

Pelkosenniemi Kulttuuriperintöinventointi 2014

Itä- ja pohjoisosat

KUVAILEHTI

JULKAISIJA	Metsähallitus	JULKAISUAIKA
TOIMEKSIANTAJA	Metsähallitus	HYVÄKSYMISPÄIVÄMÄÄRÄ
LUOTTAMUKSELLISUUS	Julkinen	ASIANUMERO 6314/2014/04.01
SUOJELUALUETYYPPI/ SUOJELUOHJELMA		
ALUEEN NIMI	Pelkosenniemi, kunnan itä- ja pohjoisosat	
NATURA 2000 -ALUEEN NIMI JA KOODI		
ALUEYKSIKKÖ	Keski- ja Itä-Lappi	
TEKIJÄ(T)	Juha-Pekka Joona	
JULKAISUN NIMI	Pelkosenniemi kulttuuriperintöinventointi 2014 – Itä- ja Pohjoisosat	
TIIVISTELMÄ	<p>Metsähallituksen metsätalous suoritti Pelkosenniemen kunnassa metsätalousmaiden kulttuuriperintöinventoinnin kesällä 2014. Inventoinnin kohteena olivat esihistorialliset ja historiallisen ajan muinaisjäännökset ja kulttuurikohteet. Inventoidun alueen suuruus oli noin 30 000 hehtaaria ja inventointi-aika oli neljä viikkoa.</p> <p>Inventointi on osa Kansallista metsäohjelmaa 2015, joka edellyttää kulttuuriperintökohteiden inventointia valtion omistamilla mailla varmistaakseen metsien monipuolisen hyödyntämisen kestäväen kehityksen periaatteita noudattaen sekä kulttuuriperintökohteiden säilyttämistä, kunnostamista ja retkeilyn kehittämistä.</p> <p>Ennen inventointia alueelta tunnettiin yksi Museoviraston määrittelemä muinaisjäännös. Inventoinnissa löydettiin yksi aiemmin tuntematon muinaisjäännös. Kaikkiaan dokumentoitiin 41 kohdetta, joista kaksi on esihistoriallista muinaisjäännöstä ja 39 uuden ajan kulttuuriperintökohdetta. Löydetyt kulttuuriperintökohteet liittyvät pääasiallisesti metsätalouteen ja toiseen maailmansotaan.</p> <p>Löydöt: KM 40362 kvartsi-iskoksia ja palanutta luuta.</p>	
AVAINSANAT	Kulttuuriperintöinventointi, Kansallinen metsäohjelma, Metsähallitus, Pelkosenniemi	
MUUT TIEDOT		
SARJAN NIMI JA NUMERO		
ISSN	ISBN (NIDOTTU)	
	ISBN (PDF)	
SIVUMÄÄRÄ	150	KIELI I
KUSTANTAJA	PAINOPAIKKA	
JAKAJA	Metsähallitus, metsätalous	HINTA

Tiivistelmä

Taulukko 1: Inventoinnin perustiedot

Työn suorittaja	<i>Metsähallitus /Juha-Pekka Joona</i>
Selvityksen ja inventoinnin syy (kaavoitus/rakennushankkeen suunnittelu/tieteellinen kysymys)	<i>Kansallinen metsäohjelma, valtion metsät</i>
Työn rahoittaja/tilaaja	<i>Metsähallitus/ Kmo kulttuuri –hanke</i>
Inventoinnin laji (arkistoinventointi/perusinventoin- ti/teemainventointi/tarkkuusinven- tointi/ennestään tunnetun kohteen tarkastus)	<i>Kansallinen metsäohjelma, valtion metsät</i>
Kenttätyön ajankohta	<i>26.5.-18.6.2014</i>
Dokumentointi- ja löytöaineiston arkistointipaikka	<i>Dokumentointiaineisto: Metsähallituksen arkisto</i> <i>Löytöaineisto: Museovirasto</i>
Inventointialueen laajuus, ha	30000
Inventointialueella olevat natura 2000 -alueet	
Inventointialueella olevat suojelualueet	

Sisällys

TIIVISTELMÄ.....	3
SISÄLLYS	4
LUETTELO KOHTEISTA	5
1 JOHDANTO.....	7
2 INVENTOINTIALUEEN MAISEMA, LUONTO SEKÄ MAA- JA KALLIOPERÄ.....	8
3 ALUEEN TUTKIMUSHISTORIA.....	10
3.1 ALUEEN ESIHISTORIALLISESTA JA HISTORIALLISESTA MAANKÄYTÖSTÄ.....	11
4 TULOSTEN TARKASTELU JA JOHTOPÄÄTÖKSET.....	12
ALLEKIRJOITUS	13
LÄHTEET	14
5 KOHDETIEDOT.....	15
5.1 ARKEOLOGISET KOHTEET	15
5.2 KULTTUURIPERINTÖKOHTEET	21

Luettelo kohteista

Taulukko 2. Luettelo tarkastetuista kohteista. Koordinaatit KKJ.

Reiska	Kohteen nimi	Tyyppi	Koordinaatit		
Muinaisjäännökset			X	Y	Z
175220	Ala-Palmakangas	Kivikautinen asuinpaikka	7470479	3529165	170
175135	Härkäjoki	Kivikautinen asuinpaikka	7478713	3513098	189
Kulttuuriperintökohteet					
175230	Härkäjoki 2	Savottakämpä jäännös	7478703	3513097	187
175243	Miiluharjut 2	Muistomerkki ja miilu jäännös	7481483	3510066	256
175235	Nuolioja	Savottakämpä jäännös	7479740	3512288	207
175234	Härkäjoki	Uittopato jäännös	7478323	3513412	179
175249	Hietajoen Orahaara 1	Uittopato jäännös	7469786	3510120	204
175252	Hietajoen Orahaara 2	Uittokämpä jäännös	7469789	3510236	204
175253	Hietajoen Orahaara 3	Uittokämpä jäännös	7469795	3510281	204
175050	Löytömaa 1	Savottakämpäalue jäännös	7460338	3534079	184
175055	Löytömaa 2	Kämpä jäännös	7461640	3533762	221
174490	Kätkävittikko	Savottakämpä jäännös	7454304	3542101	195
174615	Kätkävaara 1	Savottakämpä jäännös	7452434	3538463	187
174628	Kätkävaara 2	Rakennus jäännös	7451133	3540257	193
174531	Rahkavaara	Parkkuupukki jäännös	7452068	3541287	203
174629	Kummitsoiva 1	Savottakämpä jäännös	7450145	3541707	209
174630	Kummitsoiva 2	Sauna jäännös	7450182	3541670	206
174636	Kummitsoiva 3	Savottakämpä jäännös	7450063	3541556	207
174639	Murtoselkä 1	Potero jäännös	7447272	3541505	241
174645	Murtoselkä 2	Savottakämpäalue jäännös	7446962	3540110	202
174747	Murtoselkä 3	Porokämpä jäännös	7447750	3538827	189
174753	Murtoselkä 4	Porokämpä jäännös	7450799	3539810	189
176569	Murtoselkä 5	Savottakämpä jäännös	7450921	3540049	190
175048	Siuliojoki	Uittopato jäännös	7443630	3542481	183
174448	Pyytövaara	Savottakämpä jäännös	7453320	3545628	199
174429	Iso Akanjoki	Uittopato jäännös	7451192	3548105	201
175009	Liittoharju 4	Savottakämpä jäännös	7449272	3552904	229
174989	Käyläselkä 3	Savottakämpäalue jäännös	7448708	3548739	210
174853	Käyläselkä 1	Kivilatomus	7448621	3548989	237
174988	Käyläselkä 2	Kivilatomus	7448510	3548856	242
174996	Käyläselkä 4	Savottakämpä jäännös	7448286	3548154	230
175008	Akanvaara 4	Potero jäännös	7449754	3551934	255
175013	Kunkuttama 1	Potero jäännös	7445806	3552490	267
175028	Kunkuttama 2	Potero jäännös	7445828	3552354	265
175068	Pikkutunturi 1	Vankikämpä jäännös	7466417	3532411	198
175069	Pikkutunturi 2	Tieura jäännös	7466440	3532400	196
175216	Pikkutunturi 3	Tieura jäännös	7465329	3533786	223

175219	Pikkutunturi 4	Aitaus jäännös	7465381	3533826	222
175260	Rahkavaara 1	Kenttälainnoite jäännös	7472330	3504336	250
175344	Rahkavaara 2	Kenttälainnoite jäännös	7472292	3504730	295
176609	Rahkavaara 3	Kivikirjaimet	7471686	3505420	282

1 Johdanto

Metsähallituksen metsätalous suoritti Pelkosenniemen kunnassa metsätalousalueiden kulttuuriperintöinventoinnin kesällä 2014. Inventointi on osa Metsähallituksen Kansallista metsäohjelma 2015 -konsernihanketta, jonka tavoitteena on valtion omistamien maiden arkeologisten ja kulttuuriperintökohteiden inventointi vuoteen 2015 mennessä. Inventoinnilla varmistetaan metsien monipuolinen hyödyntäminen kestävän kehityksen periaatteita noudattaen, ja samalla tuetaan kulttuuriperintökohteiden säilyttämistä ja kunnostamista sekä niiden hyödyntämistä retkeilyn kehittämisessä. Inventoinnin tarkoituksena oli saada kattavasti tietoa alueen kaikista kulttuuriarvoista eli ihmisen metsään jättämistä jäljistä aina esihistorialliselta ajalta 1950 - 1960 -lukujen taitteeseen saakka.

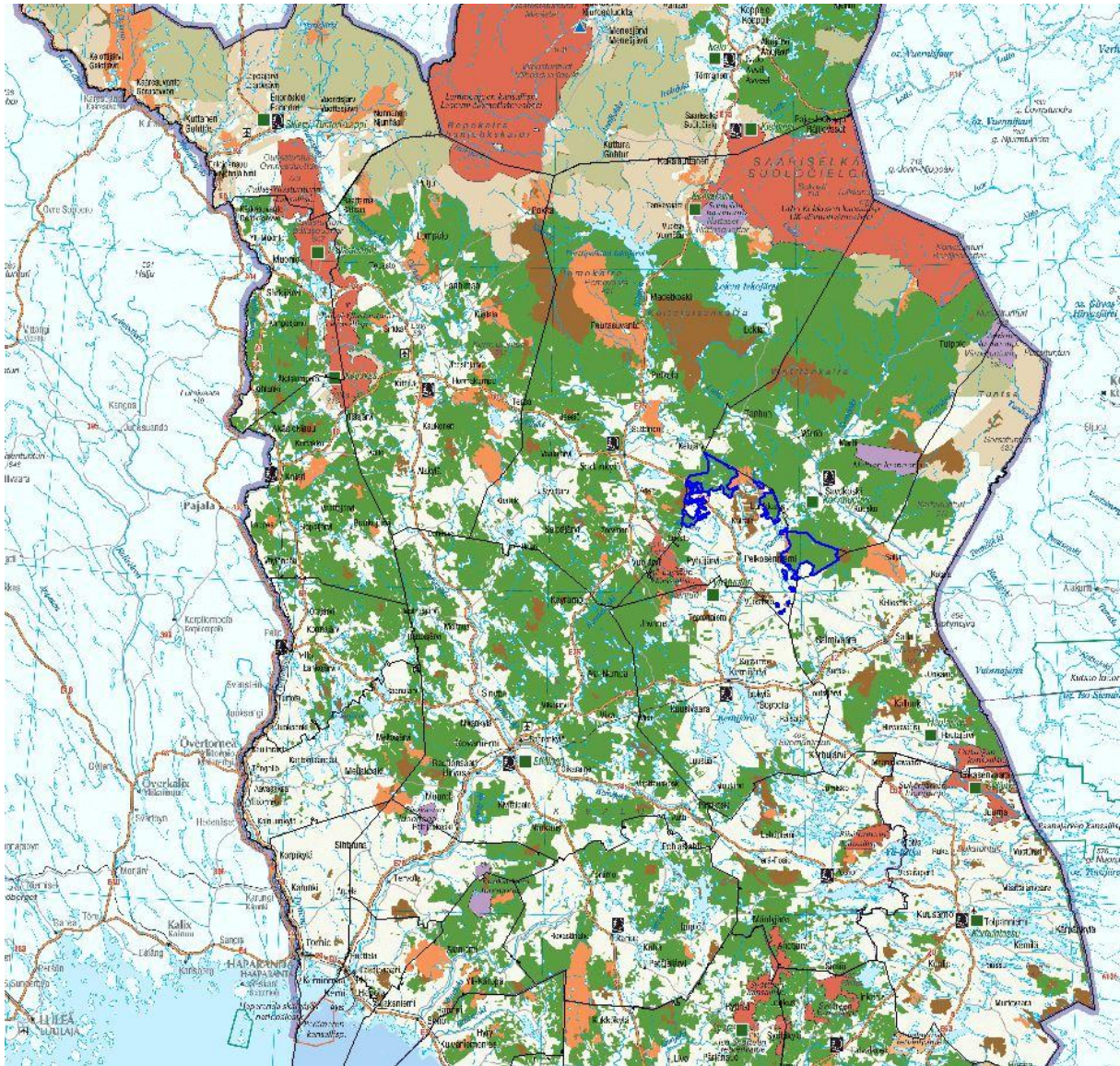
Pelkosenniemen kunnan alueesta on inventoitu Pyhä-Luoston Kansallispuiston koillispuolinen alue vuonna 2013, Sodankylän eteläosan yhteydessä (Tolonen 2013). Lisäksi Kansallispuiston lounaispuolinen alue inventoitiin 2014 Kemijärven yhteydessä (Häkälä 2014).

Esiselvityksessä käytettiin Museoviraston ja Metsähallituksen arkistojen aineistoja, Museoviraston rekisteriportaalia, GTK:n kallio- ja maaperäkartoja, lähdekirjallisuutta, Metsähallituksen Reiska- ja Sutigis-tietokantoja, vanhoja hoitoalue- ja perus/topografisiakartoja sekä ELY-keskuksen Lapin kulturiympäristöt tutuksi – hankkeen aineistoa. Lisäksi haastateltiin Metsähallituksen henkilökuntaa ja paikallisia asukkaita. Pelkosenniemestä on osittainen Maanmittauslaitoksen Lidar aineisto, joka kattaa osin myös valtion maita. Aineistosta tehdyn vinovalovarjosteen perusteella ei kuitenkaan havaittu yhtään rakennetta.

Esiselvityksessä esille tulleet kohteet käytiin tarkastamassa. Kohteiden dokumentoinnissa käytettiin GPS-paikantimella varustettua maastotietokonetta (Panasonic CF-U1), jossa kuitenkin käytettiin ulkoista bluetooth gps-paikanninta (GlobalSat BT-338x). Laitteen tarkkuus on noin $\pm 15\text{m}$, tosin aukealla paikalla päästiin tätä parempaan tarkennukseen. Lisäksi käytettiin Garmin GPSmap 62st-laitetta, jolla tallennettiin lähinnä ne kohteet joissa esiintyi paikannusongelmia. Kohteet dokumentoitiin valokuvaten digitaalikameralla ja mittaamalla. Tarpeen mukaan kohteissa tehtiin kairauksia ja koepistoja. Aluerajaukset tehtiin raportointivaiheessa inventointihavaintojen perusteella. Kohdetiedot tallennettiin Metsähallituksen Reiska-tietokantaan. Kohdetiedoissa on käytetty KKJ-koordinaatistoa.

Inventointialue sijaitsee pääosin Pelkosenniemen kunnan itä- ja pohjoisosissa, mutta pieniä metsätalousalueita on myös eteläosassa. Alueen laajuus on noin 30000 ha metsätalousmaata, sisältäen 10 % kitu- ja joutomaista. Siten alueen kokonaispinta-ala on hieman suurempi.

Inventointi tehtiin pääosin ajalla 26.5. – 19.6.2013, lisäksi parina päivänä elo- ja syyskuussa tarkastettiin muutamia kohteita. Allekirjoittaneen lisäksi inventointiin osallistui metsuri Mikko Jokelainen 9.6.-12.6. ja harjoittelija Matti Impiö elo- ja syyskuussa. Inventoinnin ajankohtana sääolosuhteet olivat pääosin hyvät eikä olosuhteista ollut haittaa dokumentoinnissa. Mutta kesäkuun 16. sataneet rakeet ja seuraavana yönä satanut useiden senttien lumikerros vaikeutti havainnointia 17. päivänä.

Kartta 1. Inventointialueen sijoittuminen Suomeen, alue on rajattu sinisellä viivalla. © Metsähallitus 2014.

2 Inventointialueen maisema, luonto sekä maa- ja kallioperä

Pelkosenniemi jakautuu kolmeen maisemamaakuntaan. Kunnan pohjoisosa kuuluu Aapa-Lapin seutuun, itäosa kuuluu Itä-Lapin tunturi- ja vaaraseutuun, ja eteläosa kuuluu Peräpohjolan vaara- ja jokiseutuun (Muhonen ja Savolainen 2013, 25). Inventointialue kuuluu lähinnä kahteen ensin mainittuun. Kaikilla alueilla kasvillisuus on pohjoisborealista ja mäntyvaltaista karua metsämaata. Jokilaaksoissa on rehevempää kasvillisuutta. Ranta-alueilla on myös lehtipuita tai kuusia. Maaperä on vaihtelevaa moreeniamaata ja moreenipeitteistä kalliota. (Elo ja Seppälä 2013, 13; 16-17)

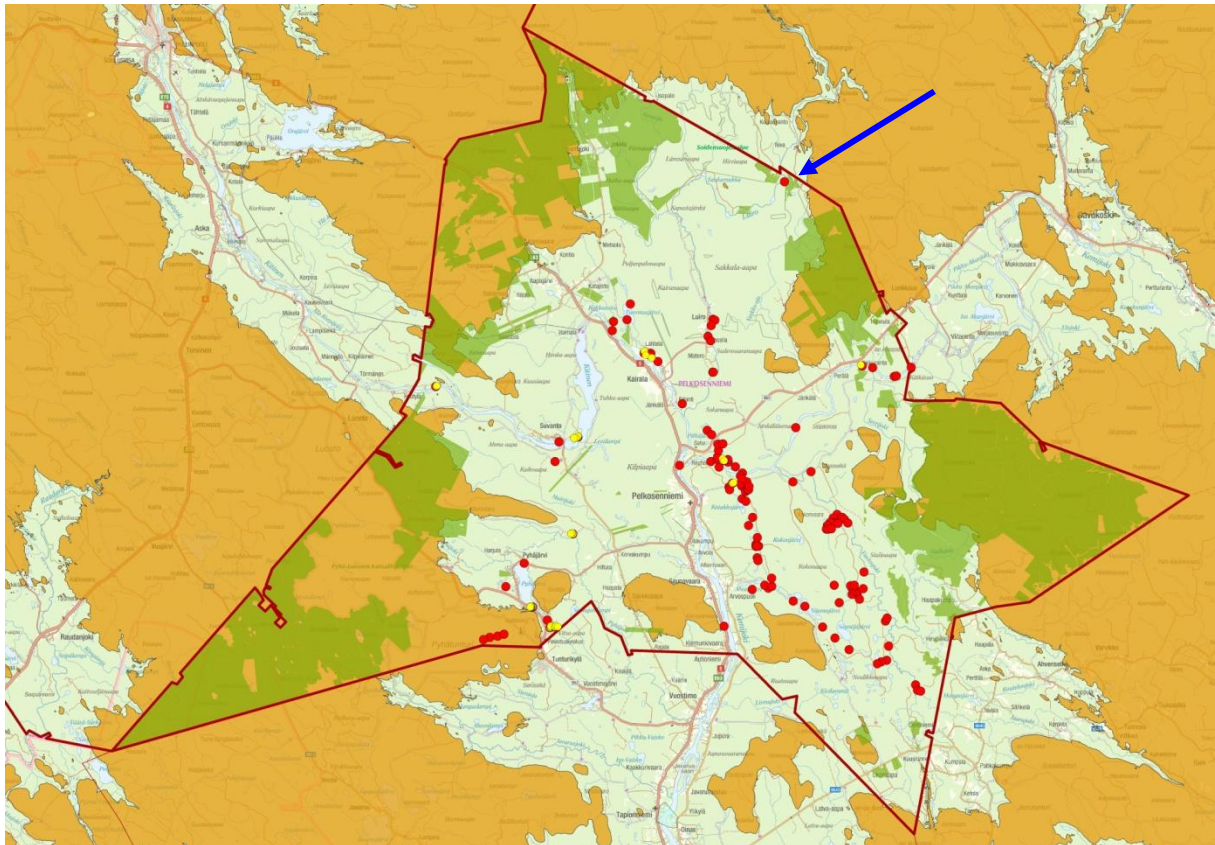
Pelkosenniemen keskiosa jokineen on matalaa ja varsin tasaista. Maasto kohoaa kunnan rajoja kohti ja muuttuu jyrkkäpiirteisemmäksi. Inventointialueen korkeus vaihtelee 165–460

m mpy välillä. Korkein kohta on Savukosken rajalla sijaitseva Nivatunturi 460 m mpy. Muita yli 300 metriin ulottuvia kohteita ovat Oratunturin eteläpuolinen Välivaara (365 m), Karasinvaara (365 m) Vuotostunturin länsipuolella sekä Iso- ja Pieni Palovaara (330 ja 370 m) Sodankyläntien lounaispuolella. Pelkosenniellä on kaksi valtakunnallisesti arvokasta maisema-aluetta, Kairalan ja Luiron kulttuurimaisema sekä Pyhätunturi. Kumpikaan ei ole inventoidulla alueella.

Pelkosenniemen halki virtaa kolme suurta jokea; Kemijoki, sen sivujoki Kitinen sekä sen sivujoki Luiro. Joen liittyvät toisiinsa Pelkosenniemen keskiosassa. Joet virtaavat pääosin yksityismaiden halki, valtion metsätalousmaata on vain parissa kohtaa Luiron ja Kemijoen varrella. Inventointialueella on vain pieniä jokia, kuten Härkäjoki, Hietaojan Orahaara, Siuliojoki ja Iso Akanjoki. Alueen muut vesistöt ovat pieniä soiden reunustamia lampia.

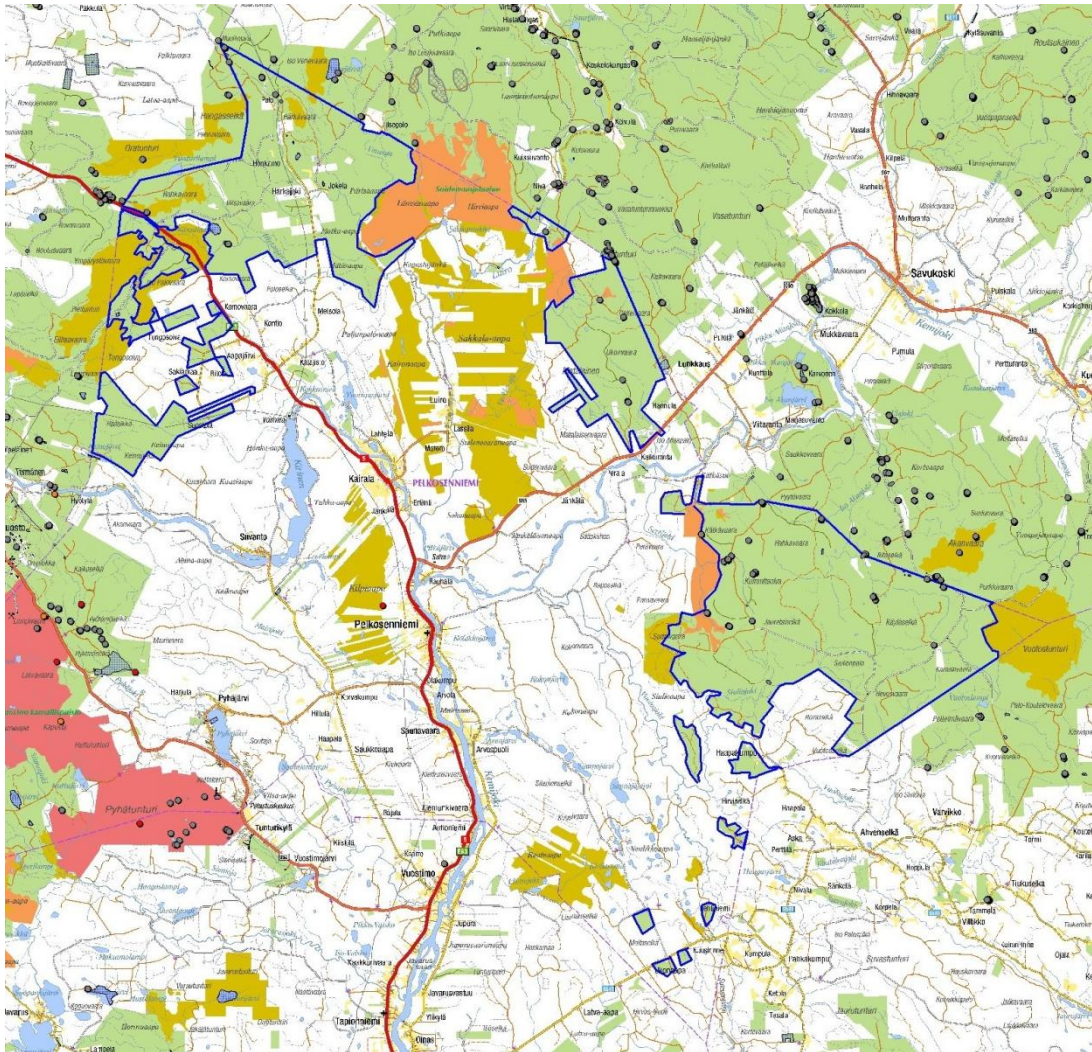
Mannerjäätikkö on vetäytynyt inventointialueelta noin 10500–10300 vuotta sitten (Johansson ja Kujansuu 2005, 151). Alue on ollut osin vedenkoskematonta, mutta Ancyclusjärvi on ulottunut kunnan matalampiin keskiosiin (Kartta 2.). Pelkosenniemen itäosa on ollut Sallan jääjärven peitossa. (Johansson 2005, 128; 131-133) Se laski itään Vienanmereen Sallan Aapajärven kynnyksen yli. Jääjärvivaihe päättyi, kun mannerjäätikön reuna perääntyi Kemijärven eteläpuolelta ja vedet purkautuivat Itämeren Ancyclusjärven tasoon noin 10 500 vuotta sitten. Tällöin vedenpinta laski 35 metriä, eli 210 m mpy tasoon.

Kartta 2. Ancyclusjärven korkein muinaisranta Pelkosenniemen alueella merkittynä oranssilla sekä tunnetut muinaisjäännökset punaisilla ja keltaisilla pisteillä. Ala-Palamakangas on osoitettu sinisellä nuolella. Valtion metsätalousalueet on merkitty vihreällä. Rantavaiheet GTK:n muinaisranta-havainnot.

Kitisen ja Luiron yhtymäkohta kohosi Ancyclusjärvestä noin 10 000 vuotta sitten ja Kemijärvi, jonka luonnontilainen korkeus oli 147 m merenpinnasta, kuroutui itsenäiseksi järveksi 9 700 vuotta sitten. (Saarnisto 2005, 168) Siten Pelkosenniemen joet ovat muodostuneet jo varhain ja oletettavasti kivikautinen asutus on myös sijainnut jokien rannoilla. Joet ovat kuitenkin muuttaneet kulkuaan lukuisia kertoja aikojen kuluessa (Elo ja Seppälä 2013, 28).

Pelkosenniemen kallioperä kuuluu lähes kokonaan Keski-Lapin liuskealueeseen (Manner ja Tervo 1988, 116) Inventointialueen kallioperä on vaihteleva, mutta pääosin se on joko kvartsiittia ja konglomeraattia tai vulkaniitteja ja niihin liittyviä sedimenttikiviä (Kujansuu 2005, 18). Pelkoseniemellä on jäätiköiden muodostamia moreenikumpareita ja selänteitä (Manner ja Tervo 1988, 129). Suuri osa tunnetuista muinaisjäännöksistä keskittyy tälle alueelle, jossa on moreenikumpareiden lisäksi runsaasti pieniä lampia ja suota.

Kartta 3. Inventointialue rajattu sinisellä viivalla, kohteet harmaita pisteitä, viivoja ja alueita. ©Metsähallitus 2014.

3 Alueen tutkimushistoria

Pelkoseniemellä on tehty muutamia arkeologisia tarkastuksia 1950- ja 1960 luvuilla, mutta tutkimustoiminta alkoi varsinaisesti vasta 1970-luvulla. Pääosa tutkimuksista on liittynyt laajamittaisiin maankäyttöhankkeisiin, lähinnä voimalaitoshankkeisiin jotka ovat siten

keskittyneet jokien läheisyyteen. Laajimmat inventoinnit liittyvät Vuotoksen altaan selvityksiin 1992. Nyt tukituilla valtion metsätalousalueilla ei aiemmin ole juurikaan inventoitu. Kaikkiaan Pelkosenniemeltä tunnettiin 129 kiinteää muinaisjäännöstä, inventointialueelta kuitenkin vain yksi, Ala-Palamakankaan kivi- ja/tai pronssikautinen asuinpaikka Luiron rannalla. Se on löytynyt vuonna 2008.

Taulukko 3: alueen aiemmin tunnetut muinaisjäännökset

Kohdenimi	muinaisjäännöstyyppi ja -tarkenne	x-, y- ja z-koordinaatit	Kunta	Rajausperuste	Tarkastettu	Tietoja täydennetty
Ala-Palamakangas	Asuinpaikat Kivi-/pronssikautinen	P: 7470479 I: 3529165 Z: 170	Pelkosen niemi	Alkuperäisen löytöpaikan ja havaintojen mukaan	4.6.2014	ei

3.1 Alueen esihistoriallisesta ja historiallisesta maankäytöstä

Pelkosenniemen vanhin tutkittu ja ajoitettu asuinpaikka on Alakangas Suvannon kylän lähellä, tämä mesoliittinen asuinpaikka on radiohiiliajoituksen mukaan noin 8500 vuotta vanha. Mutta alueelta on useita asuinpaikkoja jotka korkeutensa ja löytöjensä perusteella voisivat olla yli 10000 vuotta vanhoja. Ympäristöolot ovat säilyneet esihistoriallisella ajalla pitkään samanlaisina ja elinkeino on perustunut peuran ja majavan pyyntiin sekä kalastukseen. (Elo ja Seppälä 2013, 28-29) Varhaismetallikautisia ja pronssikautisia asuinpaikkoja Pelkosenniemeltä tunnetaan vain muutama. Rautakautisia kohteita on tunnetaan vieläkin vähemmän, yksi keittokuoppa sekä yksi löytöpaikka.

Vuoden 1672 Kemiläisten talonpoikien rajapaikkaluettelon mukaan Lapin ja Lannan raja olisi kulkenut Pelkosenniemen halki, mutta saamelaiden vuoden 1687 rajapaikkaluettelon mukaan raja olisi kulkenut Pyhätunturin lounaispuolelta, jolloin suurin osa kunnan alueesta olisi Lapin puolella. Vuoden 1795 raja taas kulkee suunnilleen kunnan nykyistä etelä- ja kaakkoisrajaa pitkin. Siten inventointialue on ollut Lapin ja lannan rajan pohjoispuolella, eli sitä ovat asuttaneet metsäsaamelaiset (Onnela 1995, 86). Pelkosenniemi on Elon ja Seppälän mukaan jakautunut kahteen lapinkylään; Sompioon ja Keminkylään (Elo ja Seppälä 2013, 32). Viinasen tulkinnan mukaan koko Pelkosenniemi on kuulunut Keminkylään ja Sompion lapinkylä on rajoittunut pohjoisemmaksi (Viinanen 2006). Keminkylän talvikylien paikkoja ei varmuudella ole paikannettu (Elo ja Seppälä 2013, 29).

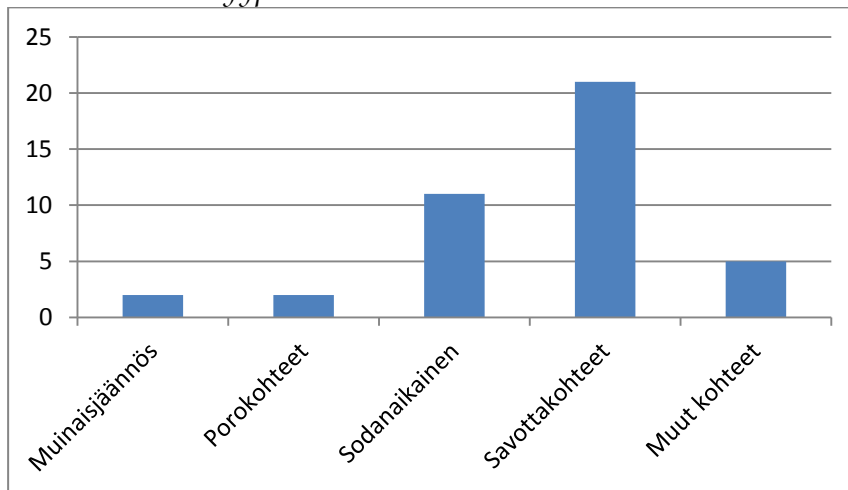
Pelkosenniemen ensimmäinen talonpoika Paavali Pelkonen on muuttanut 1660-luvulla Kemijoen ja Kitisen yhtymäkohtaan. Vuosien 1673 ja 1695 asutusplakaattien myötä myös muita uudistiloja on perustettu 1600-luvun lopulla (Onnela 1995, 158-169) Suomalainen asutus on keskittynyt viljaviin jokilaaksoihin joissa nykyinenkin asutus on. Kemin Lapin väestön pääelinkeinoja olivat 1600-luvun lopulle saakka metsästäys ja kalastus. Karjanhoito yleistyi vuosisadan lopulta lähtien ja muuttui tärkeimmäksi elinkeinoksi 1700-luvun aikana. Viljanviljely tuli merkittäväksi vasta 1800-luvulla. (Enbuske 2008, 496) Karjanhoidon menestyksen kannalta niittyjen merkitys on ollut suuri ja niittyjen omistusta on usein puitu käräjillä (Enbuske 2008, 456-457).

4 Tulosten tarkastelu ja johtopäätökset

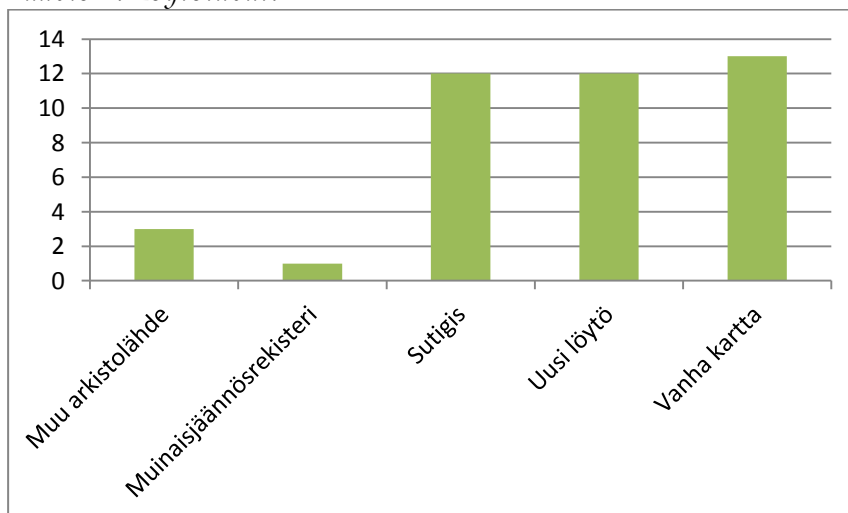
Inventoinnin tavoitteena oli kerätä tietoa valtion maiden erityyppisistä kulttuuriperintökohteista kivikaudelta aina 1950–60-luvuille asti. Inventoitaviin kohteisiin sisältyy lakisääteisten suojeltujen muinaisjäännöskohteiden lisäksi myös muita kulttuuriperintökohteita. Metsähallituksen inventointien tavoitteena on saada hyvä käsitys kunkin alueen kulttuuriperinnön yleispiirteistä. Jokaista metsässä piileskelevää muinaisjäännöstä ei ole mahdollista löytää koska inventointialueet ovat laajoja. Tavoitteena oli saavuttaa 4 % kattavuus pinta-alasta.

Alueelta dokumentoitiin 41 kohdetta, joista suurin osa on uuden ajan kulttuuriperintökohteita. Yli puolet kohteista liittyy metsätalouteen ja noin neljäsosa toiseen maailmansotaan (Kaavio 1.). Kohteista lähes kolmasosa löytyi vanhojen karttojen perusteella, uusia löytöjä ja SutiGis-havaintoja oli kuitenkin lähes yhtä paljon (Kaavio 2).

Kaavio 1. Kohdetyypit.

Kaavio 2. Löytötavat.

Inventoinnissa löydettiin yksi aiemmin tuntematon muinaisjäännös, mahdollinen kivikautinen asuinpaikka. Se sijaitsee Härkäjoen rannalta, Ancyclusjärven muinaisrannalla, joten se voi mahdollisesti olla mesoliittinen. Kulttuuriperintökohteista merkillisin on Käyläselän

kivilatomukset. Kaksitoista erikokoista ja muotoista latomusta on rakennettu varsin huolellisesti, mikä viittaa siihen että ne eivät ole rakennuskivikasoja. Mahdollisesti kyseessä ovat valtaustipit, jotka on kasattu jotta valtausoikeutta ei menetettäisi. Kuitenkin latomusten vaihtelevat muodot eivät vaikuta olevan siihen tarkoitukseen tarpeellisia.

Kohteista savotta- tai uittokämppeä oli 16 kappaletta. Niistä suurin osa on huonosti säilyneitä tai purettuja. Useimmista on jäljellä vain maapenkki, yksittäiset hirret tai piisikiveys. Osalla kohteista ei ole suojeluarvoa. Uittopatoja dokumentoitiin neljä. Kolmessa on jäljellä vain patovalli. Ison Akanhaaran tammessa on kuitenkin vielä puurakenteita jäljellä vallin reunassa.

Porotalouteen liittyviä kohteita dokumentoitiin vain kaksi mahdollista porokämppeä. Molemmat ovat Murtoselässä, jossa on myös nykyinen poroaita. Murtoselän eteläosassa olevan kämppeä on mahdollisesti sama joka on merkitty vuoden 1937 hoitoaluekarttaan Murtoselän porokämppeänä.

4.1 Sotahistorialliset kohteet

Talvisodassa Neuvostoliiton joukot etenivät Sallan ja Savukosken kautta Pelkosenniemen kylälle, missä niiden eteneminen torjuttiin. Taistelualueet ovat pääosin yksityismaalla.

Pelkosenniemen sotahistoriallisista kohteista on tehty Itä-Lappi talvi- ja jatkosodassa niminen opas, jossa esitellään myös muiden Itä-Lapin kuntien sotahistoriallisia kohteita. Siinä on mainittu Nivatunturin saksalaistie, joka kulkee Materoseljän porokämpältä Nivatunturin laitaa kohti Tanhuan kylää. Tien ovat tehneet neuvostosotavangit vuosina 1942-1944 (Airio et.al. 2013). Tieura on merkitty vuoden 1970 topografiseen karttaan Pp.tienä. Tämä tieura oli paikoin havaittavissa maastossa. Kohteeksi siitä otettiin kaksi lyhyttä pätkää joissa tien luonne vaikuttaa säilyneen alkuperäisen kaltaisena. Ura on tehty minimaalisella maanmuokkauksella, paikoin rinteissä on pengerrystä tai uralta on raivattu kiviä. Tasaisilla alueilla se erottuu vain raivattuna polkuna. Hakkuualueilla polku onkin täysin tai lähes täysin kadonnut. Tieuraa oli kuitenkin havaittavissa kohteiksi merkittyjä pätkiä laajemminkin, mutta paikoin sen uralla oli ajettu traktorilla ja/tai mönkijällä tai alue oli hakattu. Tällöin polku on joko kokonaan kadonnut tai sen luonne on muuttunut merkittävästi. Tieuran läheisyydestä havaittiin myös suuren vankikämpän pohja ja mahdollinen eläinten aitaus. Kaikkiaan sodanaikaisia kohteita dokumentoitiin 10 kappaletta.

Allekirjoitus

Ranualla 18.2.2015

Juha-Pekka Joona

Lähteet

Airio, Pentti; Hamara, Minna & Hytönen, Kaisa 2013. *Itä-Lappi talvi- ja jatkosodassa. Kemijärven, Sallan, Savukosken, Pelkosenniemen ja Alakurtin sotahistoriallisia kohteita.* Itä-Lapin kuntayhtymä.

Enbuske, M. 2008: Vanhan Lapin valtamaillo – Asutus ja maankäyttö Kemin Lapin ja Enontekiön Alueella 1500-luvulta 1900-luvun alkuun. Helsinki.

Elo, T. ja Seppälä, S.-L. 2013: Isojen pirttien kylät – Pelkosenniemen kulttuuriympäristöohjelma. Suomen ympäristö 1/2013. Helsinki.

Johansson, P. 2005: Jääjärvet. *Pohjois-Suomen maaperä – Maaperäkarttojen 1:400 000 selitys.* Toim. P. Johansson & R. Kujansuu – Geologian tutkimuskeskus, Espoo.

Johansson, P. ja Kujansuu, R. 2005. Deglasiaatio. *Pohjois-Suomen maaperä – Maaperäkarttojen 1:400 000 selitys.* Toim. P. Johansson & R. Kujansuu – Geologian tutkimuskeskus, Espoo.

Kujansuu, R. 2005: Kallioperä ja sen vaikutus korkokuvaan. *Pohjois-Suomen maaperä – Maaperäkarttojen 1:400 000 selitys.* Toim. P. Johansson & R. Kujansuu – Geologian tutkimuskeskus, Espoo.

Kujansuu, R. ja Kejonen, A. 2005: Rapautuminen ja sen synnyttämät pinnanmuodot. *Pohjois-Suomen maaperä – Maaperäkarttojen 1:400 000 selitys.* Toim. P. Johansson & R. Kujansuu – Geologian tutkimuskeskus, Espoo.

Manner, R. ja Tervo, T. 1988. Lapin geologiaa.

Muhonen, M. ja Savolainen, M. 2013: Etelä- ja Keski-Lapin kulttuurimaisemat ja maisemanähtävyydet - Valtakunnallisesti ja maakunnallisesti arvokkaiden maisema-alueiden päivitys- ja täydennysinventointi 2011-2013.

Onnela, S. 1995: Sodankylä, Sompio ja Kemikylä osana Kemin Lappia vuoteen 1747. *Suur-Sodankylän historia 1*, Jyväskylä.

Saarnisto, M. 2005: Rannansiirtyminen ja maankohoaminen, Itämeren vaiheet ja jokien kehitys. *Pohjois-Suomen maaperä – Maaperäkarttojen 1:400 000 selitys.* Toim. P. Johansson & R. Kujansuu – Geologian tutkimuskeskus, Espoo.

Viinanen, V.V. 2006: Inarin rajahistoria II. *Studia Historica Septentrionalia* 50, Rovaniemi.

Internet lähteet

Geologian tutkimuskeskus - Geologiset kartat: <http://geomaps2.gtk.fi/geo/>

Museovirasto - Rekisteriportaali:

<http://kulttuuriymparisto.nba.fi/netsovellus/rekisteriportaali/portti/default.aspx>

5 Kohdetiedot

5.1 Arkeologiset kohteet

Ala-Palamakangas kivikautinen asuinpaikka		MH-tunnus: 175220	
Kohdetyyppi:	1 Asuinpaikat	Haltija:	191 Metsätalous Itä-Lappi
Ajoitus:	7111 Kivikausi	Ylläpitäjä:	191 Metsätalous Itä-Lappi
Rakentamivuosi:		Kunta:	583 Pelkosenniemi
Lukumäärä:	1		
Koordinaattiselitys:	Keskikoordinaatit	Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7470479, Y 3529165, Z 170	Löydöt:	KM 37732 Asuinpaikkalöytöjä
<i>Taustatiedot</i>			
Muinaisjäännösrekisteri.			
<i>Ympäristön kuvaus</i>			
Kohde sijaitsee Ala-Palamakangas-alueen länsilaidalla, Luiron itärannalla, noin 750 m Pelkosenniemen ja Savukosken kunnanrajasta. Kuivahko kangas jossa on varttunutta kasvatusmetsikköä.			
<i>Kohteen kuvaus</i>			
Asuinpaikka on kankaan länsilaidalla olevan matalan, suohon laskeva törmän päällä, jossa olevalta ajouralta on löydetty kvartseja. Paikalla käytiin kahteen otteeseen, ensimmäisellä kerralla paikalta ei havaittu mitään mikä olisi viitannut asuinpaikkaan. Myöhemmin runsaiden sateiden jälkeen ajouralta muutaman metrin päässä rekisterissä olevista koordinaateista koilliseen, havaittiin yksi kvartsi-iskos jota ei otettu talteen.			
<i>Kohteen rajaus</i>			
Kohde rajautuu pistemäisesti			
<i>Tulkinta</i>			
Kivi- tai varhaismetallikautinen asuinpaikka.			
<i>Lisätietoja</i>			
http://kulttuuriymparisto.nba.fi/netsovellus/rekisteriportaali/portti/default.aspx?sovellus=mjreki&taulu=T_KOHDE&tunnus=1000013393			
<i>Toimenpiteet</i>			

Tarkastukset

Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2014
 Tarkastuspvm: 4.6.2014 Tarkastaja: J.-P. Joona
 Kuvaus: KMO kulttuuriperintöinventointi

Viranomais- rekisterinro:	1000013393	Kunto:	2 Keskinertainen
Arvotus:	3 Esitys mj-luokka II	Olotila:	2 Ei käytössä
Selitys:		Kohteen suojelu:	2 Muinaisjäännösrekisteri II
		Selitys:	

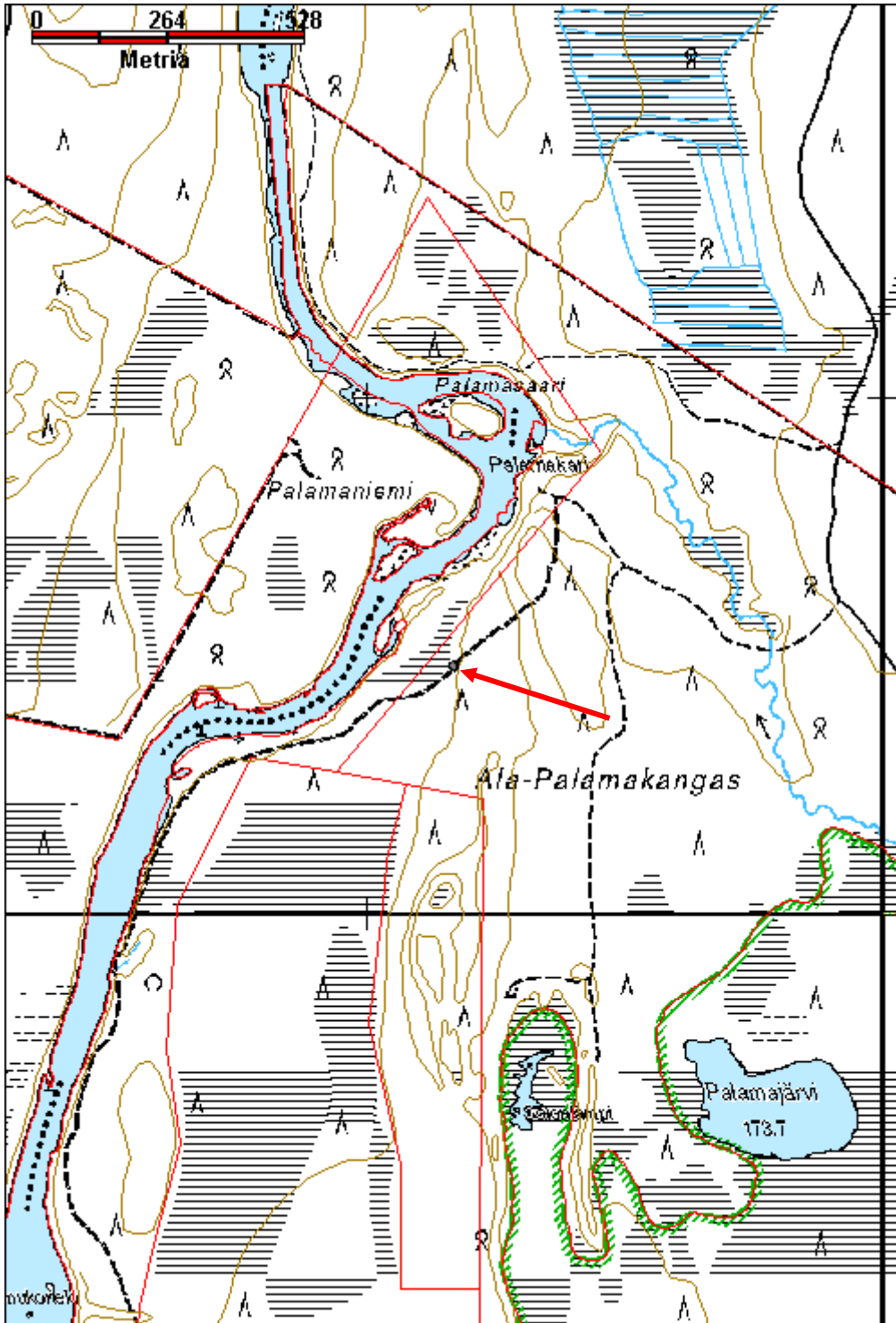
Ympäristön suojelu:	0 Ei määritelty
Selitys:	

Asuinpaikan alue tieuralla kuvattuna pohjoiseen.

Kohdetyyppi:	1 Asuinpaikat	Copyright:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7470479, Y 3529165, Z 170	Mittakaava:	1:10000

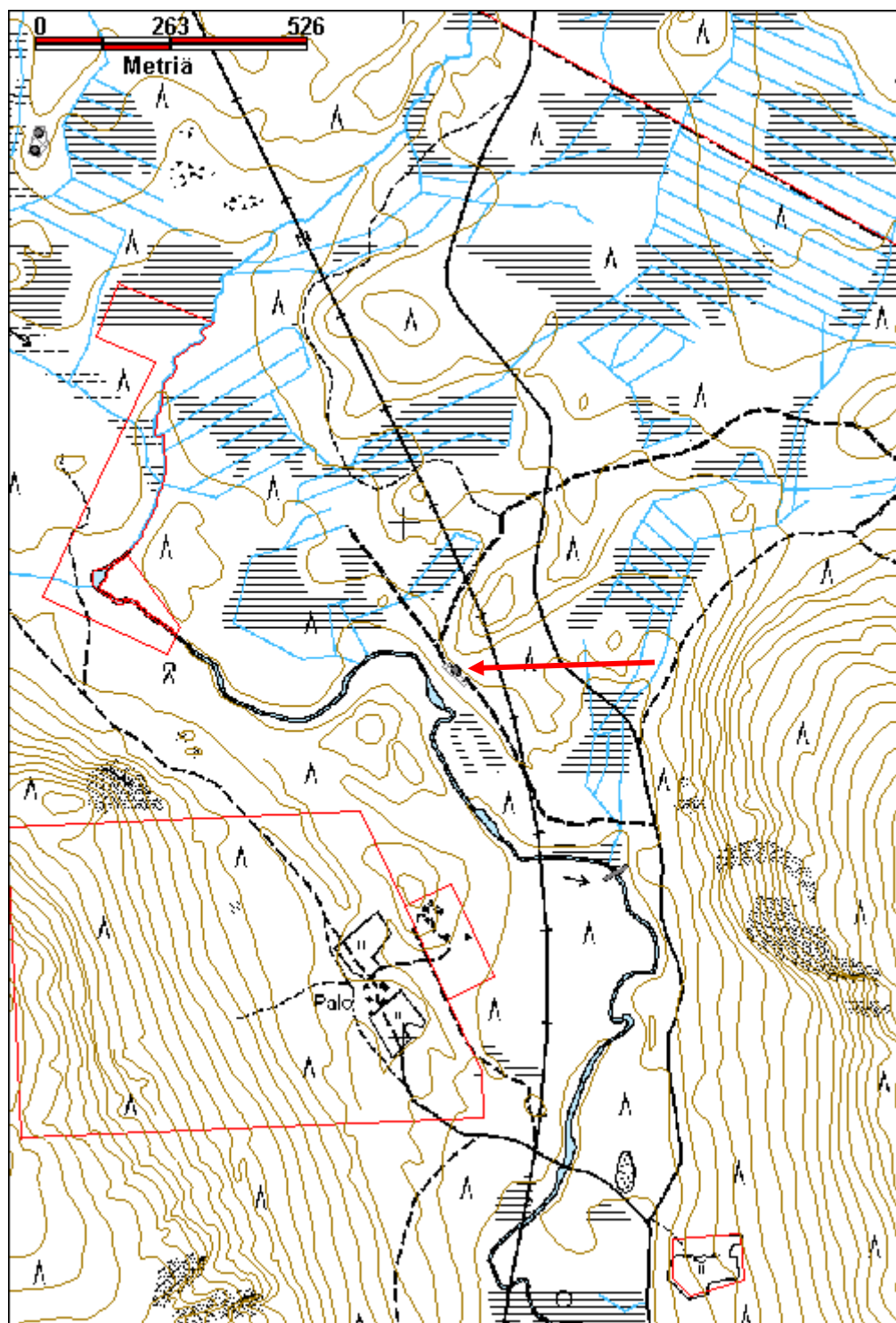
Härkäjoki kivikautinen asuinpaikka		MH-tunnus: 175135	
Kohdetyyppi:	1 Asuinpaikat	Haltija:	191 Metsätalous Itä-Lappi
Ajoitus:	7111 Kivikausi	Ylläpitäjä:	191 Metsätalous Itä-Lappi
Rakentamisvuosi:		Kunta:	583 Pelkosenniemi
Lukumäärä:	1		
Koordinaattiselitys:	Keskikoordinaatit	Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7478713, Y 3513098, Z 189	Löydöt:	KM 40362 Asuinpaikkalöytöjä
<i>Taustatiedot</i>			
Uusi löytö.			
<i>Ympäristön kuvaus</i>			
Kohde sijaitsee Härkävaaran luoteispuolella, Härkäjoen itäpuolisen törmän päällä kulkevalla tielinjalla, noin 50 m koilliseen joesta. Rinne laskee jyrkästi joelle. Tie on vain puskettu tai ajettu ura. Tieuralla kasvaa paikoin heinää, sammalia ja kanervaa. Kvartsi-iskosten löytöpaikka on paljasta hiekkaa. Tien alarinteen puolella on savottakämpän jäännös.			
<i>Kohteen kuvaus</i>			
Ajouralta havaittiin noin metrin säteellä kolme kvartsi-iskosta ja pieni pala palanutta luuta, siitä noin 4 m kaakkoon havaittiin yksi iskos. Tielinjan viereen tehdyistä koeruuduista ei havaittu löytöjä. Paikalla ei havaittu kulttuurikerrosta tai merkkejä tulenpidosta. Ajouralla on paikoin muutaman sentin kerros sekoittunutta maata huuhtoutumiskerroksen päällä, se on valunut veden mukana ylärinteestä.			
Kohde sijaitsee Ancylusjärven korkeimmalla rantavyöhykkeellä. Se voi ajoittua myös myöhemmäksi jokivarren asutukseksi.			
<i>Kohteen rajaus</i>			
Kohde rajautuu pistemäisesti.			
<i>Tulkinta</i>			
Pienialainen kivikautinen asuinpaikka.			
<i>Lisätietoja</i>			
<i>Toimenpiteet</i>			
<i>Tarkastukset</i>			
Tila: 3 Toteutettu	Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus	Tarkastusvuosi: 2014	
Tarkastuspvm: 5.6.2014		Tarkastaja: J.-P. Joonas	
Kuvaus: KMO kulttuuriperintöinventointi			

Viranomais- rekisterinro:		Kunto:	3 Huono
Arvotus:	3 Esitys mj-luokka II	Olotila:	2 Ei käytössä
Selitys:		Kohteen suojelu:	9 Muu suojeluarvo
		Selitys:	
Ympäristön suojelu:	0 Ei määritelty		
Selitys:			

Tieura josta löydöt havaittiin, kuvattu luoteeseen.

Kohdetyyppi:	1 Asuinpaikat	Copyright:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7478713, Y 3513098, Z 189	Mittakaava:	1:10000

5.2 Kulttuuriperintökohteet

Härkäjoki 2 savottakämpä jäännös	MH-tunnus: 175230
---	--------------------------

Kohdetyyppi:	1 Asuinpaikat	Haltija:	191 Metsätalous Itä-Lappi
Ajoitus:	7116 Uusi aika	Ylläpitäjä:	191 Metsätalous Itä-Lappi
Rakentamisvuosi:		Kunta:	583 Pelkosenniemi
Lukumäärä:	2		

Koordinaattiselitys:	Alueen keskikoordinaatit	Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7478703, Y 3513097, Z 187	Löydöt:	

Taustatiedot

Vanha kartta, merkitty kämppänä vanhaan Luiron hoitoalueen karttaan, jossa ei ole vuosilukua, mutta on vuoden 1957 piiri- jaon mukainen. Vuoden 1970 topografiseen karttaan paikalle ei ole merkitty kämppää. Siten kämppä on rakennettu mahdollisesti 1950-luvulla.

Ympäristön kuvaus

Kohde sijaitsee Härkävaaran luoteispuolella, Härkäjoen itäpuolisen törmän päällä kulkevan tielinjan länsipuolella, noin 50 m koilliseen joesta. Rinne laskee joelle jyrkästi.

Kohteen kuvaus

Paikalla on kahden rakennuksen pohjat. Niistä pohjoisemmasta on jäljellä vain huonosti säilynyt maapenkki, jonka reunassa on paikoin jäljellä hirret. Kämpän koko on 17 m x 7 m, se sijaitsee aivan ajouran vieressä. Päällä kasvaa muutamia puita. Ajouran ylärinteen puolella noin 20 m pohjoiseen on pari vanhaa laudoista tehtyä sängyn runkoa.

Toisen rakennuksen mahdollinen paikka erottuu lähinnä paikalla kasvavan tiheän koivikon perusteella, noin 30 m etelään edellisestä. Rakennuksen koko on arviolta noin 7 m x 7 m. Sen kaakkoispäässä on kaksi 50 cm pituista kantoa.

Hieman alempana rinteessä on pitkulainen kuoppa, mahdollisesti käymälän kuoppa. Kämppien välillä, myös rinteiden reunalla, on toinen samantyyppinen kuoppa. Sen reunoissa on puut.

Kohteen raja

Kohde rajautuu havaittujen rakenteiden lähiympäristöön.

Tulkinta

Savottakämpä ja talli.

Lisätietoja

Toimenpiteet

Tarkastukset

Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2014
 Tarkastuspvm: 5.6.2014 Tarkastaja: J.-P. Joonas
 Kuvaus: KMO kulttuuriperintöinventointi

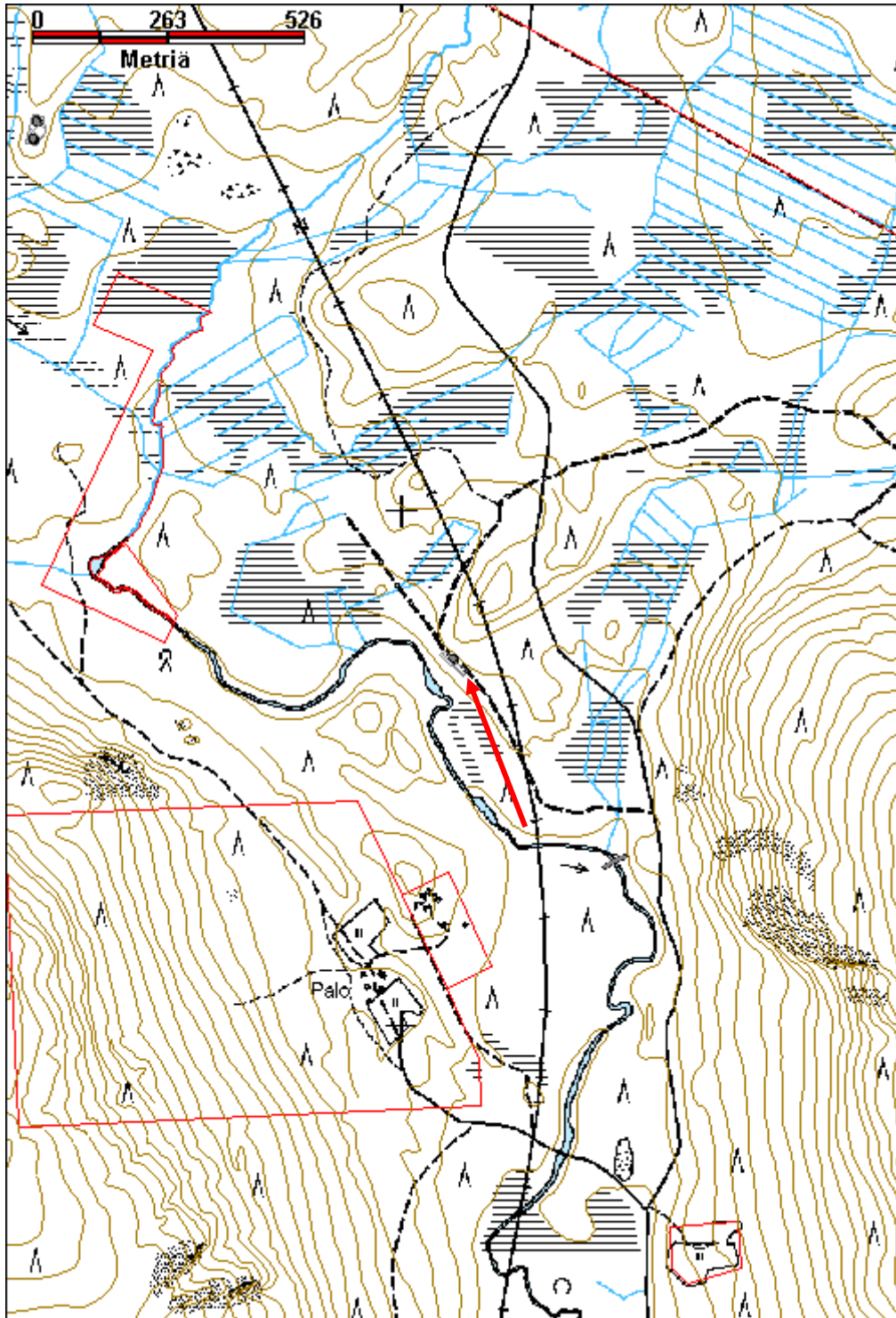
**Viranomais-
rekisterinro:****Kunto:** 3 Huono**Olotila:** 2 Ei käytössä**Arvotus:** 8 Muu suojeluarvo**Kohteen
suojelu:** 9 Muu suojeluarvo**Selitys:****Selitys:****Ympäristön
suojelu:**

0 Ei määritelty

Selitys:

Huonosti erottuva kämpän paikka kuvattuna länteen.

Kohdetyyppi:	1 Asuinpaikat	Copyright:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7478703, Y 3513097, Z 187	Mittakaava:	1:10000

Miiluharjut 2 muistomerkki ja miilu jäännös		MH-tunnus: 175243	
Kohdetyyppi:	11 Taide/muistomerkit	Haltija:	191 Metsätalous Itä-Lappi
Ajoitus:	7116 Uusi aika	Ylläpitäjä:	191 Metsätalous Itä-Lappi
Rakentamisvuosi:		Kunta:	583 Pelkosenniemi
Lukumäärä:	3		
Koordinaattiselitys:	Alueen keskikoordinaatit	Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7481483, Y 3510066, Z 256	Löydöt:	
<i>Taustatiedot</i>			
Sutigis merkintä, Seppä Ali Postilan hiilimiilu (1957-1974).			
<i>Ympäristön kuvaus</i>			
Kohde sijaitsee Nuolivaaran eteläpuoleisessa rinteessä, pienen suoalueen reunassa. Paikka on kuivahkoa kangasta, jossa kasvaa kitukasvuista männikköä ja koivua, jota on erityisesti miilun paikalla. Miilun kohdalla aluskasvillisuus on heinää ja sammalia.			
<i>Kohteen kuvaus</i>			
Paikalla on muistomerkki, rautatankoon on kiinnitetty alasimen muotoinen kyltti, johon on hitsattu teksti: seppä Ali Postilan hiilenpolttopaikka 1957-1974. Merkki on 1,3 m korkea, kyltti 60 cm leveä ja 30 cm korkea. Merkki on pystytetty hiilimiilun reunalle.			
Paikalla on ilmeisesti poltettu hiiltä useamman kerran, koska miilu on epämääräisen muotoinen alue. Lähinnä renkaan segmentin muotoinen maakasa, jonka sisäpuolella on kuoppa, valli on kooltaan noin 8 m x 3 m. Kokonaisuudessaan miilun alue on halkaisijaltaan 12-14 m. Se erottuu koivuntaimia kasvavana alueena. Maaperä on sekoittunutta, tumman ja turvemaisen näköistä, seassa ei kuitenkaan ole hiiltä. Rakenteen pohjois- ja koillislaidalla on kaareutuva valli ja sen sisäpuolella pyöreä matala kuoppa, mahdollisesti rakenne on ollut alun perin pyöreä ja on muokkautunut myöhemmissä poltoissa?			
Miilun eteläpuolella on ilmeisesti ilmaputki, laudoista tehty rakennelma, jossa on kaksi lautaa /sivu, sisäpuoli näyttää hiiltyneeltä ja haisee tervalle. Pituus on 4,5 m, poikkileikkaus 27 cm x 33 cm. Vieressä pölkynpätkestä tehdyt tuet? joihin on porattu reiät puutapeille.			
Miilun pohjoispuolella on pienen pulpettikattoisen hirsikämpän jäännös, kooltaan 3,8 m x 2,3 m. Sen toinen pää on kaivettu osin rinteeseen niin että seinien korkeus on ylärinteen puolella 0,9 m ja alarinteen puolella 1,8 m. Seinät on tehty varatuista pyöröhirsistä joiden välissä on sammalia tilkkeenä. Sahalla tehdyt, lähinnä kolmikulmaiset salvokset, myös alemmaa hirttä on veistetty. Ovi on nurkassa, niin ettei salvosta ole kuin kahdessa ylimmässä hirressä. Ovi ei kuitenkaan ole aivan nurkassa vaan oven vieressä seinä muodostuu pystyssä olevista haljispuolikkaista. Nurkan ulkopuolelta ja oven vierestä hirsien päät on veistetty tasaisiksi, ja niissä on riu'ut tukena. Ovi on tehty laudoista, saranana on päistä kavennettu puutappi. Sisällä ovea vastapäätä on matala kamiina ja piippu, seinän suojana on galvanoitua peltiä, peräseinällä on laveri. Oven päälle on kaiverrettu teksti KÄMPPÄ, ehkä ylemmässä maatuneessa hirressä on ollut lisää tekstiä. Katto on lähes täysin lahonnut, huovalla katettua lautaa. Yläpohjan päällä on ilmeisesti ollut maata koska sitä on kämpän sisällä. Kaakkoisseinää vasten on reen jäännös, se on valmistettu sahatuista laudoista, kärki on vahvistettu teräksellä, pohja on lähes kokonaan lahonnut.			

Kohteen rajaus

Kohde rajautuu havaittujen rakenteiden lähiympäristöön.

Tulkinta

Seppä Ali Postilan hiilimiilu ja kämppä sekä muistomerkki.

Lisätietoja

H. Aarnipuro 1991: Ali Postila – Kelujärven seppä. Sodankylän ja Sompion kotiseutujulkaisu.

Toimenpiteet**Tarkastukset**

Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2014
Tarkastuspvm: 6.6.2014 Tarkastaja: J.-P. Joonas
Kuvaus: KMO kulttuuriperintöinventointi

**Viranomais-
rekisterinro:**

Kunto: 2 Keskinertainen

Arvotus: 8 Muu suojeluarvo

Olotila: 2 Ei käytössä

**Kohteen
suojelu:** 9 Muu suojeluarvo

Selitys:

Selitys:

**Ympäristön
suojelu:**

0 Ei määritelty

Selitys:

Muistomerkki ja sen takana hiilimiilun paikka, kuvattu koilliseen.

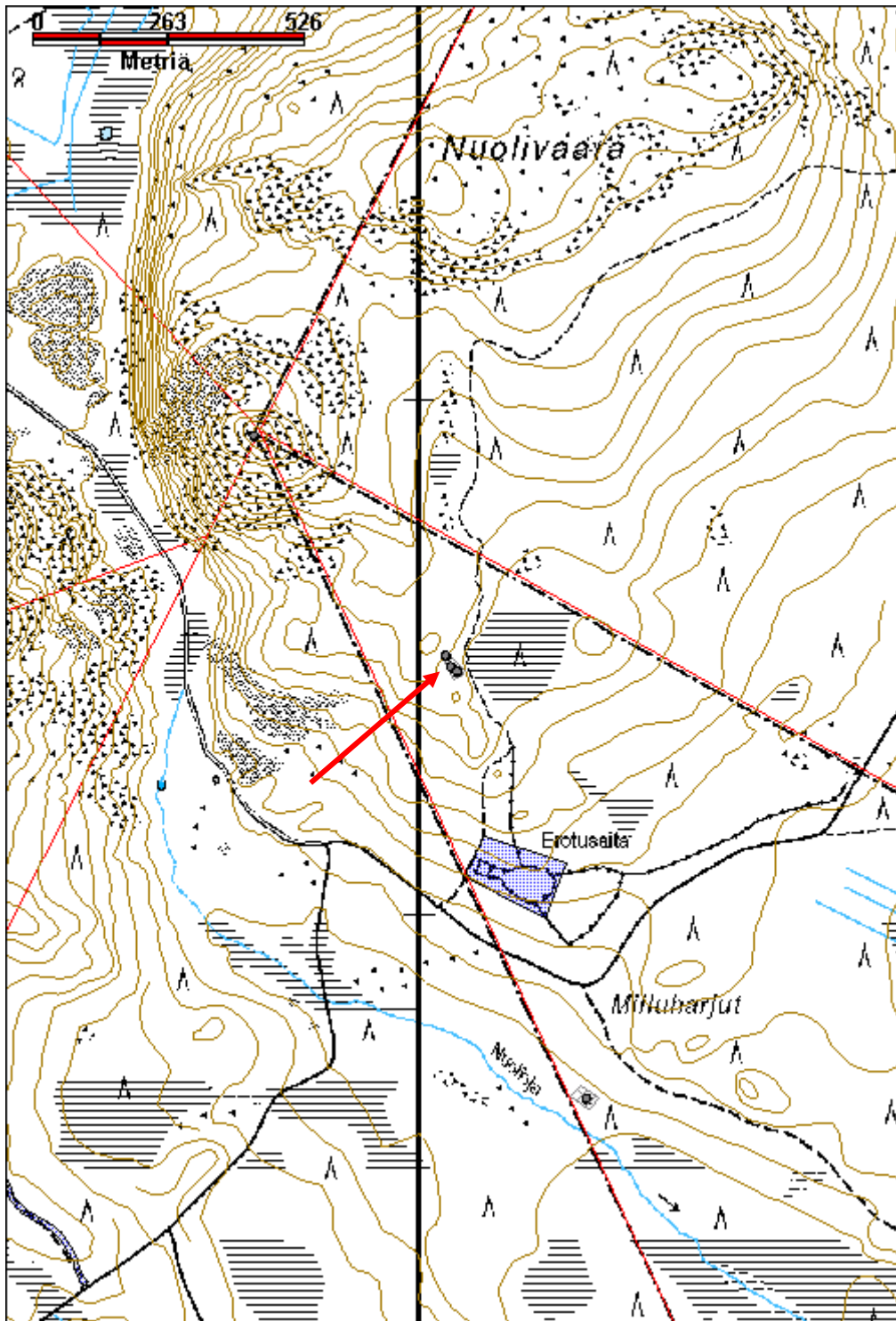

Muistomerkin alasiemenmuotoinen kyltti kuvattuna koilliseen.

Rinteeseen rakennettu pieni hirsikämpä kuvattuna pohjoiseen.

Kohdetyyppi:	11 Taide/muistomerkit	Copyright:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7481483, Y 3510066, Z 256	Mittakaava:	1:10000

Nuolioja savottakämppä jäännös		MH-tunnus: 175235	
Kohdetyyppi:	1 Asuinpaikat	Haltija:	191 Metsätalous Itä-Lappi
Ajoitus:	7116 Uusi aika	Ylläpitäjä:	191 Metsätalous Itä-Lappi
Rakentamisvuosi:		Kunta:	583 Pelkosenniemi
Lukumäärä:	2		
Koordinaattiselitys:	Alueen keskikoordinaatit	Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7479740, Y 3512288, Z 207	Löydöt:	
<i>Taustatiedot</i>			
Vanha kartta, kohde on merkitty rakennuksena vuoden 1970 topografiseen karttaan.			
<i>Ympäristön kuvaus</i>			
Kämpäalue sijaitsee pienen Nuoliojan sivuojan varrella, joka etelämpänä virtaa Härkäjokeen. Oja näyttää raivatun uittoa varten, sen rannoilla on muutamia hirsiiä. Härkäjoen varrella on tammen jäännös vajaa 2 km eteläkaakkoon. Alue on osin ruohikkoista aukeaa ja osin erittäin tiheää koivikkoa, reunoilla kasvaa muutamia vanhoja kuusia.			
<i>Kohteen kuvaus</i>			
Rakennuksen pohja 1 josta on jäljellä heinän ja muun aluskasvillisuuden paksusti peittämät korkeat maapenkit. Rakennelma on itä-länsi suuntainen ja kooltaan noin 16 m x 8 m. Maapenkki on hienoa hiekkaa ja sen reunoissa on paikoin jäljellä puita. Päissä on kuopat joista maata on otettu ja keskellä on luonnonkivien päälle valettu betoninen uunin pohja, ja sen päällä punatiiliä joita peittää paksu sammalkerros. Pari lattialaudan pätkää on jäljellä. Länsipäädyssä on tiheä koivikko. Kämpän vieressä on suorakulmainen kuoppa, kooltaan 2 m x 1,5 m. Rakenteiden perusteella kämppä on todennäköisesti rakennettu 50-luvulla. X=3512290 Y=7479756			
Edellisestä etelään on toinen rakennuksen pohja, josta on jäljellä heinämättäiden ja koivupuskien peittämät maavallit, joiden reunoissa on puut. Rakennelman koko on 7,9 m x 7,8 m. Keskellä on syvä kuoppa, jonka päällä näkyy lattiarakenteiden jäänteitä. Itä- ja länsisivuilla on harvaa lautarakenteita jonka päällä on kattohuopaa, mahdollisesti jonkinlaisten sivurakennusten kattoja koska kämpän katoksi näyttävät liian heikkorakenteisilta. Itäpuolella aivan seinälinjan vieressä on myös soikea kuoppa, koko 3 m x 2 m ja 80 cm syvä, mahdollinen roskakuoppa. X=3512283 Y=7479722			
Kämppien välillä on jonkinlaisen aidan tai uittopuomin osan jäänteet. Rakenne koostuu neljästä pyöröpuusta, ja sen kokonaispituus on noin 10 m. Siinä on jäljellä neljä pyöröpuuta päällekkäin, joista osassa on ovaalit reiät sekä tuuman reikiä joista läpi on kierretty rautalankaa. Osassa puista ei ole leikkauksia.			
<i>Kohteen rajaus</i>			
Kohde rajautuu havaittujen rakenteiden perusteella.			
<i>Tulkinta</i>			
Savotta- tai uittokämppä, mahdollisesti rakennettu 1950-luvulla.			

Lisätietoja**Toimenpiteet****Tarkastukset**

Tila: 3 Toteutettu   Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus   Tarkastusvuosi: 2014
 Tarkastuspvm: 6.6.2014   Tarkastaja: J.-P. Joonas
 Kuvaus: KMO kulttuuriperintöinventointi

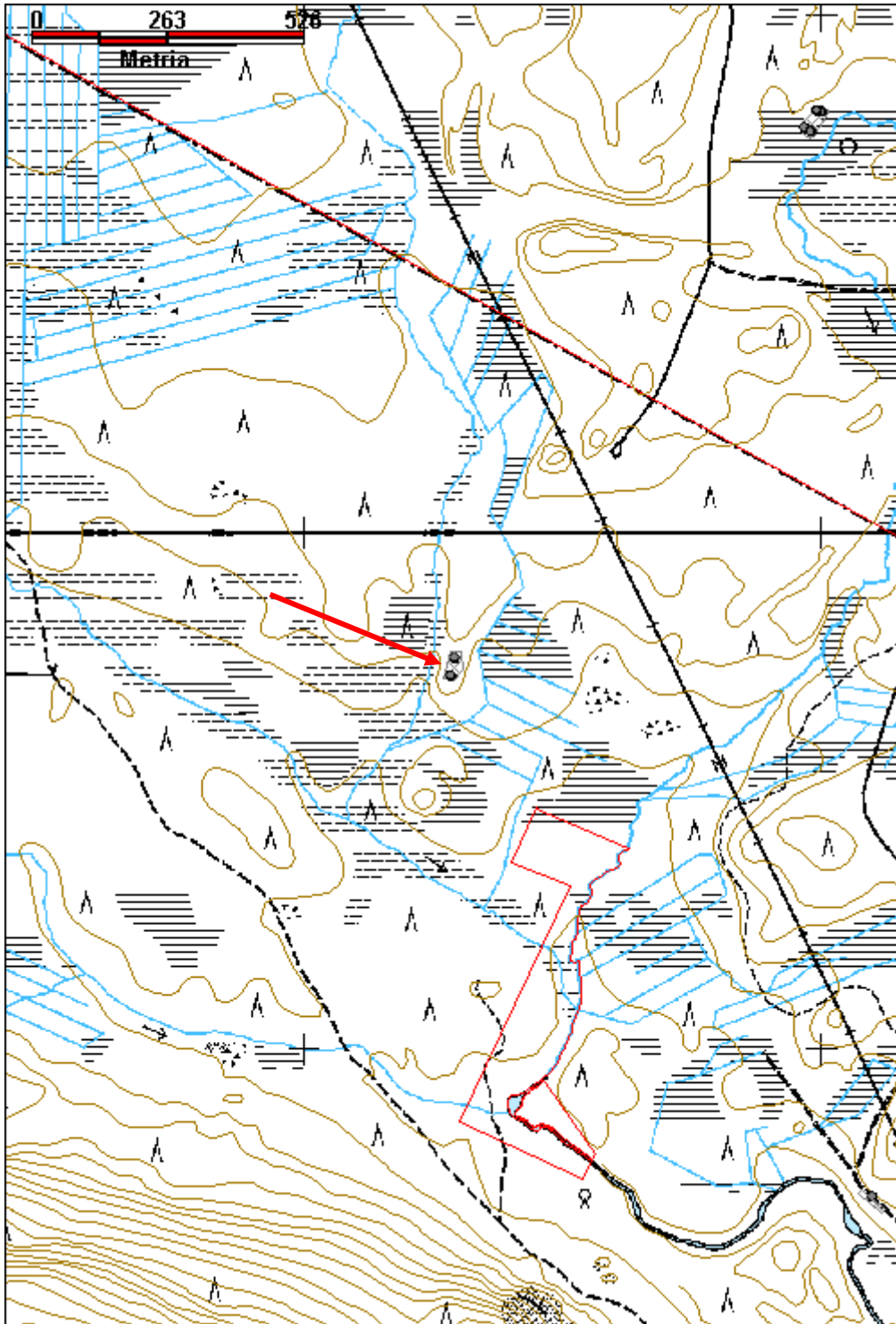
**Viranomais-
rekisterinro:****Kunto:** 3 Huono**Arvotus:** 8 Muu suojeluarvo**Olotila:** 2 Ei käytössä**Kohteen
suojelu:** 9 Muu suojeluarvo**Selitys:****Selitys:****Ympäristön
suojelu:**

0 Ei määritelty

Selitys:

Aidan/uittopuomin jäännökset kuvattuna etelään.

Kohdetyyppi:	1 Asuinpaikat	Copyright:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7479740, Y 3512288, Z 207	Mittakaava:	1:10000

Härkäjoki 3 uittopato jäännös		MH-tunnus: 175234	
Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Haltija:	191 Metsätalous Itä-Lappi
Ajoitus:	7116 Uusi aika	Ylläpitäjä:	191 Metsätalous Itä-Lappi
Rakentamisvuosi:		Kunta:	583 Pelkosenniemi
Lukumäärä:	1		
Koordinaattiselitys:	Keskikoordinaatit	Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7478323, Y 3513412, Z 179	Löydöt:	
<i>Taustatiedot</i>			
Vanha kartta, merkitty tammena vanhaan Luiron hoitoalueen karttaan, jossa ei ole vuosilukua, mutta on vuoden 1957 piirijaon mukainen.			
<i>Ympäristön kuvaus</i>			
Pato sijaitsee Härkävaaran länsipuolella virtaavassa Härkäjoessa, joka on padon kohdalla vajaa 10 m leveä. Joen pohja on kivinen, padon päällä kasvaa tiheästi koivuja.			
<i>Kohteen kuvaus</i>			
Pato on tehty pääosin liuskekivistä ja maasta, alavirran puolella on viistoon upotettuja paaluja, joista itärannalla suurimmat ovat säilyneet. Länsipuolella puita näyttää säilyneen enemmän. Patovalli on noin 3-3,5 m leveä ja itärannalla noin 22 m pitkä. Itäpäässä se päättyy hiekkaista törmää vasten. Länsirannalla pato on ilmakuvan perusteella pitempi. Alavirran puolella on pino padosta poistettuja puita, joissa on tappeja ja loveuksia.			
<i>Kohteen rajaus</i>			
Kohde rajautuu havaitun rakenteen lähiympäristöön.			
<i>Tulkinta</i>			
Uittopato.			
<i>Lisätietoja</i>			
<i>Toimenpiteet</i>			
<i>Tarkastukset</i>			
Tila: 3 Toteutettu		Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus	Tarkastusvuosi: 2014
Tarkastuspvm: 5.6.2014		Tarkastaja: J.-P. Joona	
Kuvaus: KMO kulttuuriperintöinventointi			
Viranomaisrekisterinro:		Kunto:	3 Huono
		Olotila:	2 Ei käytössä

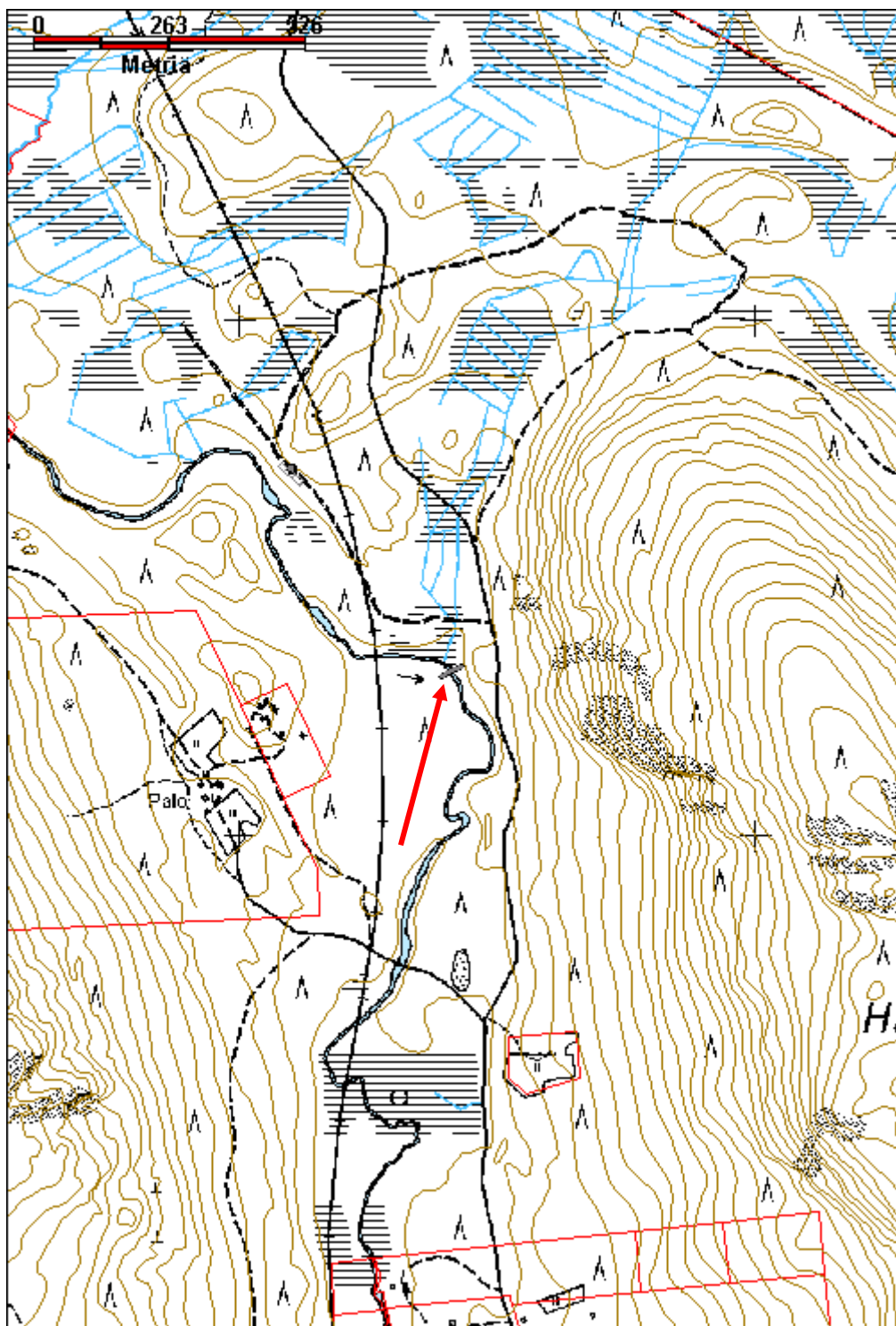
Arvotus:	8 Muu suojeluarvo	Kohteen suojelu:	9 Muu suojeluarvo
Selitys:		Selitys:	
Ympäristön suojelu:	0 Ei määritelty		
Selitys:			

Kivinen patovalli jonka reunoilla kasvaa tiheästi koivuja. Kuvattu lounaaseen

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Copyright:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7478323, Y 3513412, Z 179	Mittakaava:	1:10000

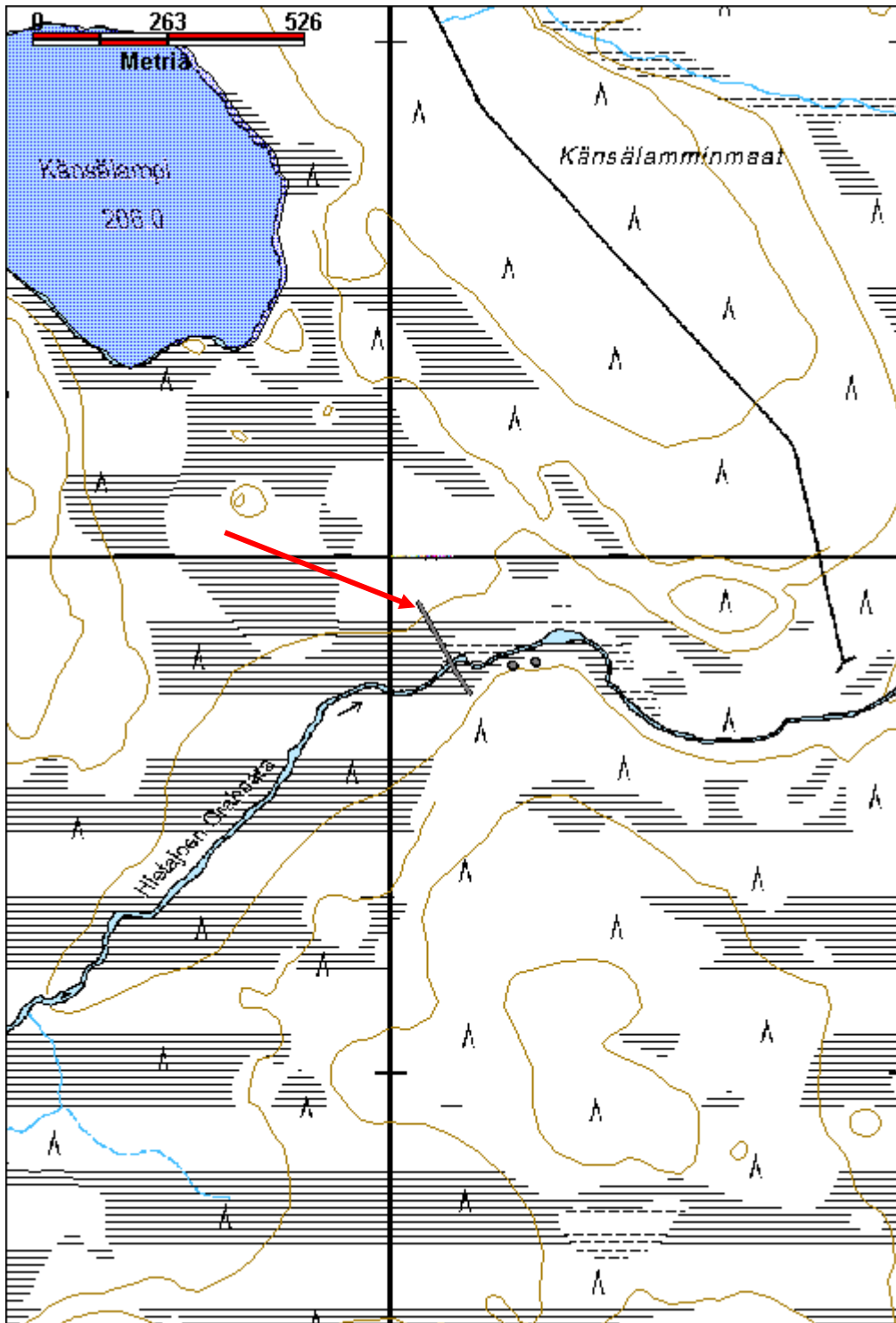
Hietajoen Orahaara 1 uittopato jäännös		MH-tunnus: 175249	
Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Haltija:	191 Metsätalous Itä-Lappi
Ajoitus:	7116 Uusi aika	Ylläpitäjä:	191 Metsätalous Itä-Lappi
Rakentamisvuosi:		Kunta:	583 Pelkosenniemi
Lukumäärä:	1		
Koordinaattiselitys:	Keskikoordinaatit	Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7469786, Y 3510120, Z 204	Löydöt:	
<i>Taustatiedot</i>			
Sutigis, tammi ja kämpän raunio 1910-1920.			
<i>Ympäristön kuvaus</i>			
Sijaitsee Hietajoen Orahaaran varrella, Käsälamminmaiden ja Komovaaran välillä. Vallin päällä kasvaa kuusia ja mäntyjä.			
<i>Kohteen kuvaus</i>			
Uittopato, joki on padon kohdalla noin 5 m leveä ja sen pohja on kivinen. Padon päässä on myös näkyvissä kiviä. Padon puurakenteet on purettu. Joen rannalla, vallin alajuoksun puolella, on muutamia poikkisahattuja hirren pätkiä. Patovalli on joen vieressä noin 7 m leveä ja vajaan metrin korkea, kaakkoispäässä noin 2 m leveä ja 30 cm korkea. Pato on joen eteläpuolella noin 65 m pitkä. Pohjoispuolta ei tarkastettu, mutta ilmakuvan ja maaston perusteella se on noin 130 m pitkä. Tällöin padon koko pituus on noin 200 m.			
<i>Kohteen rajaus</i>			
Kohde rajautuu havaitun rakenteen mukaan. Joen pohjoispuolen rakenne on rajattu ilmakuvan perusteella.			
<i>Tulkinta</i>			
Uittopato joka on rakennettu 1910- tai 1920-luvulla.			
<i>Lisätietoja</i>			
<i>Toimenpiteet</i>			
<i>Tarkastukset</i>			
Tila: 3 Toteutettu		Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus	Tarkastusvuosi: 2014
Tarkastuspvm: 25.8.2014		Tarkastaja: J.-P. Joona	
Kuvaus: KMO kulttuuriperintöinventointi			
Viranomaisrekisterinro:		Kunto:	3 Huono

Arvotus:	8 Muu suojeluarvo	Olotila:	2 Ei käytössä
Selitys:		Kohteen suojelu:	9 Muu suojeluarvo
Ympäristön suojelu:	0 Ei määritelty	Selitys:	
Selitys:			

Joen pohjoispuolella erottuu kiviä patovallin päässä ja muutamia padosta purettuja hirssiä, kuvattu pohjoiseen.

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Copyright:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7469786, Y 3510120, Z 204	Mittakaava:	1:10000

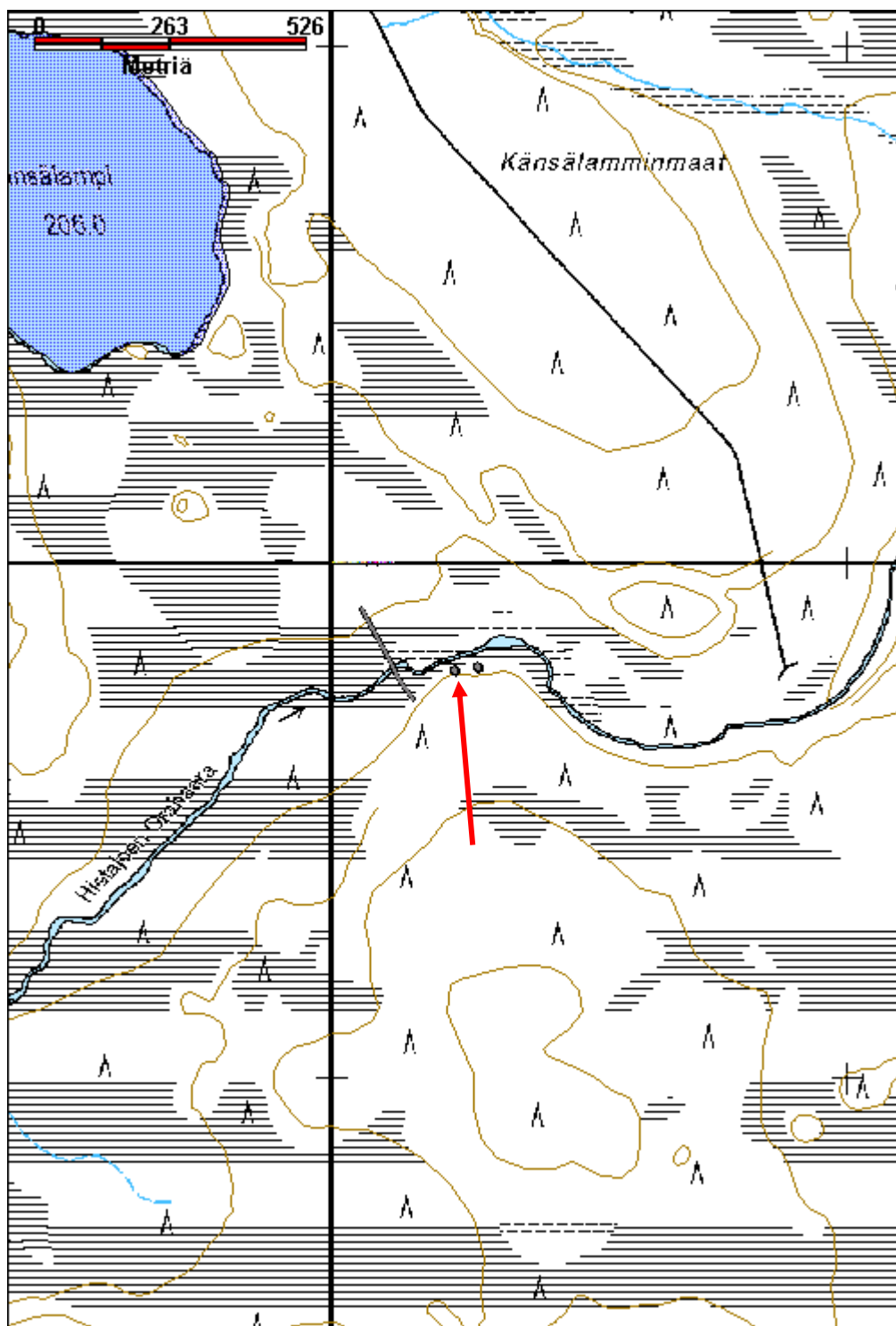
Hietajoen Orahaara 2 uittokämpä 1 jäännös		MH-tunnus: 175252	
Kohdetyyppi:	1 Asuinpaikat	Haltija:	191 Metsätalous Itä-Lappi
Ajoitus:	7116 Uusi aika	Ylläpitäjä:	191 Metsätalous Itä-Lappi
Rakentamisvuosi:		Kunta:	583 Pelkosenniemi
Lukumäärä:	1		
Koordinaattiselitys:	Keskikoordinaatit	Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7469789, Y 3510236, Z 204	Löydöt:	
<i>Taustatiedot</i>			
Sutigis, kämpän raunio 1910-1920.			
<i>Ympäristön kuvaus</i>			
Sijaitsee Hietajoen Orahaaran etelärannalla, noin 20 m rannasta. Päällä kasvaa koivuja ja kuusia.			
<i>Kohteen kuvaus</i>			
Lähes itä-länsi suuntainen pieni kämpän jäännös. Kaakkoisnurkassa on lähes ehjä piisikiveys, pääosin vain yksi hirsikerta jäljellä, nurkissa kaksi hirttä. Hirret ovat aluskasvillisuuden peittämiä, eikä salvoksen rakenteesta saa selvää. Myös muutamia kattopuita on jäljellä. Kämpän koko on 6,6 m x 4,4 m. Piisi on osin sortunut ja kooltaan 1,6 m x 1,5 m ja noin metrin korkea.			
<i>Kohteen rajaus</i>			
kohde rajautuu havaittujen rakenteiden perusteella.			
<i>Tulkinta</i>			
Uittokämpä 1910-1920.			
<i>Lisätietoja</i>			
<i>Toimenpiteet</i>			
<i>Tarkastukset</i>			
Tila: 3 Toteutettu		Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus	Tarkastusvuosi: 2014
Tarkastuspv: 25.8.2014		Tarkastaja: J.-P. Joona	
Kuvaus: KMO kulttuuriperintöinventointi			
Viranomaisrekisterinro:		Kunto:	3 Huono
		Olotila:	2 Ei käytössä
Arvotus:	8 Muu suojeluarvo	Kohteen suojele:	9 Muu suojeluarvo

Selitys:	Selitys:
Ympäristön suojelu:	0 Ei määritelty
Selitys:	

Piisi kuvattuna koilliseen.

Kohdetyyppi:	1 Asuinpaikat	Copyright:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7469789, Y 3510236, Z 204	Mittakaava:	1:10000

Hietajoen Orahaara 3 uittokämpä 2 jäännös		MH-tunnus: 175253	
Kohdetyyppi:	1 Asuinpaikat	Haltija:	191 Metsätalous Itä-Lappi
Ajoitus:	7116 Uusi aika	Ylläpitäjä:	191 Metsätalous Itä-Lappi
Rakentamisvuosi:		Kunta:	583 Pelkosenniemi
Lukumäärä:	1		
Koordinaattiselitys:	Keskikoordinaatit	Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7469795, Y 3510281, Z 204	Löydöt:	
<i>Taustatiedot</i>			
Sutigis, kämpä 1910-1920.			
<i>Ympäristön kuvaus</i>			
Sijaitsee Hietajoen Orahaaran etelärannalla, noin 20 m joesta. Kämpän päällä kasvaa koivuja, kuusia ja pajuja.			
<i>Kohteen kuvaus</i>			
Uittokämpän jäännös jossa ei juurikaan ole hirsyä jäljellä, mutta erittäin suuri piisi, joka on vielä osittain pystyssä. Se on osin tuhoutunut päälle kaatuneen puun takia. Piisin päällä kasvaa tiheästi kuusia ja pajuja minkä vuoksi sen rakenteesta ei saa kunnolla selvää. Se on tehty ohuista liuskekivistä ja pesän takana näyttää olevan jonkinlainen matala, erillinen muurin pätkä. Piippu on kaatunut seinien ulkopuolelle. Kämpän koko on noin 13,5 m x 8 m, piisi alun perin ehkä 2,5 m x 2 m. Se on yhä n. 1,6 m korkea. Sivumuurin pituus on 5,5 m ja n. 90 cm korkea.			
<i>Kohteen rajaus</i>			
Kohde rajautuu havaitun rakenteen perusteella.			
<i>Tulkinta</i>			
Uittokämpä 1910-1920.			
<i>Lisätietoja</i>			
<i>Toimenpiteet</i>			
<i>Tarkastukset</i>			
Tila: 3 Toteutettu		Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus	Tarkastusvuosi: 2014
Tarkastuspvm: 25.8.2014		Tarkastaja: J.-P. Joonas	
Kuvaus: KMO kulttuuriperintöinventointi			
Viranomaisrekisterinro:		Kunto:	3 Huono

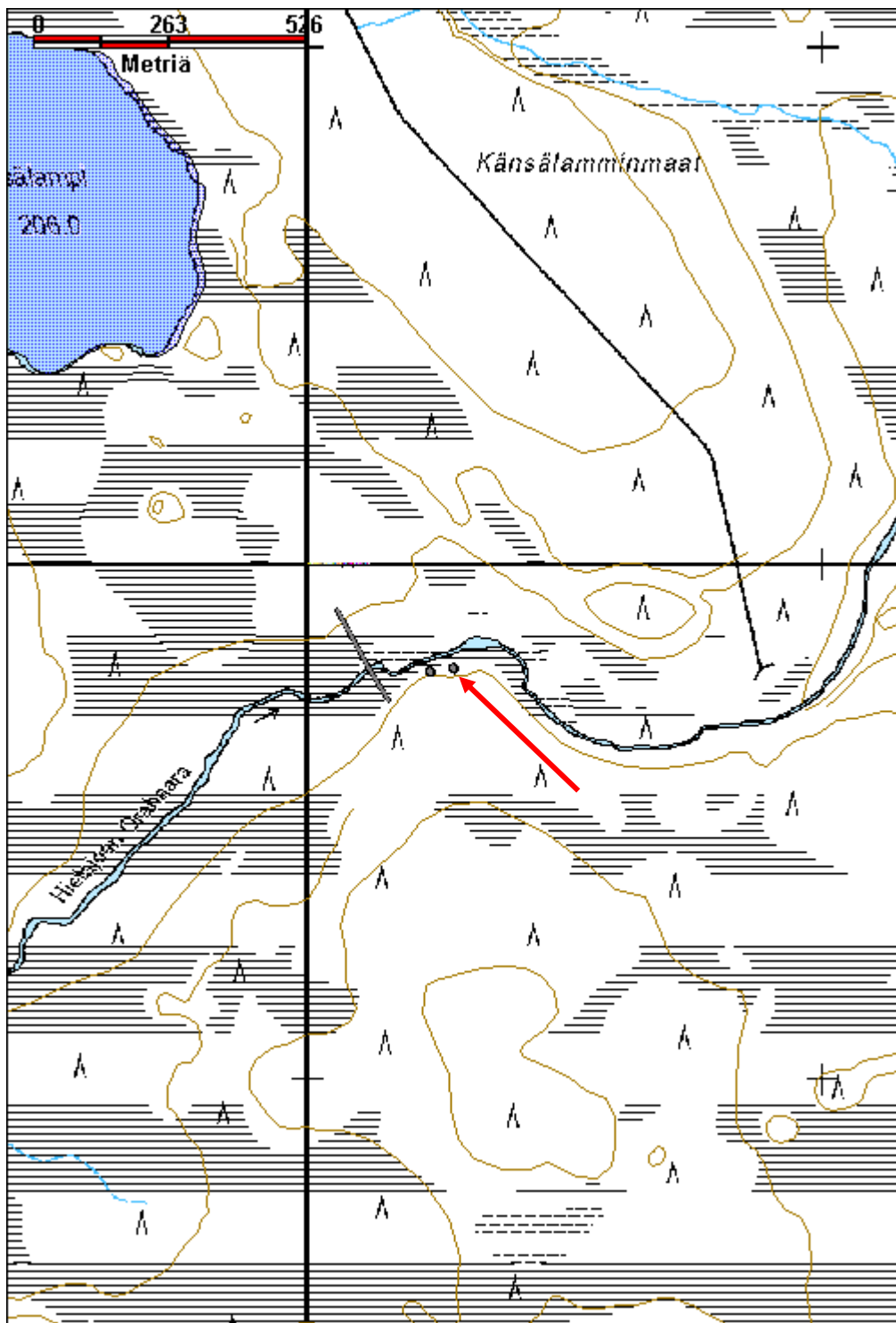

Arvotus:	8 Muu suojeluarvo	Olotila:	2 Ei käytössä
Selitys:		Kohteen suojelu:	9 Muu suojeluarvo
Ympäristön suojelu:	0 Ei määritelty	Selitys:	
Selitys:			

Piisi kuvattuna koilliseen.

Kohdetyyppi:	1 Asuinpaikat	Copyright:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7469795, Y 3510281, Z 204	Mittakaava:	1:10000

Löytömaa 1 savottakämppeäalue jäännös		MH-tunnus: 175050	
Kohdetyyppi:	1 Asuinpaikat	Haltija:	191 Metsätalous Itä-Lappi
Ajoitus:	7116 Uusi aika	Ylläpitäjä:	191 Metsätalous Itä-Lappi
Rakentamisvuosi:		Kunta:	583 Pelkosenniemi
Lukumäärä:	5		
Koordinaattiselitys:	Alueen keskikoordinaatit	Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7460338, Y 3534079, Z 184	Löydöt:	
<i>Taustatiedot</i>			
Vanha kartta, merkitty kämpänä vuoden 1970 topografiseen karttaan.			
<i>Ympäristön kuvaus</i>			
Kämppeäalueen jäännös sijaitsee Löytömaan lounaisreunassa, loivassa rinteessä, lähellä ojitetun suon reunaa. Kämpän päällä kasvaa tiheää kuusi ja koivu taimikkoa, alempana on suurempia puita ja ylärinteessä kuiva mäntykangas. Suon reuna on matalaa ja vesi on tulvinut sille säännöllisesti.			
<i>Kohteen kuvaus</i>			
Suuri kämpän pohja, kooltaan 23 m x 8,6 m. Alarinteen puolella on selvästi erottuva maapenkki jonka reunoissa on hirret, ylärinteen puolella penkkiä ei ole. Lounaisnurkassa penkki on 60 cm korkea, kaakkoisnurkassa 30 cm ja noin metrin leveä. Kämpän molemmissa päissä on kivien päälle paikalla valetut betoniset uunin pohjat, joiden koot ovat 1,4 m x 1,4 m ja 1,8 m x 1,8 m. Alarinteen puolella on porrasterassin jäännös, joka on 4 m pitkä ja 2 m leveä. Se on tehty lankuista ja laudoista ja alla on suuri hirsi. Kämpä on ilmeisesti purettu. X=3534066 Y=7460361			
Edellisestä noin 10 m kaakkoon on pienen rakennuksen pohja, kooltaan 6,7 m x 3,6 m. Siitä on jäljellä pohjahirret jotka erottuvat alarinteen puolella, sahattua pelkkahirttä. Ylärinteen puoli erottuu huonosti. Koillisnurkassa on suuri maakumpu, jossa ei ole kiviä, joten kyseessä ei ilmeisesti ole sauna. Päällä kasvaa koivun ja kuusen taimia sekä suurehko mänty. X=3534085 Y=7460341			
Noin 15 m edellisestä kaakkoon on pienen rakennuksen pohja, josta on jäljellä vain pohjahirsiä jotka ovat sammalien ja muun aluskasvillisuuden peittämiä. Alarinteen puolella on muutamia pieniä keppejä pystyssä hirren vieressä. Koko on 8,8 m x 8,8 m. Ylärinteen puolella on soikea kuoppa, koko 2,5 m x 2 m ja syvyys 60 cm. X=3534095 Y=7460328			
Seitsemän metriä kaakkoon edellisestä on samantyyppinen rakennuksen pohja, kooltaan noin 9,3 m x 7 m. Jäljellä on pohjahirsiä, jotka ovat sahattuja pelkkahirsiä. Niiden päällä näyttää olevan paksusti maata, ehkä rakennuksen yläpohjan päällä on ollut eristeenä maata. Pohjahirsien välistä on näkyvissä kuoppia. Kämpän päällä on pari sinkkiämpäriä ja päällä kasvaa tiheä puusto ja myös paksusti aluskasvillisuutta. Ylärinteen puolella muutaman metrin päässä on roskakuoppa joka on kooltaan 2,5 m x 1,5 m. X=3534112 Y=7460311			
Suon reunassa on käymälän jäännös josta jäljellä kuoppa ja muutamia seinäautoja. Vieressä on toinen, mahdollisesti vanhempi kuoppa, jossa ei ole enää puurakenteita jäljellä. X=3534041 Y=7460356			

Kohteen rajaus

Kohde rajautuu havaittujen rakenteiden lähiympäristöön.

Tulkinta

Kämpät on todennäköisesti purettu, rakenteiden perusteella ne on rakennettu 1950-luvulla.

Lisätietoja**Toimenpiteet****Tarkastukset**

Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2014
 Tarkastuspvm: 4.6.2014 Tarkastaja: J.-P. Joonas
 Kuvaus: KMO kulttuuriperintöinventointi

**Viranomais-
rekisterinro:**

Kunto: 3 Huono

Arvotus: 8 Muu suojeluarvo

Olotila: 2 Ei käytössä

**Kohteen
suojelu:** 9 Muu suojeluarvo

Selitys:

Selitys:

**Ympäristön
suojelu:**

0 Ei määritelty

Selitys:

Kämpän 1 luoteispäädyn maapenkki kuvattuna itään. Vasemmassa reunassa piisin pohja.

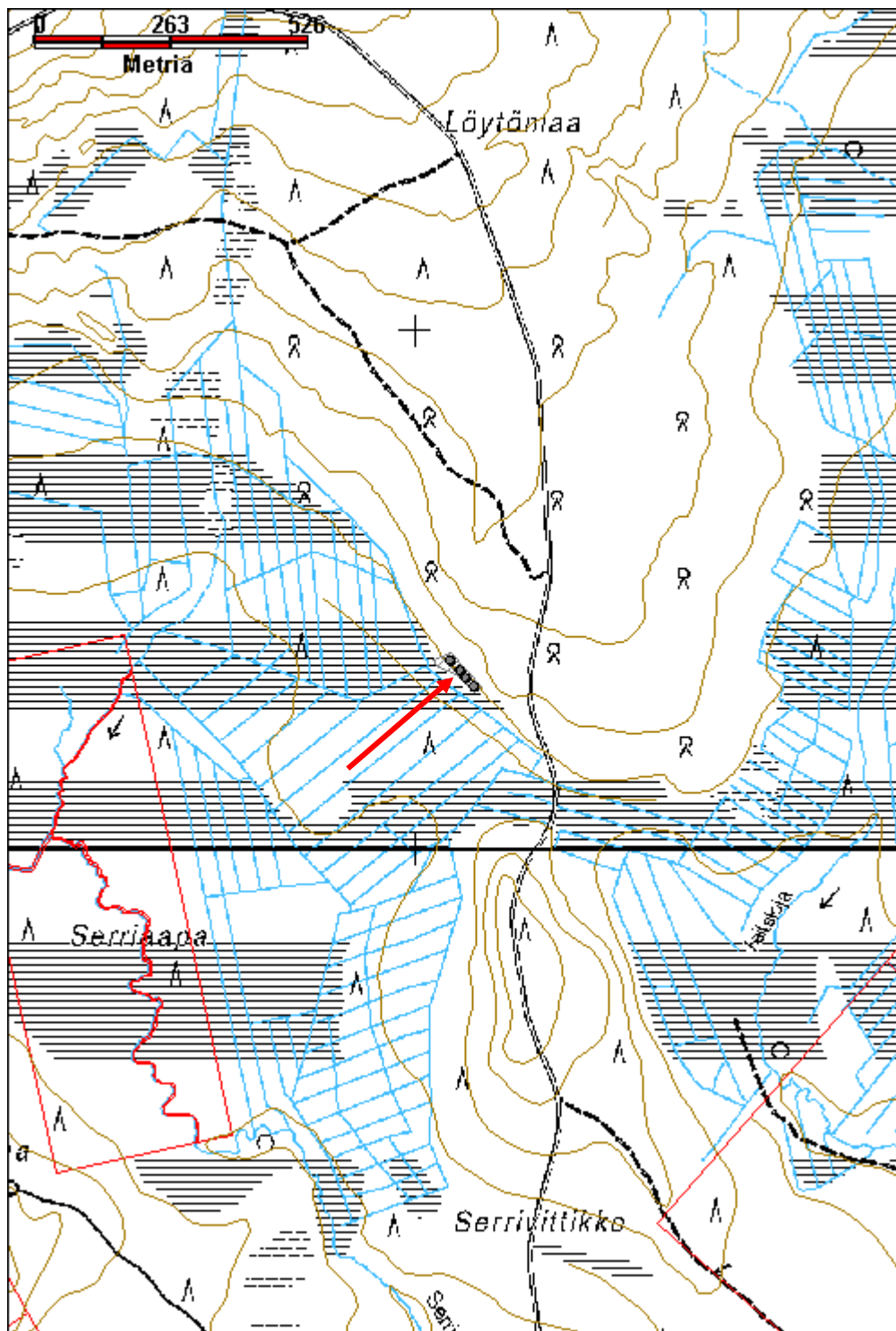

Rakennuksenpohja 2 luoteeseen.

Roskakuoppa ja rakennuspohja 4 kuvattuna lounaaseen.

Kohdetyyppi:	1 Asuinpaikat	Copyright:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7460338, Y 3534079, Z 184	Mittakaava:	1:10000

Löytömaa 2 kämppä jäännös		MH-tunnus: 175055	
Kohdetyyppi:	2 Asuinpaikat?	Haltija:	191 Metsätalous Itä-Lappi
Ajoitus:	7116 Uusi aika	Ylläpitäjä:	191 Metsätalous Itä-Lappi
Rakentamisvuosi:		Kunta:	583 Pelkosenniemi
Lukumäärä:	1		
Koordinaattiselitys:	Keskikoordinaatit	Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7461640, Y 3533762, Z 221	Löydöt:	
Taustatiedot			
Uusi löytö.			
Ympäristön kuvaus			
Kohde sijaitsee Löytömaan luoteisreunassa, uudesta metsäautotiestä noin 30 m pohjoiseen. Alue on kuivahkoa mäntykangasta.			
Kohteen kuvaus			
Pieni pulpettikattoinen lautarakennus, jonka laudoista tehty huopapäällysteinen katto on romahtanut. Sisäseinät ovat jäljellä, mahdollisia ulkoseiniä tai eristeitä ei havaittu. Ulkopuolella on pystyt tukemassa lautoja, pyöröpuita ja lautoja. Ovi on tipahtanut saranoiltaan ja on kämpän vieressä, se on tehty vaakalautoista ja pystyt reunoissa. Myös ikkunanpokat ja lasit ovat tippuneet maahan. Takaseinällä on laverin jäänteet, oven oikealla puolella on ollut kamiinan paikka, peltilevyjä seinässä. Oven vasemmalla puolella on pieni kiinteä pöytä ja jakkara. Kämpän koko on 3,2 m x 3 m ja korkeus noin 2,1-1,4 m.			
Kohteen rajaus			
Kohde rajautuu havaitun rakenteen lähiympäristöön.			
Tulkinta			
Metsästyskämpä tms.			
Lisätietoja			
Toimenpiteet			
Tarkastukset			
Tila: 3 Toteutettu	Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus	Tarkastusvuosi: 2014	
Tarkastuspvm: 4.6.2014	Tarkastaja: J.-P. Joonas		
Kuvaus: KMO kulttuuriperintöinventointi			
Viranomaisrekisterinro:		Kunto:	1 Hyvä
		Olotila:	2 Ei käytössä

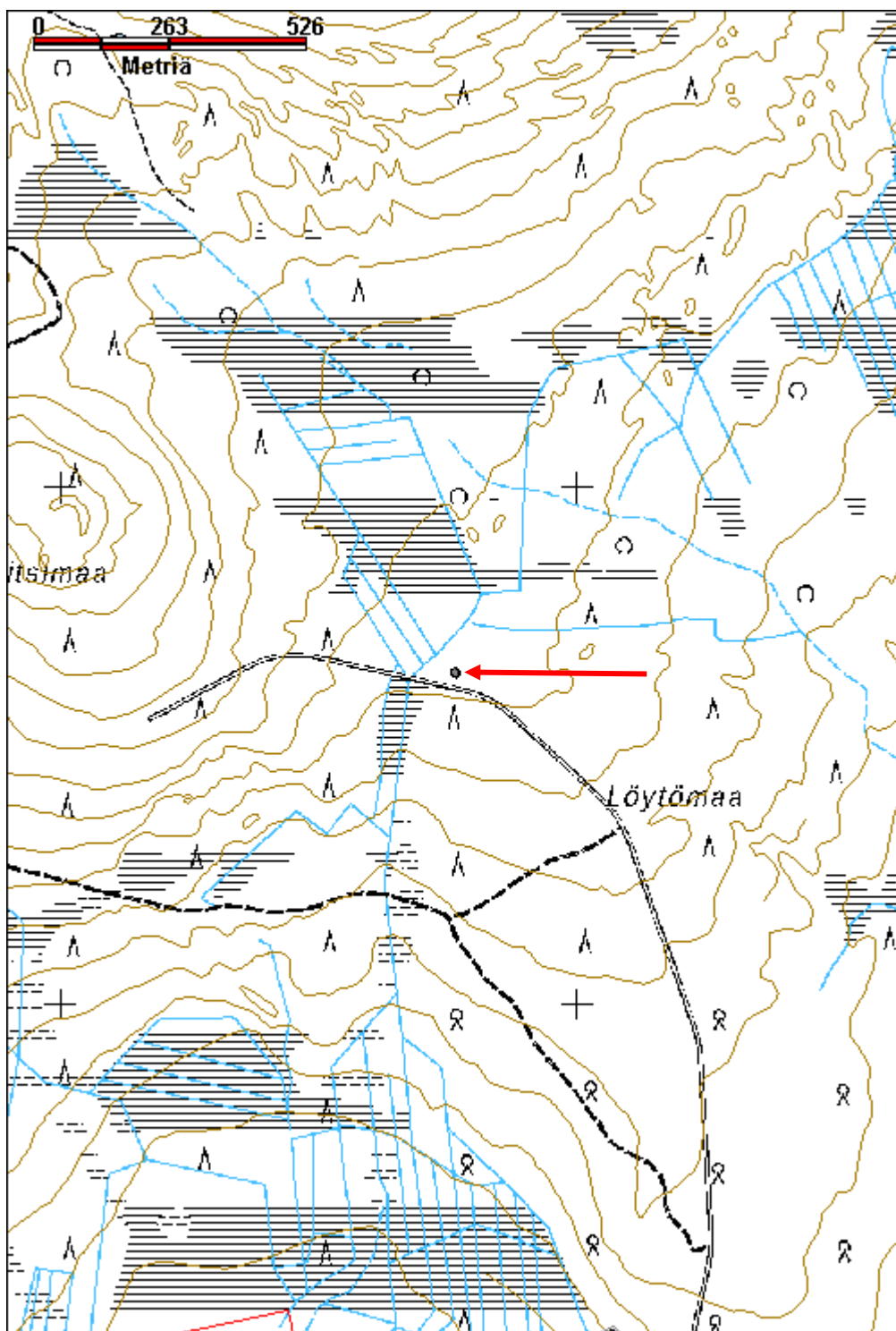
Arvotus:	8 Muu suojeluarvo	Kohteen suojelu:	9 Muu suojeluarvo
Selitys:		Selitys:	
Ympäristön suojelu:	0 Ei määritelty		
Selitys:			

Yleiskuva rakennuksesta länteen.

Kohdetyyppi:	2 Asuinpaikat?	Copyright:	© <i>Metsähallitus</i> 2008 © <i>Maanmittauslaitos 1/MML/08</i>
Koordinaatit:	X 7461640, Y 3533762, Z 221	Mittakaava:	1:10000

Kätkävittikko savottakämpä jäännös		MH-tunnus: 174490	
Kohdetyyppi:	1 Asuinpaikat	Haltija:	191 Metsätalous Itä-Lappi
Ajoitus:	7116 Uusi aika	Ylläpitäjä:	191 Metsätalous Itä-Lappi
Rakentamisvuosi:		Kunta:	583 Pelkosenniemi
Lukumäärä:	3		
Koordinaattiselitys:	Alueen keskikoordinaatit	Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7454304, Y 3542101, Z 195	Löydöt:	
<i>Taustatiedot</i>			
Vanha kartta, merkitty vuoden 1971 topografiseen karttaan kämppänä.			
<i>Ympäristön kuvaus</i>			
Sijaitsee Kätkävittikon koillispuolella loivassa rinteessä, aivan Savukosken kunnanrajan vieressä. Rakenteiden päällä kasvaa tiheä koivupöheikkö, aluskasvillisuus on lähinnä heinää, ympäristössä on aurattu.			
<i>Kohteen kuvaus</i>			
Rakennuksen pohja josta on jäljellä vain maapenkit, koko 15,5 m x 6,9 m. Todennäköisesti talli. X=3542122 Y=7454266			
Suuri asuinkämpän pohja loivassa rinteessä, kooltaan 22 m x 8,4 m. Jäljellä on vain maapenkki, joka alarinteen puolella on 60-80 cm korkea, ylärinteen puolella on vain oja. Molemmissa päissä on valetut uunin pohjat joiden koko on 1,6 m x 1,2 m, niiden päällä on ollut suuret pyöreät peltikamiinat. Lisäksi alueella on runsaasti muuta peltiromua. Kämpän länsipuolella on mahdollinen kaivo, jonka reunassa on pyöreä peltirengas, halkaisija noin metrin. X=3542088 Y=7454304			
Saunan jäännös, josta juuri erottuvat maatuneiden ja aluskasvillisuuden peittämät hirsien paikat, koko 7,2 m x 5,7 m. Jäljellä on peltirakenteiset kiuas ja vedenlämmitysuuni, sekä betoninen Porin mainio -pata, lisäksi muuta peltiromua. Rakenteen päällä kasvaa tiheä koivupöheikkö. X=3542081 Y=7454349			
<i>Kohteen rajaus</i>			
Kohde rajautuu havaittujen rakenteiden perusteella.			
<i>Tulkinta</i>			
Sotien jälkeen rakennettu savottakämpä.			
<i>Lisätietoja</i>			
<i>Toimenpiteet</i>			

Tarkastukset

Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2014
 Tarkastuspvm: 9.6.2014 Tarkastaja: J.-P. Joona
 Kuvaus: KMO kulttuuriperintöinventointi

**Viranomais-
rekisterinro:****Kunto:** 3 Huono**Arvotus:** 8 Muu suojeluarvo**Olotila:** 2 Ei käytössä**Kohteen
suojelu:** 9 Muu suojeluarvo**Selitys:****Selitys:****Ympäristön
suojelu:**

0 Ei määritelty

Selitys:

Tallin maapenkki kuvattu kaakkoon.

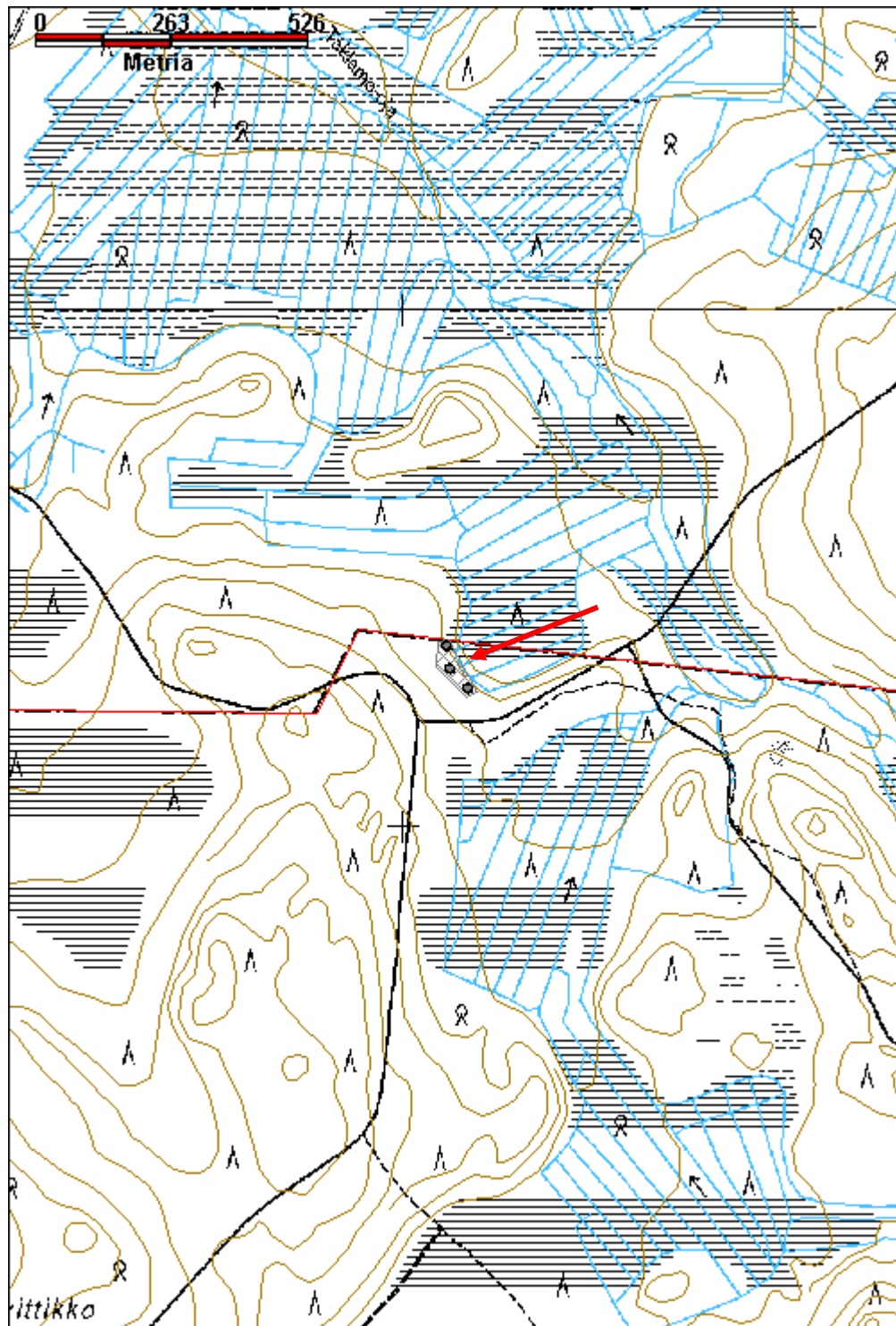

Uunin pohja kämpän kaakkoispäässä kuvattuna etelään.

Saunan kamiinoita kuvattuna luoteeseen.

Kohdetyyppi:	1 Asuinpaikat	Copyright:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7454304, Y 3542101, Z 195	Mittakaava:	1:10000

Kätkävaara 1 savottakämpä jäännös		MH-tunnus: 174615	
Kohdetyyppi:	1 Asuinpaikat	Haltija:	191 Metsätalous Itä-Lappi
Ajoitus:	7116 Uusi aika	Ylläpitäjä:	191 Metsätalous Itä-Lappi
Rakentamisvuosi:		Kunta:	583 Pelkosenniemi
Lukumäärä:	2		
Koordinaattiselitys:	Alueen keskikoordinaatit	Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7452434, Y 3538463, Z 187	Löydöt:	
<i>Taustatiedot</i>			
Kohde löydettiin vuoden 2014 inventoinnissa.			
<i>Ympäristön kuvaus</i>			
Sijaitsee Kätkävaaran länsireunassa aivan rinteiden alareunassa. Vieressä oleva suo kuuluu Kätkävaaran-Serrijoen soidensuojelualueeseen. Vieressä menee kelkkareitti.			
<i>Kohteen kuvaus</i>			
Pohjois-etelä suuntainen kämpän pohja, kooltaan 6,7 m x 5,7 m. Jäljellä on maapenkit jotka ovat yli metrin leveät ja puoli metriä korkeat. Luoteisnurkassa on piisikiveys, osin suurehkoja kiviä, koko noin 2,5 m x 2,5 m. Rakennelman päällä kasvaa koivuja, kuusia ja mäntyjä, lisäksi päällä on raivausjätettä. Ajoittuu ehkä 1930 tai 1940-luvuille, ympäristössä on maatuneita suuria kantoja jäljellä. X=3538458 Y=7452448			
Toinen hieman paremmin säilynyt kämpä on edellisen eteläpuolella. Siitä erottuu hirret reunoilla, ne ovat pääosin täysin maatuneet ja hajonneet mutta ainakin yhdessä nurkassa on vielä salvokset nähtävissä, ryssännurkka eli salvos ylöspäin, kirveellä veistetty, puut myös katkaistu kirveellä. Lähes pohjois-etelä suuntainen, piisikiveys koillisnurkassa, yhdessä säilyneessä hirressä nähtävissä että sisäseinä on veistetty tasaiseksi. Piisikiveys on kooltaan noin 2 m x 3 m. Rakennelman päällä kasvaa muutamia kuusia ja mänty ja päälle on kasattu raivausjätettä. Lounaisnurkan ja osin länsiseinän päältä on ajettu motolla. X=3538465 Y=7452418			
<i>Kohteen rajaus</i>			
Kohde rajautuu havaittujen rakenteiden perusteella.			
<i>Tulkinta</i>			
Kaksi savottakämpää jotka rakenteiden perusteella ajoittuvat 1900-luvun alkupuoliskolle, todennäköisesti ajalle ennen toista maailmansotaa.			
<i>Lisätietoja</i>			
<i>Toimenpiteet</i>			
<i>Tarkastukset</i>			

Tila: 3 Toteutettu	Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus	Tarkastusvuosi: 2014
Tarkastuspvm: 10.6.2014 Tarkastaja: J.-P. Joona		
Kuvaus: KMO kulttuuriperintöinventointi		

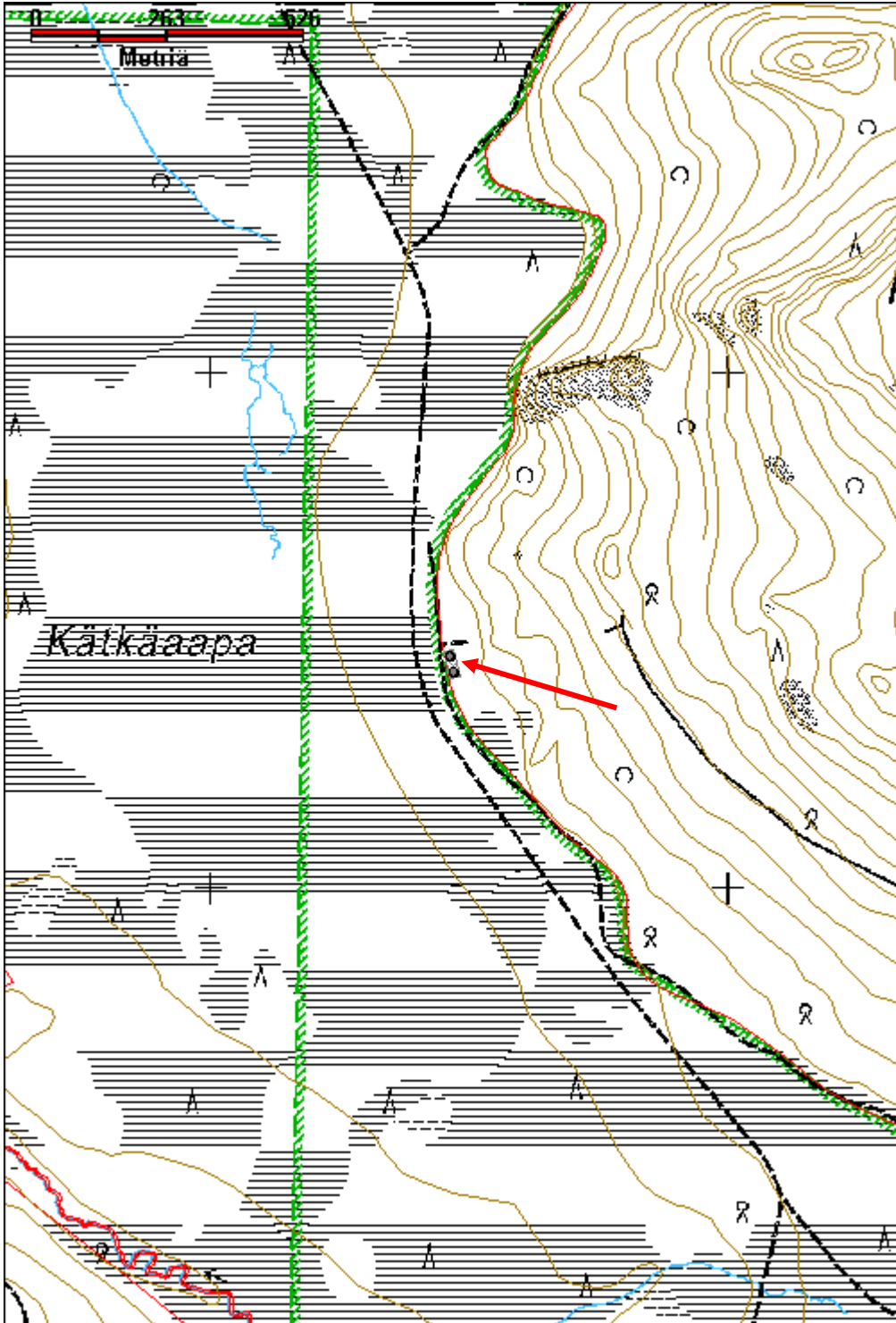
Viranomais- rekisterinro:		Kunto:	3 Huono
Arvotus:	8 Muu suojeluarvo	Olotila:	2 Ei käytössä
Selitys:		Kohteen suojelu:	9 Muu suojeluarvo
		Selitys:	

Ympäristön suojelu:	0 Ei määritelty
Selitys:	

Yleiskuva kämpästä 1 lounaaseen.

Kohdetyyppi:	1 Asuinpaikat	Copyright:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7452434, Y 3538463, Z 187	Mittakaava:	1:10000

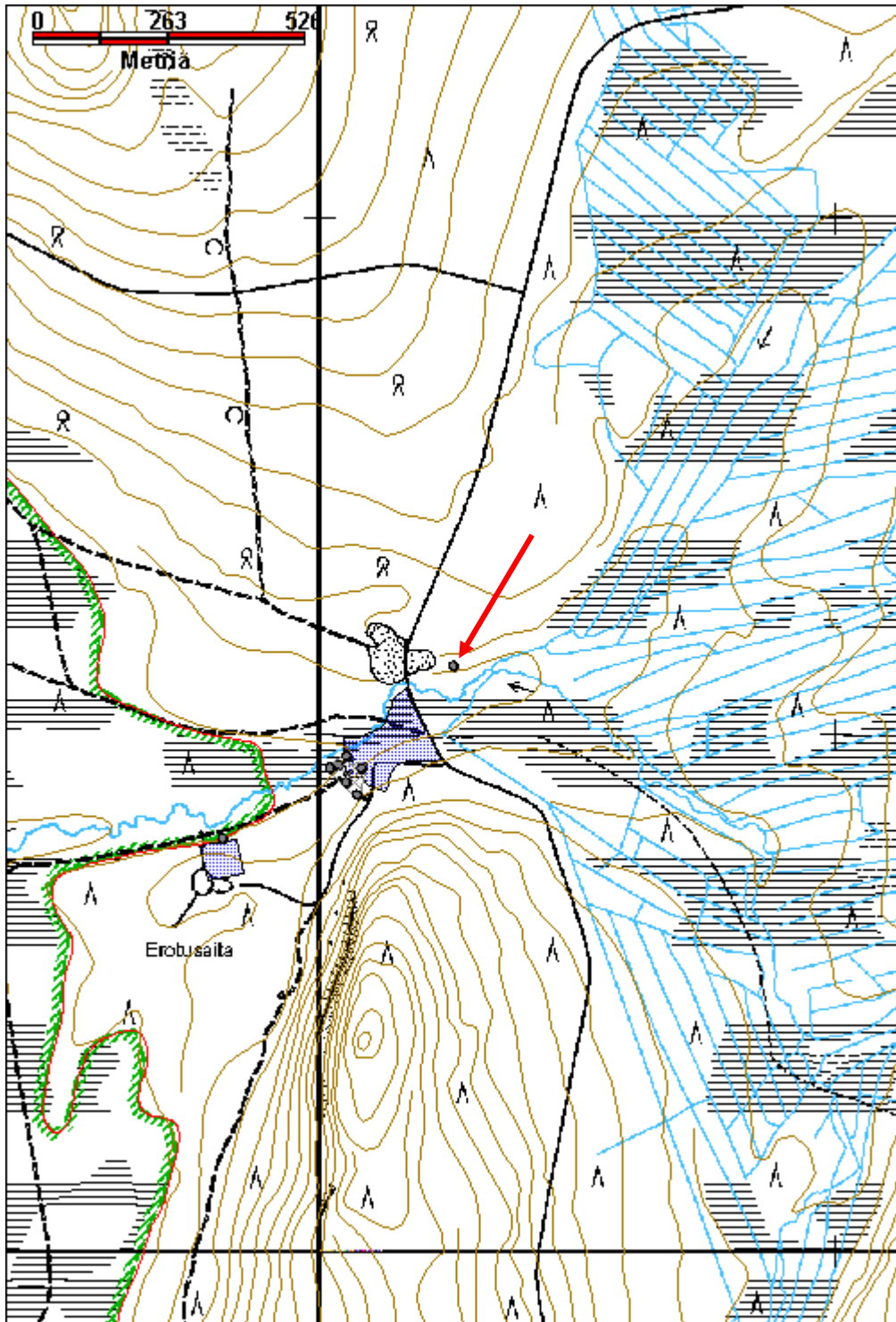
Kätkävaara 2 rakennus jäännös		MH-tunnus: 174628	
Kohdetyyppi:	2 Asuinpaikat?	Haltija:	191 Metsätalous Itä-Lappi
Ajoitus:	7116 Uusi aika	Ylläpitäjä:	191 Metsätalous Itä-Lappi
Rakentamisvuosi:		Kunta:	583 Pelkosenniemi
Lukumäärä:	1		
Koordinaattiselitys:	Keskikoordinaatit	Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7451133, Y 3540257, Z 193	Löydöt:	
<i>Taustatiedot</i>			
Vanha kartta, vuoden 1971 topografiseen karttaan on merkitty paikalle kaksi talous- tai varastorakennusta.			
<i>Ympäristön kuvaus</i>			
Kohde sijaitsee Viitaranta-Serrijoen-tien itäpuolella, Kätkävaaran eteläreunalla loivassa rinteessä. Tien molemmin puolin on hiekkakuoppa jonka ympäriltä on puskettu pintamaata pois. Maata on kasoina rakennelman läheisyydessä. Alueella kasvaa tiheää koivikkoa.			
<i>Kohteen kuvaus</i>			
Kämpästä on jäljellä vain osittain säilyneitä seinähirsiiä jotka ovat aluskasvillisuuden ja tiheän koivikon peittämiä. Paikalla on joko yksi 16 m pitkä itä-länsi suuntainen rakennus tai kaksi erillistä rakennusta aivan vierekkäin. Tällöin rakennusten pituudet olisivat 8 m ja 7 m. Leveys on noin 7 m. Vuoden 1971 topografisessa kartassa paikalle on merkitty vierekkäin kaksi pitkää rakennusta, sen perusteella paikalla olisi yksi rakennus. Mahdollisia katto- tai seinälautoja on jäljellä lounaispäässä. Länsipuolella on peltiä, mahdollisen kamiinan jäännös ja hormiputkia. Jos paikalla on ollut toinen kämppä, se on mahdollisesti tuhoutunut hiekkakuopalta pusketun maan alle.			
<i>Kohteen rajaus</i>			
Kohde rajautuu havaitun rakenteen mukaan.			
<i>Tulkinta</i>			
Rakennuksen jäännös.			
<i>Lisätietoja</i>			
<i>Toimenpiteet</i>			
<i>Tarkastukset</i>			
Tila: 3 Toteutettu	Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus	Tarkastusvuosi: 2014	
Tarkastuspv: 9.6.2014	Tarkastaja: J.-P. Joona		
Kuvaus: KMO kulttuuriperintöinventointi			

Viranomais- rekisterinro:		Kunto:	3 Huono
Arvotus:	99 Ei suojeluarvoa	Olotila:	2 Ei käytössä
Selitys:		Kohteen suojelu:	99 Ei suojeluarvoa
		Selitys:	
Ympäristön suojelu:	0 Ei määritelty		
Selitys:			

Rakennuspohja kuvattuna itään.

Kohdetyyppi:	2 Asuinpaikat?	Copyright:	© <i>Metsähallitus 2008</i> © <i>Maanmittauslaitos 1/MML/08</i>
Koordinaatit:	X 7451133, Y 3540257, Z 193	Mittakaava:	1:10000

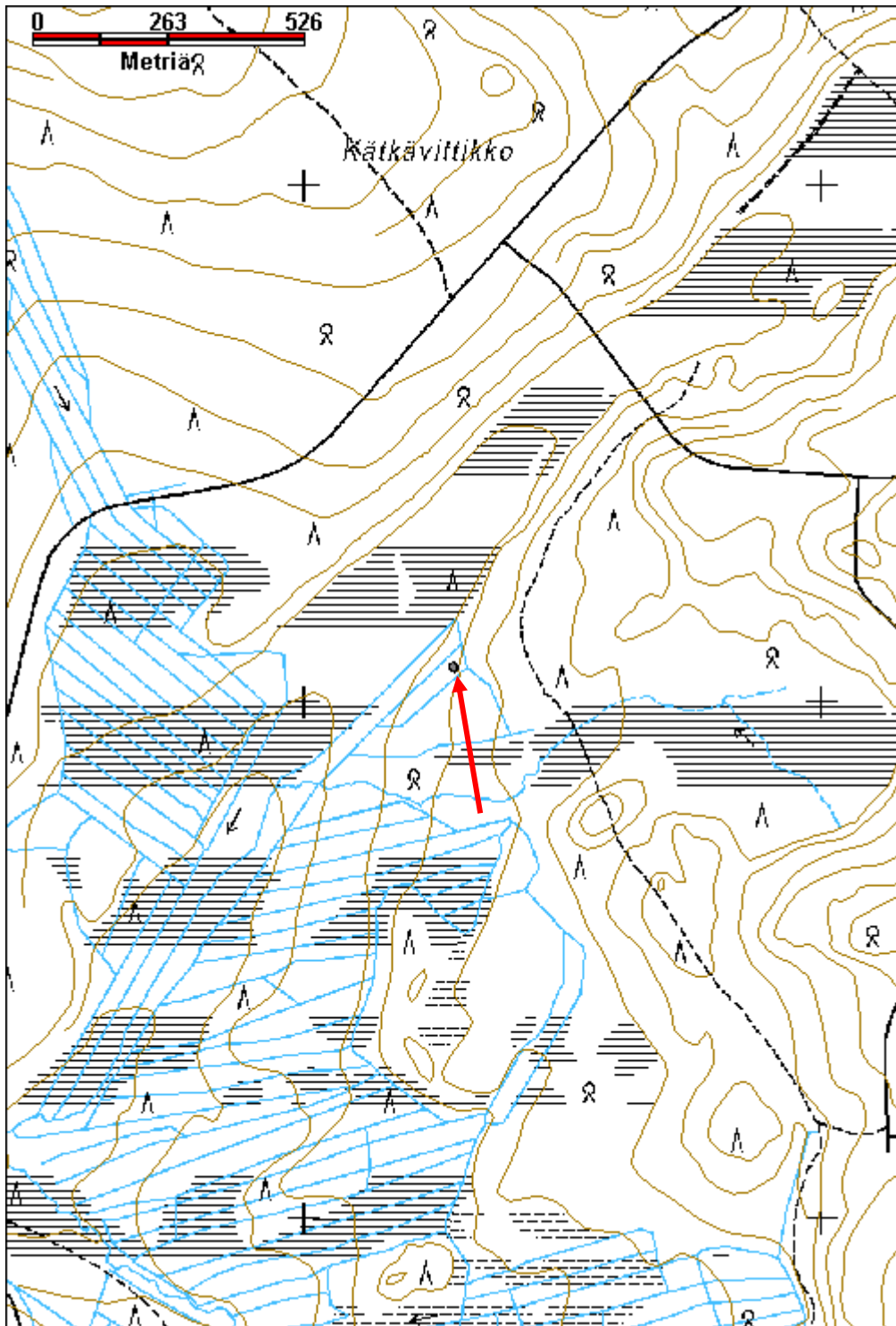
Rahkavaara parkkuupukki jäännös		MH-tunnus: 174531	
Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Haltija:	191 Metsätalous Itä-Lappi
Ajoitus:	7116 Uusi aika	Ylläpitäjä:	191 Metsätalous Itä-Lappi
Rakentamisvuosi:		Kunta:	583 Pelkosenniemi
Lukumäärä:	1		
Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7452068, Y 3541287 Z 203	Löydöt:	
<i>Taustatiedot</i>			
Kohde havaittiin vuoden 2014 inventoinnissa.			
<i>Ympäristön kuvaus</i>			
Sijaitsee Rahkavaaran länsireunassa kapean suoalueen vieressä, tuoretta kangasta jossa kasvaa tiheähköä sekametsää.			
<i>Kohteen kuvaus</i>			
Parkkuupukki jonka jalat on liitetty lohenpyrstöliitoksin ja nauloilla, runko on pieni pyöröpuu. Tyvi on lahonnut ja aluskasvillisuuden peittämä. Pukin korkeus on noin 90 cm.			
<i>Kohteen rajaus</i>			
Kohde rajautuu pistemäisesti.			
<i>Tulkinta</i>			
Parkkuupukki.			
<i>Lisätietoja</i>			
<i>Toimenpiteet</i>			
<i>Tarkastukset</i>			
Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2014			
Tarkastuspvm: 12.6.2014 Tarkastaja: J.-P. Joona			
Kuvaus: KMO kulttuuriperintöinventointi			
Viranomaisrekisterinro:		Kunto:	2 Keskinertainen
Arvotus:	8 Muu suojeluarvo	Olotila:	2 Ei käytössä
Selitys:		Kohteen suojele:	9 Muu suojeluarvo
		Selitys:	

Ympäristön suojelu:	0 Ei määritelty
Selitys:	

Parkkuupukki kuvattuna pohjoiseen.

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Copyright:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7452068, Y 3541287	Mittakaava:	1:10000

Kummitsoiva 1 savottakämppä jäännös		MH-tunnus: 174629	
Kohdetyyppi:	1 Asuinpaikat	Haltija:	191 Metsätalous Itä-Lappi
Ajoitus:	7116 Uusi aika	Ylläpitäjä:	191 Metsätalous Itä-Lappi
Rakentamisvuosi:		Kunta:	583 Pelkosenniemi
Lukumäärä:	1		
Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7450145, Y 3541707, Z 209	Löydöt:	
<i>Taustatiedot</i>			
Vanha kartta, merkitty vuoden 1971 topografiseen karttaan kämppänä.			
<i>Ympäristön kuvaus</i>			
Sijaitsee Kummitsoivan luoteisreunalla, loivassa rinteessä. Vieressä on ennen virrannut Serrijoen sivuoja, mutta alue on myöhemmin ojitettu. Vieressä on äskettäin tehty hakkuuaukea. Rakennelman päällä kasvaa koivuja, aluskasvillisuus on sammalia ja heinää.			
<i>Kohteen kuvaus</i>			
Kämppä on purettu, siitä on jäljellä vain maapenkin katkelmia, piisikiveys ja portaat. Alue on aurattu ja ainakin kaksi uraa menee kämpän päältä. Kokoa ei pysty määrittämään varmasti.			
<i>Kohteen rajaus</i>			
Kohde rajautuu pistemäisesti.			
<i>Tulkinta</i>			
Tuhoutunut kämpän jäännös.			
<i>Lisätietoja</i>			
<i>Toimenpiteet</i>			
<i>Tarkastukset</i>			
Tila: 3 Toteutettu		Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus	
Tarkastuspvm: 10.6.2014		Tarkastaja: J.-P. Joona	
Tarkastusvuosi: 2014			
Kuvaus: KMO kulttuuriperintöinventointi			
Viranomaisrekisterinro:		Kunto:	3 Huono
Arvotus:	99 Ei suojeluarvoa	Olotila:	2 Ei käytössä
Selitys:		Kohteen suojele:	99 Ei suojeluarvoa
		Selitys:	

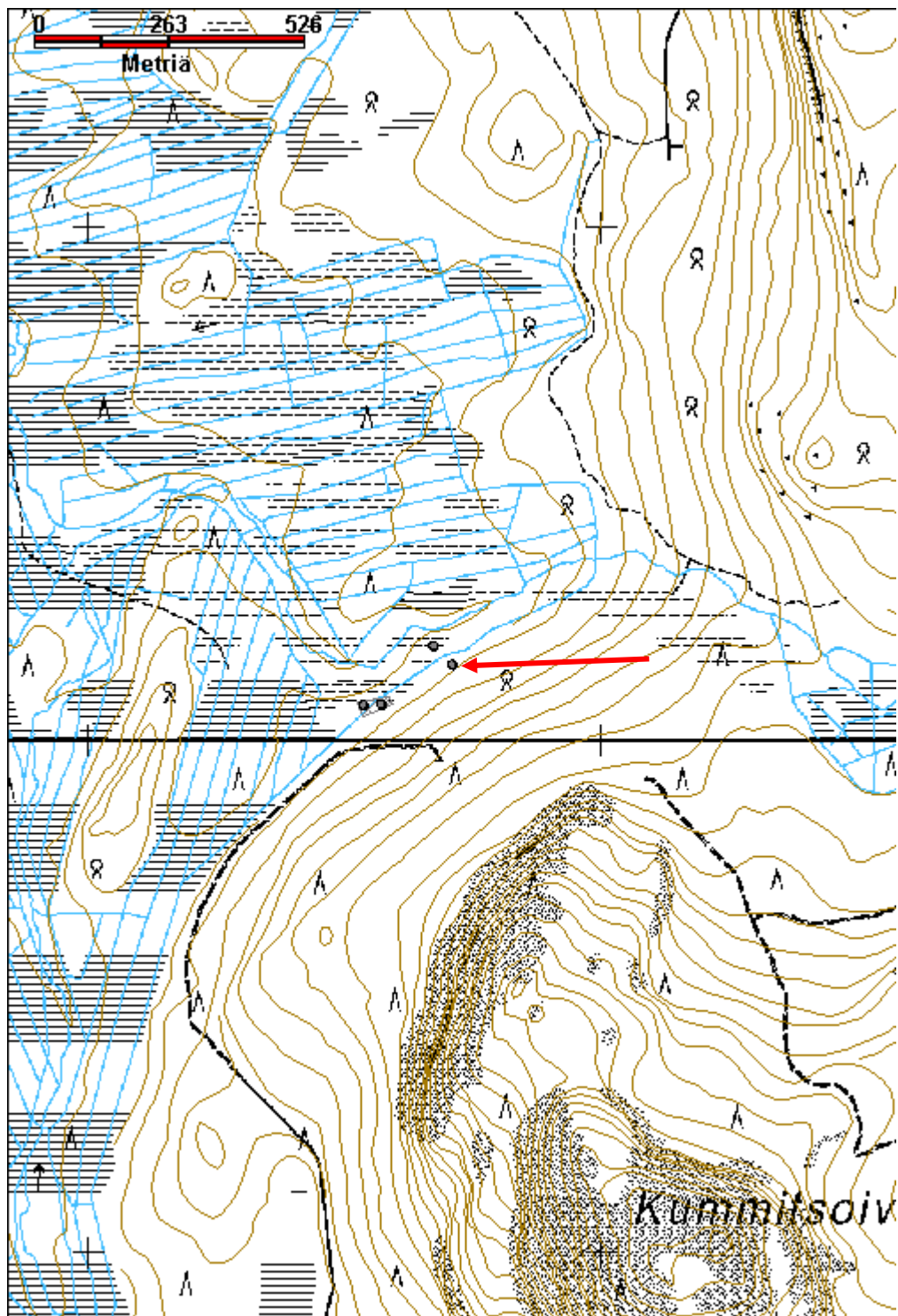
Ympäristön suojelu:	0 Ei määritelty
Selitys:	

Kämpän jäännökset aukean vieressä kuvattuna itään. Kuvan vasemmassa reunassa on portaat.

Kohdetyyppi:	1 Asuinpaikat	Copyright:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7450145, Y 3541707, Z 209	Mittakaava:	1:10000

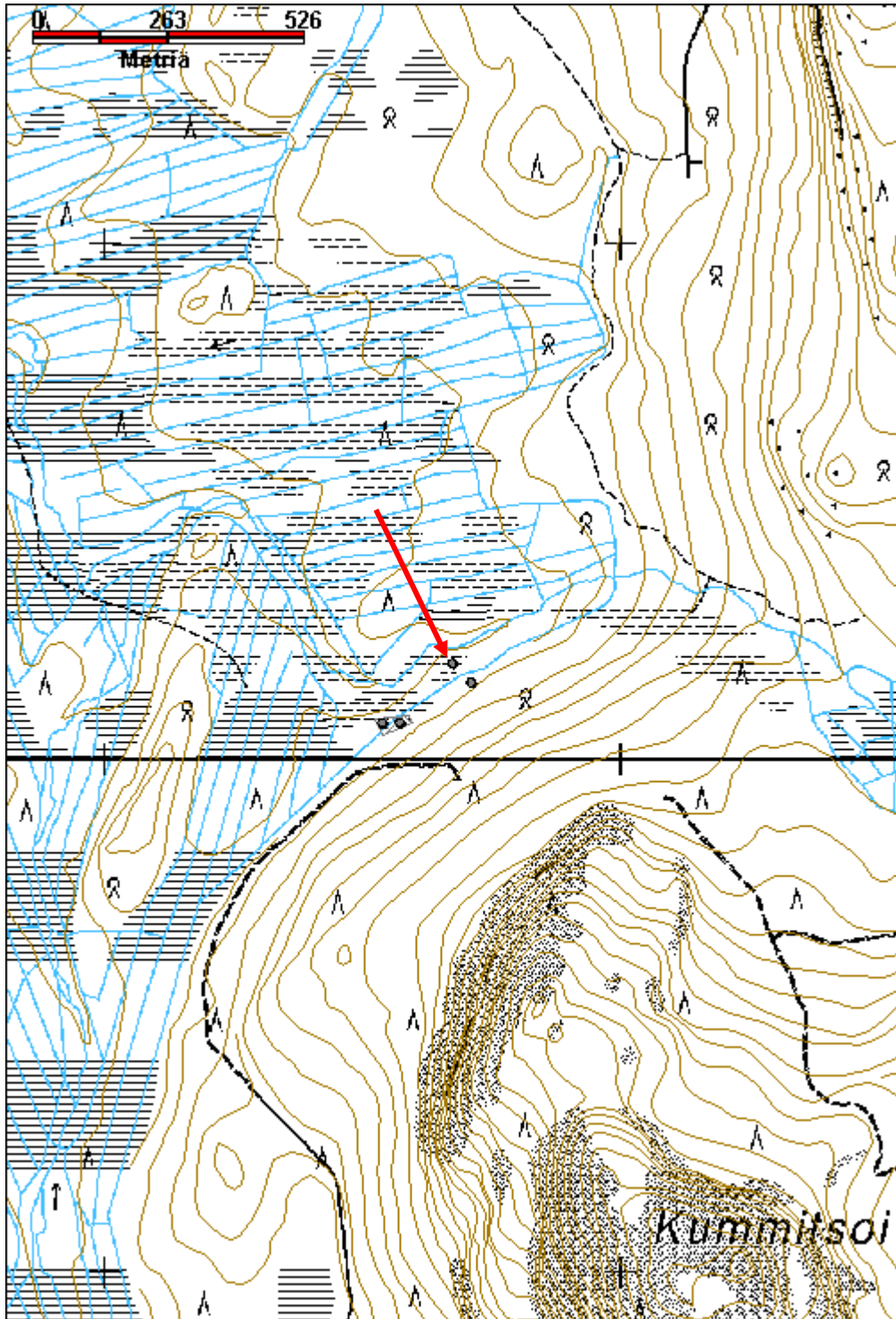
Kummitsoiva 2 sauna jäännös		MH-tunnus: 174630	
Kohdetyyppi:	1 Asuinpaikat	Haltija:	191 Metsätalous Itä-Lappi
Ajoitus:	7116 Uusi aika	Ylläpitäjä:	191 Metsätalous Itä-Lappi
Rakentamisvuosi:		Kunta:	583 Pelkosenniemi
Lukumäärä:	1		
Koordinaattiselitys:	Keskikoordinaatit	Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7450182, Y 3541670, Z 206	Löydöt:	
<i>Taustatiedot</i>			
Kohteen kämpppä on merkitty vuoden 1971 topografiseen karttaan.			
<i>Ympäristön kuvaus</i>			
Sijaitsee Kummitsoivan luoteispuolella olevan ojitetun suoalueen reunassa, kitumaata. Tuore kangas jossa kasvaa sekametsää, lähinnä koivua ja kuusta, tiheää taimikkoa.			
<i>Kohteen kuvaus</i>			
Saunan jäännös puron rannassa, tuhoutuneen näköinen, koko arviolta 5,7 m x 5,2 m. Ainoistaan toinen pääty erottuu selvästi, toinen pää on epäselvä. Valmistettu suurista pyöröhirsistä joissa on sahalla tehdyt suorakulmaiset salvokset, hirret ohennettu salvosten kohdalta. Useita hirsiiä on pois paikaltaan. toisessa päässä on mahdollinen lautarakenteinen puuvaja. Jäljellä on kahden suuren pyöreän peltikamiinan osia ja hormiputkia sekä kiuaskiviä.			
<i>Kohteen rajaus</i>			
Kohde rajautuu havaitun rakenteen perusteella.			
<i>Tulkinta</i>			
Savottakämpän sauna.			
<i>Lisätietoja</i>			
<i>Toimenpiteet</i>			
<i>Tarkastukset</i>			
Tila: 3 Toteutettu		Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus	Tarkastusvuosi: 2014
Tarkastuspv: 10.6.2014		Tarkastaja: J.-P. Joona	
Kuvaus: KMO kulttuuriperintöinventointi			
Viranomaisrekisterinro:		Kunto:	3 Huono
Arvotus:	8 Muu suojeluarvo	Olotila:	2 Ei käytössä
		Kohteen suojele:	9 Muu suojeluarvo

Selitys:	Selitys:
Ympäristön suojelu:	0 Ei määritelty
Selitys:	

Kamiinan jalat ja muuta peltiromua.

Kohdetyyppi:	1 Asuinpaikat	Copyright:	© <i>Metsähallitus 2008</i> © <i>Maanmittauslaitos 1/MML/08</i>
Koordinaatit:	X 7450182, Y 3541670, Z 206	Mittakaava:	1:10000

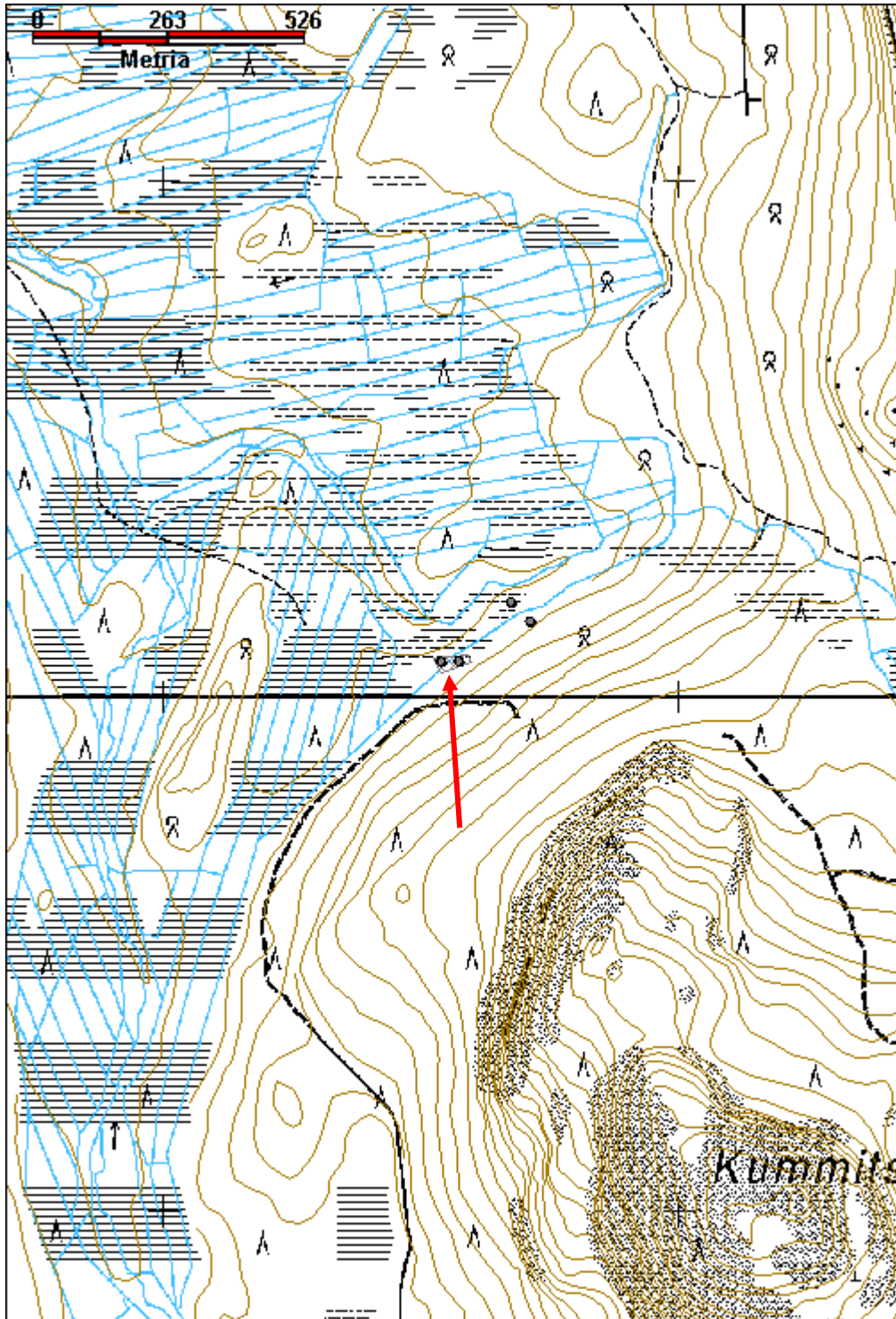
Kummitsoiva 3 savottakämpä jäännös		MH-tunnus: 174636	
Kohdetyyppi:	1 Asuinpaikat	Haltija:	191 Metsätalous Itä-Lappi
Ajoitus:	7116 Uusi aika	Ylläpitäjä:	191 Metsätalous Itä-Lappi
Rakentamisvuosi:		Kunta:	583 Pelkosenniemi
Lukumäärä:	2		
Koordinaattiselitys:	Alueen keskikoordinaatit	Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7450063, Y 3541556, Z 207	Löydöt:	
<i>Taustatiedot</i>			
Uusi löytö.			
<i>Ympäristön kuvaus</i>			
Sijaitsee Kummitsoivan luoteisreunalla, noin 150 m lounaaseen edellisestä kohteesta, vanhan tielinjan vieressä. Tuore kangas jossa on tiheä taimikko; koivua, kuusta ja pajua.			
<i>Kohteen kuvaus</i>			
Paikalla on kaksi rakennuksen pohjaa. Kämpän pohja, lounas-koillinen suuntainen ja kooltaan 22 m x 8,5 m. Jäljellä on lattiarakenteita ja mahdollisia kattolautoja, jotka ovat sammalien ja aluskasvillisuuden peittämiä, kattolautoissa on kattohuopaa päällä. Lattiahirret ovat osin pelkkahirsiä ja niissä on nurkissa lohenpyrstösalvokset. Päissä on suuret peltiset kamiinat, jotka on täytetty kivillä ja tillillä, ne ovat osin puhki ruostuneita. Koillispäässä on suuren lautarakenteisen laatikon jäännös. X=3541569 Y=7450068 Toinen kämpän jäännös edellisestä länteen, sen koko on 16 m x 8,5 m. Luode-kaakko suuntainen, pari hirsikertaa jäljellä. Päällä kasvaa tiheä puusto, koivuja ja kuusia, sekä vahva aluskasvillisuus. Kaakkoispäässä on kolme kamiinan peltirunkoa. Ympäriellä on ruohikkoinen alue. X=3541534 Y=7450067			
<i>Kohteen rajaus</i>			
Kohde rajautuu havaittujen rakenteiden preusteella.			
<i>Tulkinta</i>			
Rakenteiden perusteella 1950-luvulla rakennettu kämppä.			
<i>Lisätietoja</i>			
<i>Toimenpiteet</i>			
<i>Tarkastukset</i>			
Tila: 3 Toteutettu		Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus	Tarkastusvuosi: 2014
Tarkastuspv: 10.6.2014		Tarkastaja: J.-P. Joona	
Kuvaus: KMO kulttuuriperintöinventointi			

Viranomais- rekisterinro:		Kunto:	3 Huono
Arvotus:	8 Muu suojeluarvo	Olotila:	2 Ei käytössä
Selitys:		Kohteen suojaus:	9 Muu suojeluarvo
		Selitys:	
Ympäristön suojaus:	0 Ei määritelty		
Selitys:			

Kolme peltikamiinaa kuvattuna etelään.

Kohdetyyppi:	1 Asuinpaikat	Copyright:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7450063, Y 3541556, Z 207	Mittakaava:	1:10000

Murtoselkä 1 potero jäännös		MH-tunnus: 174639	
Kohdetyyppi:	6 Puolustusvarustukset?	Haltija:	191 Metsätalous Itä-Lappi
Ajoitus:	7119 Toinen maailmansota	Ylläpitäjä:	191 Metsätalous Itä-Lappi
Rakentamisvuosi:		Kunta:	583 Pelkosenniemi
Lukumäärä:	1		
Koordinaattiselitys:	Keskikoordinaatit	Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7447272, Y 3541505, Z 241	Löydöt:	
<i>Taustatiedot</i>			
Sutigis havainto; korsu, voi olla aikasempi kuin sota-aika.			
<i>Ympäristön kuvaus</i>			
Sijaitsee Murtoselän kaakkoisosan rinteessä noin 80 m länteen Serrijoki-Jauratsiselkä tiestä. Loiva rinne, josta ei ole hyvää näkyvyyttä alarinteeseen. Kuivahko kangas jossa kasvaa harvahkoa mäntymetsää.			
<i>Kohteen kuvaus</i>			
Merkitty sutigissiin korsuna, mutta on pikemminkin katettu potero. Maassa on näkyvissä pari pientä aukkoa, joista suurempi voisi olla kulkuaukko poteroon. Kairalla tunnustelemalla saatiin kuopan kooksi noin 80 cm x 150 cm ja syvyydeksi noin 70 cm. Kaivantoa peittävän maan alla on mahdollisesti kaksi puuta poikittain. Kaivannon ympärillä on mahdollisesti matalat vallit, mutta maasto alueen ympäristössä on luontaisesti epätasainen. Kohde on varsin pieni katetuksi poteroksi ja se sijaitsee maastollisesti huonossa kohdassa.			
<i>Kohteen rajaus</i>			
Kohde rajautuu pistemäisesti.			
<i>Tulkinta</i>			
Mahdollinen katettu potero.			
<i>Lisätietoja</i>			
<i>Toimenpiteet</i>			
<i>Tarkastukset</i>			
Tila: 3 Toteutettu	Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus	Tarkastusvuosi: 2014	
Tarkastuspvm: 9.6.2014	Tarkastaja: J.-P. Joona		
Kuvaus: KMO kulttuuriperintöinventointi			
Viranomaisrekisterinro:		Kunto:	3 Huono

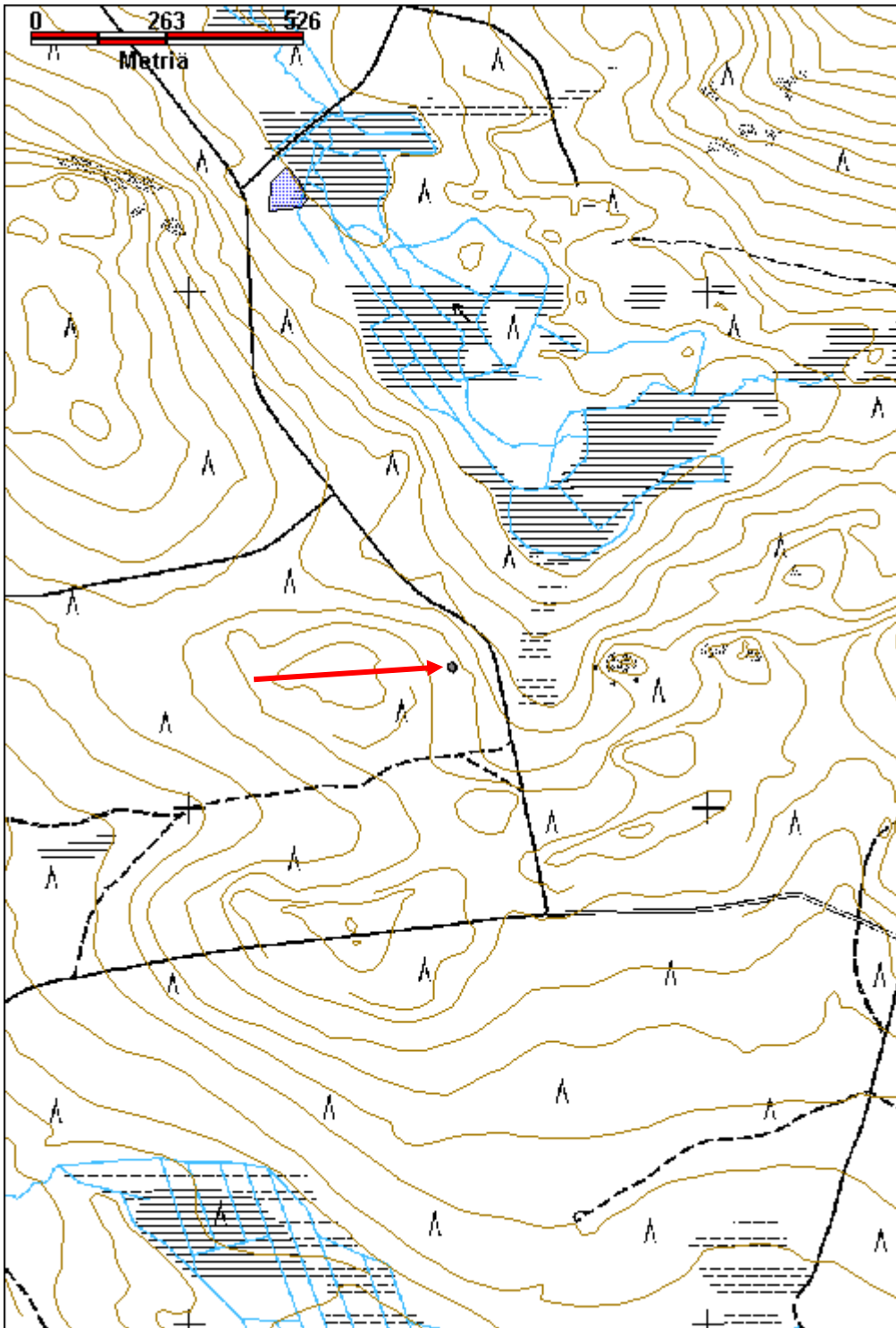

Arvotus:	8 Muu suojeleuarvo	Olotila:	2 Ei käytössä
Selitys:		Kohteen suojele:	9 Muu suojeleuarvo
Ympäristön suojele:	0 Ei määritelty	Selitys:	
Selitys:			

Mahdollinen potero, kaira on kulkuaukon kohdalla, kuvattu pohjoiseen.

Kohdetyyppi:	6 Puolustusvarustukset?	Copyright:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7447272, Y 3541505, Z 241	Mittakaava:	1:10000

Murtoselkä 2 savottakämppäalue jäännös		MH-tunnus: 174645	
Kohdetyyppi:	1 Asuinpaikat	Haltija:	191 Metsätalous Itä-Lappi
Ajoitus:	7116 Uusi aika	Ylläpitäjä:	191 Metsätalous Itä-Lappi
Rakentamisvuosi:		Kunta:	583 Pelkosenniemi
Lukumäärä:	4		
Koordinaattiselitys:	Alueen keskikoordinaatit	Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7446962, Y 3540110, Z 202	Löydöt:	
<i>Taustatiedot</i>			
Uusi löytö.			
<i>Ympäristön kuvaus</i>			
Sijaitsee Murtoselän eteläreunalla loivassa rinteessä vanhan polkutien vieressä, tuore kangas jossa kasvaa tiheää koivu- ja kuusimetsää.			
<i>Kohteen kuvaus</i>			
Paikalla on kolme kämpän pohjaa ja mahdollisen neljännen kämpän piisikiveys. Kämpä 1. Kämpän jäännös vanhan polkutien eteläpuolella, pohjois-etelä suuntainen, koko 10 m x 5,2 m. Jäljellä on pari hirsikertaa jotka ovat lähes täysin aluskasvillisuuden peitossa. Eteläpäässä on oviaukko jonka reunoissa ei ole karapuita. Luoteisnurkassa on piisikiveys joka on aluskasvillisuuden peitossa. Hirret on katkaistu kirveellä, näyttäisi olevan sahalla tehdyt suorakulmaiset salvokset. Kämpässä on väliseinä, eli 2 huonetta. X=3540081 Y=7446974			
Kämpän 1 koillispuolella on pieni kivikasa aivan polkutien vieressä, se on mahdollisesti kämpän piisikiveys. Yhtään seinähirsiä paikalla ei havaittu. X=3540091 Y=7446980			
Kämpä 2 on samantyyppinen kuin kämpä 1, ja sijaitsee siitä noin 40 m itäkaakkoon. Lähes pohjois-etelä suuntainen, koko 10 m x 5 m. Kaksiosainen, piisikiveys on väliseinän vieressä. Oviaukko on eteläpäässä, ei karapuita reunoissa. Nurkissa on pari hirsikertaa jäljellä, hirret ovat aluskasvillisuuden peittämiä. Kämpän päällä kasvaa koivuja ja kuusia. X=3540127 Y=7446962			
Kämpä 3 sijaitsee edellisestä kaakkoon vajaan 20 m päässä. Sen koko on 9 m x 5 m, lähes pohjois-etelä suuntainen. Luoteisnurkassa on suuri piisikiveys, kooltaan noin 3 m x 3 m. Kämpästä on jäljellä yksittäiset seinähirret jotka ovat lähes täysin aluskasvillisuuden peitossa. Ainoastaan kaakkoisnurkassa on hirsii näkyvissä, mutta salvoksen rakennetta ei saa selville. Myös väliseinä erottuu selvästi. X=3540139 Y=7446947			
<i>Kohteen rajaus</i>			
Kohde rajautuu havaittujen rakenteiden lähiympäristöön.			
<i>Tulkinta</i>			
Savottakämpä joka rakenteiden ja niiden maatuneisuuden perusteella ajoittuu 1900-luvun alkupuolelle.			
<i>Lisätietoja</i>			

Toimenpiteet**Tarkastukset**

Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2014
 Tarkastuspvm: 10.6.2014 Tarkastaja: J.-P. Joona
 Kuvaus: KMO kulttuuriperintöinventointi

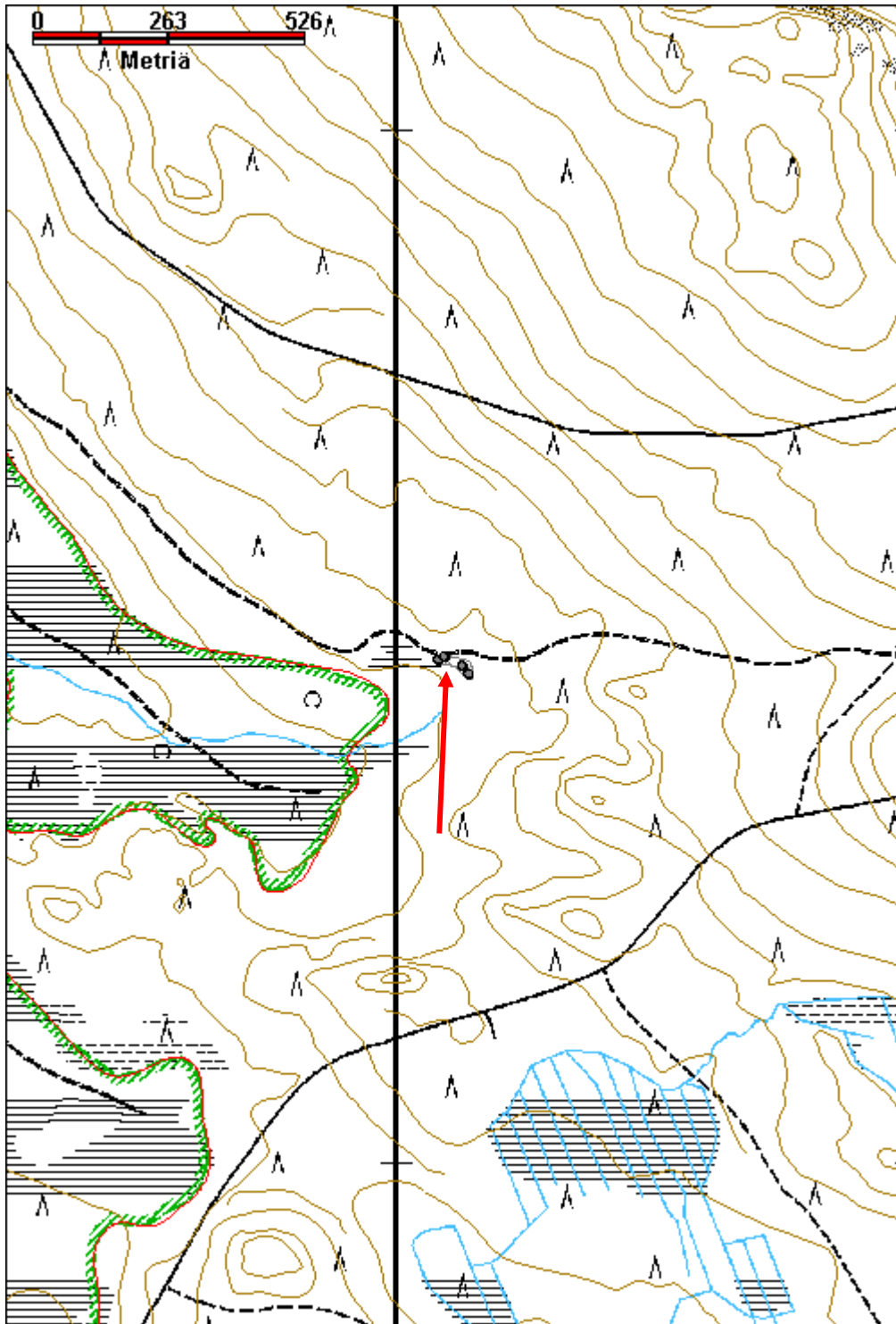
**Viranomais-
rekisterinro:****Kunto:** 3 Huono**Arvotus:** 8 Muu suojeluarvo**Olotila:** 2 Ei käytössä**Kohteen
suojelu:** 9 Muu suojeluarvo**Selitys:****Selitys:****Ympäristön
suojelu:**

0 Ei määritelty

Selitys:

Kämpän 1 eteläpään nurkkasalvos kuvattuna itään.

Kohdetyyppi:	1 Asuinpaikat	Copyright:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7446962, Y 3540110, Z 202	Mittakaava:	1:10000

Murtoselkä 3 porokämpä jäännös		MH-tunnus: 174747	
Kohdetyyppi:	1 Asuinpaikat	Haltija:	191 Metsätalous Itä-Lappi
Ajoitus:	7116 Uusi aika	Ylläpitäjä:	191 Metsätalous Itä-Lappi
Rakentamisvuosi:		Kunta:	583 Pelkosenniemi
Lukumäärä:	3		
Koordinaattiselitys:	Alueen keskikoordinaatit	Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7447750, Y 3538827, Z 189	Löydöt:	
<i>Taustatiedot</i>			
Uusi löytö, kohde on mahdollisesti vuoden 1937 Ylikemin hoitoaluekarttaan merkitty Murtoselän porokämpä.			
<i>Ympäristön kuvaus</i>			
Sijaitsee Murtoselän lounaisreunalla, vanhan polkutien päässä. Kämppien päällä kasvaa tiheää koivikkoa, vieressä on aukea ruohikkoinen kenttä.			
<i>Kohteen kuvaus</i>			
Kämpän pohja 1. Itä-länsi suuntainen, koko 13 m x 5,5 m. Jäljellä on vain 50-60 cm korkea maapenkki ja matala piisinpohja kämpän keskellä, ei muita rakenteita. Piisissä on kiviä ja tiilenpalasia, sen alla ei ole betonitasoa. X=3538842 Y=7447730			
Kämpän pohja 2. Huonosti säilynyt kämpän jäännös, lounas-koillinen suuntainen, koko 11 m x 7 m. Päällä kasvaa tiheästi puita, suurin kuusi on metsuri Mikko Jokelaisen arvion mukaan ainakin 60-vuotias ja vieressä olevan kanto on noin 65-vuotias, eli kämpä on jäänyt pois käytöstä ennen 40-luvun loppua. Etelänurkassa on piisikiveys, sen kivien seassa on rataiskon pätkä, jota on ilmeisesti käytetty uunipesän tukena. X=3538814 Y=7447771			
Käymälän jäännös joka on romahtanut kasaan varsin äskettäin, seinät ovat leveitä pystyautoja, huopakatto. X=3538807 Y=7447741			
<i>Kohteen rajaus</i>			
Kohde rajutuu havaittujen rakenteiden perusteella.			
<i>Tulkinta</i>			
Murtoselän porokämpä.			
<i>Lisätietoja</i>			
<i>Toimenpiteet</i>			
<i>Tarkastukset</i>			
Tila: 3 Toteutettu	Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus	Tarkastusvuosi: 2014	
Tarkastuspv: 10.6.2014	Tarkastaja: J.-P. Jona		

Kuvaus: KMO kulttuuriperintöinventointi

**Viranomais-
rekisterinro:**

Kunto: 3 Huono

Arvotus: 8 Muu suojeluarvo

Olotila: 2 Ei käytössä

**Kohteen
suojaus:** 9 Muu suojeluarvo

Selitys:

Selitys:

**Ympäristön
suojaus:**

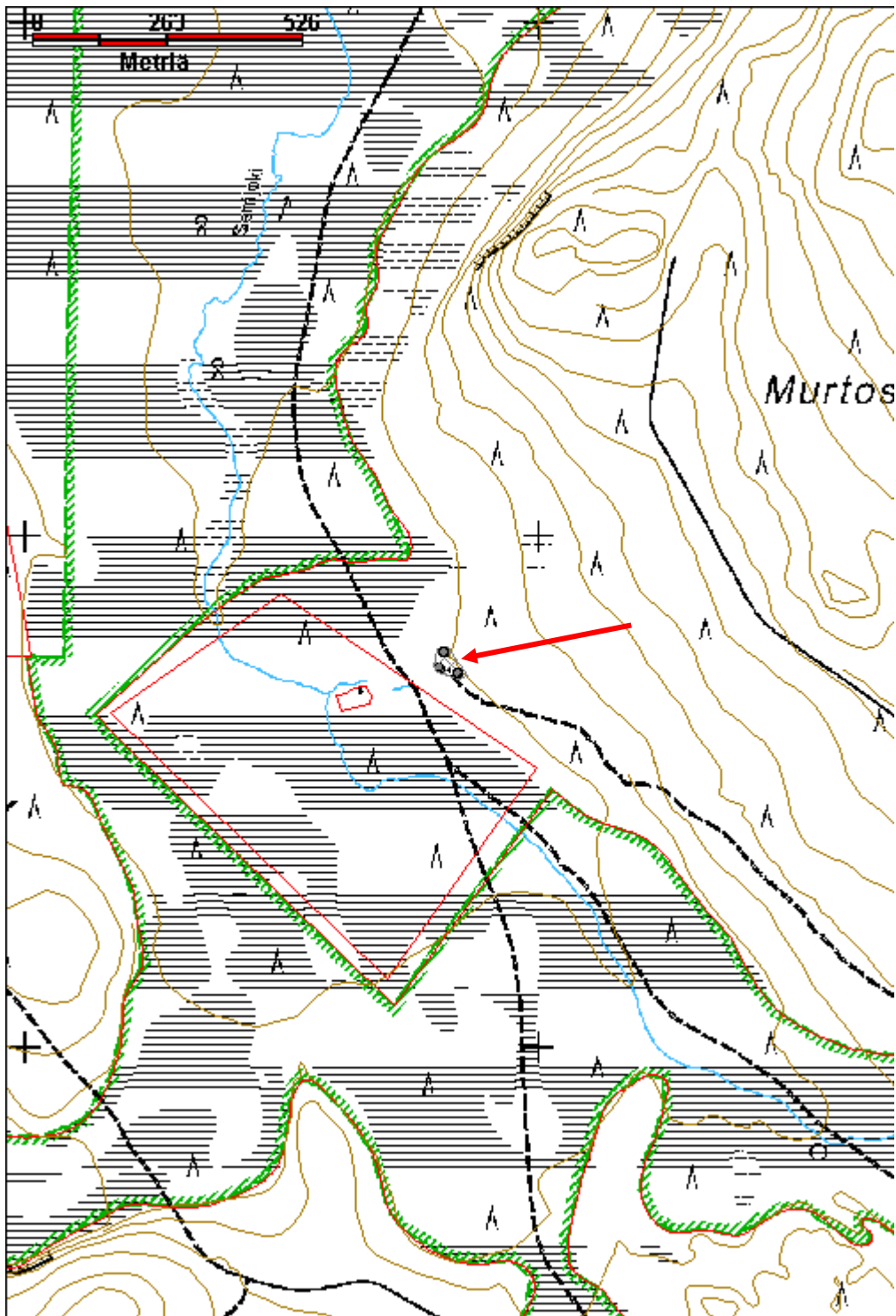
0 Ei määritelty

Selitys:

Kämpästä 1 erottuu maapenkki, sisällä kasvaa tiheästi koivuja, kuvattu itään.

Kohdetyyppi:	1 Asuinpaikat	Copyright:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7447750, Y 3538827, Z 189	Mittakaava:	1:10000

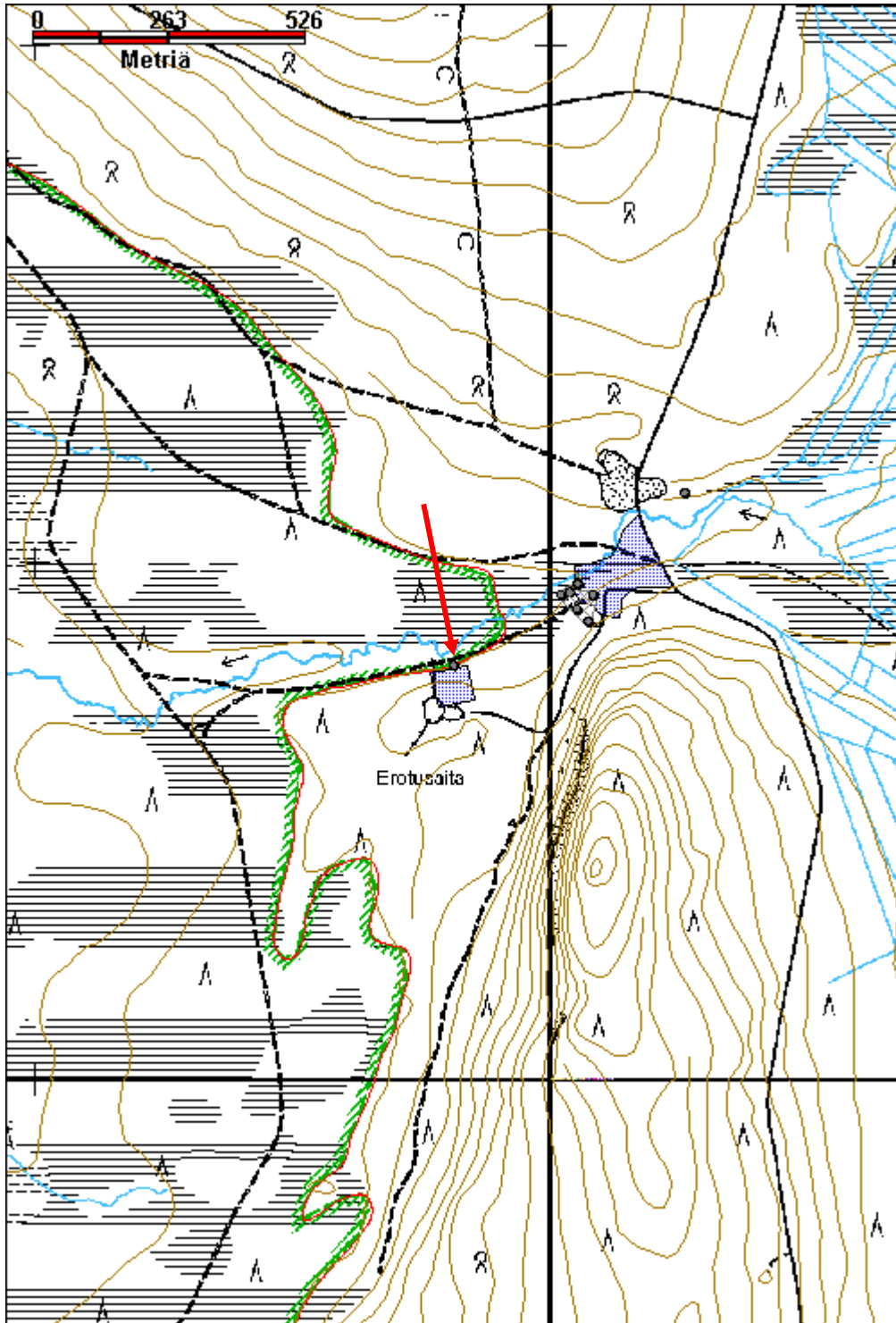
Murtoselkä 4 porokämppä jäännös		MH-tunnus: 174753	
Kohdetyyppi:	1 Asuinpaikat	Haltija:	191 Metsätalous Itä-Lappi
Ajoitus:	7116 Uusi aika	Ylläpitäjä:	191 Metsätalous Itä-Lappi
Rakentamisvuosi:		Kunta:	583 Pelkosenniemi
Lukumäärä:	1		
Koordinaattiselitys:	Keskikoordinaatit	Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7450799, Y 3539810, Z 189	Löydöt:	
<i>Taustatiedot</i>			
Uusi löytö.			
<i>Ympäristön kuvaus</i>			
Sijaitsee Murtoselän pohjoispäässä, noin 20 m Serrijoesta etelään, peruskarttaan merkityn poroaidan vieressä. Kohde sijaitsee pohjoispuolella olevan soidensuojelualueen ja eteläpuolisen poroaidan vuokra-alueen välissä. Alueella kasvaa harvaa mäntymetsää.			
<i>Kohteen kuvaus</i>			
Kämpän pohja, koko 5,5 m x 5,5 m, väli-ilmansuuntien suuntainen. Jäljellä on matalat maapenkit ja itänurkassa piisikiveys. Lounaispäässä on näkyvissä yksittäinen ja pahoin maatunut seinähirsi. Päällä kasvaa pari koivua ja taimia. Voi olla joko vanha poro- tai savottakämppä, alueella on vanhoja kantoja joiden perusteella alueella on hakattu ennen sotia.			
<i>Kohteen rajaus</i>			
Kohde rajautuu pistemäisesti.			
<i>Tulkinta</i>			
Vanha porokämppä.			
<i>Lisätietoja</i>			
<i>Toimenpiteet</i>			
<i>Tarkastukset</i>			
Tila: 3 Toteutettu		Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus	
Tarkastusvuosi: 2014		Tarkastusvuosi: 2014	
Tarkastuspv: 10.6.2014		Tarkastaja: J.-P. Joona	
Kuvaus: KMO kulttuuriperintöinventointi			
Viranomaisrekisterinro:		Kunto:	3 Huono
Arvotus:	8 Muu suojeluarvo	Olotila:	2 Ei käytössä
		Kohteen suojele:	9 Muu suojeluarvo

Selitys:	Selitys:
Ympäristön suojelu:	0 Ei määritelty
Selitys:	

Kämpästä on jäljellä vain maapenkit ja piisikiveys, kuvattu itään.

Kohdetyyppi:	1 Asuinpaikat	Copyright:	© <i>Metsähallitus 2008</i> © <i>Maanmittauslaitos 1/MML/08</i>
Koordinaatit:	X 7450799, Y 3539810, Z 189	Mittakaava:	1:10000

Murtoselkä 5 savottakämpä jäännös**MH-tunnus: 176569**

Kohdetyyppi:	1 Asuinpaikat	Haltija:	191 Metsätalous Itä-Lappi
Ajoitus:	7116 Uusi aika	Ylläpitäjä:	191 Metsätalous Itä-Lappi
Rakentamisvuosi:		Kunta:	583 Pelkosenniemi
Lukumäärä:	5		

Koordinaattiselitys:	Alueen keskikoordinaatit	Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7450921, Y 3540049, Z 190	Löydöt:	

Taustatiedot

Vanha kartta, vuoden 1971 topografiseen karttaan on merkitty rakennus. Nykyiseen peruskarttaan on merkitty kolme rakennusta, joista ainakin kaksi on vuokra-alueella. Vuokrattu Hirvasniemen paliskunnalle porokämpäalueeksi.

Ympäristön kuvaus

Kohde sijaitsee Murtoselän pohjoispäässä, Serrijoen sivuojan latvoilla. Joen ranta on kitumaata, muuten alue on tuoretta kangasta. Kohteiden päällä kasvaa tiheää koivikkoa.

Kohteen kuvaus

Joan rannassa, uuden saunan takana, on vanhan saunan jäänteet. Se on ilmeisesti purettu. Jäljellä on yhdessä nurkassa pari hirsikertaa, sahattuja pelkkahirsiä joissa on koirankaulasalvokset, sekä osa kattoa ja toinen lautarakenteinen päätykolmio. Katon jäänteet peittävät rakenteet osin. Rakennelman koko on 5,2 m x 3,5 m. Lisäksi jäljellä on suuri pyöreä peltikamiina. X=3540050 Y=7450958

Edellisestä lounaaseen vajaa 20 m on rakennuksen pohja, josta jäljellä vain pari sammalten peittämää hirsikertaa, sahattuja pelkkahirsiä. Rakennelman koko on noin 8 m x 7 m. Päällä kasvaa tiheästi koivuja. X=3540034 Y=7450942

Edellisestä lounaaseen noin 10 m on mahdollinen kämpän pohja. Siitä on jäljellä aluskasvillisuuden peittämät pelkkahirret vain kahdella seinällä, eli rakennelma on ilmeisesti purettu. Koko on arviolta 5,8 m x 5,2 m. X=3540017 Y=7450936

Edellisestä noin 30 m kaakkoon on lounas-koillinen suuntainen kämpän pohja. Siitä erottuu aluskasvillisuuden peittämät pohjahirret, koko 9,6 m x 6 m. Koillisnurkassa on suuri peltikamiina, sen alla ei näytä olevan perustuksia. Kämpän päällä kasvaa tiheästi koivuja. Ympäriellä on joitain maatuneita puurakenteita. X=3540049 Y=7450908

Edellisestä kaakkoon on käymälän jäännös jossa on kolme seinää pystyssä. Katosta on jäljellä pari lautaa ja ovi on kaatunut maahan. Vieressä on jonkinlainen jätekuoppa jossa myös lautaseinät jotka ovat osin romahtaneet. X=3540070 Y=7450884

Tien mutkan länsipuolella on yhä käytössä oleva porokämpä. Osittain rakennuksen alla on vanhemman kämpän maapenkki jonka sisällä on syvät kuopat, maapenkki on 30-40 cm korkea. Kämpän pituus on 13,5 m ja leveys 8 m, ilmeisesti rakennuksessa on ollut kaksi huonetta. Länsipäässä on lisäksi jonkinlainen kuisti, kooltaan noin 4 m x 2 m. Keskellä on betoninen valettu uunipohja. Kuopissa on öljytynnyrin puolikkaasta tehty kamiina ja toinen

modernimpi kamiina. Päällä kasvaa koivuja. X=3540079 Y=7450935

Lisäksi tien itäpuolella on pari kamiinan jäännöstä sekä lautakaton jäänteet. Toinen kamiinoista on suuri tiilillä vuorattu peltikamiina, joten paikalla on mahdollisesti ollut rakennus. X=3540120 Y=7450933

Kohteen rajaus

Kohde rajautuu havaittujen rakenteiden mukaan.

Tulkinta

Savottakämppäalue, joka rakenteiden perusteella on rakennettu 1950-luvulla.

Lisätietoja

Toimenpiteet

Tarkastukset

Tila: 3 Toteutettu   Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus   Tarkastusvuosi: 2014
 Tarkastuspvm: 9.6.2014   Tarkastaja: J.-P. Joona
 Kuvaus: KMO kulttuuriperintöinventointi

Viranomais- rekisterinro:

Kunto: 3 Huono

Arvotus: 8 Muu suojeluarvo

Olotila: 2 Ei käytössä

**Kohteen
suojelu:** 9 Muu suojeluarvo

Selitys:

Selitys:

Ympäristön suojelu:

0 Ei määritelty

Selitys:

Saunan päätykolmio kuvattuna koilliseen.

Käymälä ja roskakatos kuvattuna etelään.

Yleiskuva rakennelmasta 1 itään.

Vanhemman kämpän 2 maapenkki käytössä olevan kämpän alla, kuvattu etelään.

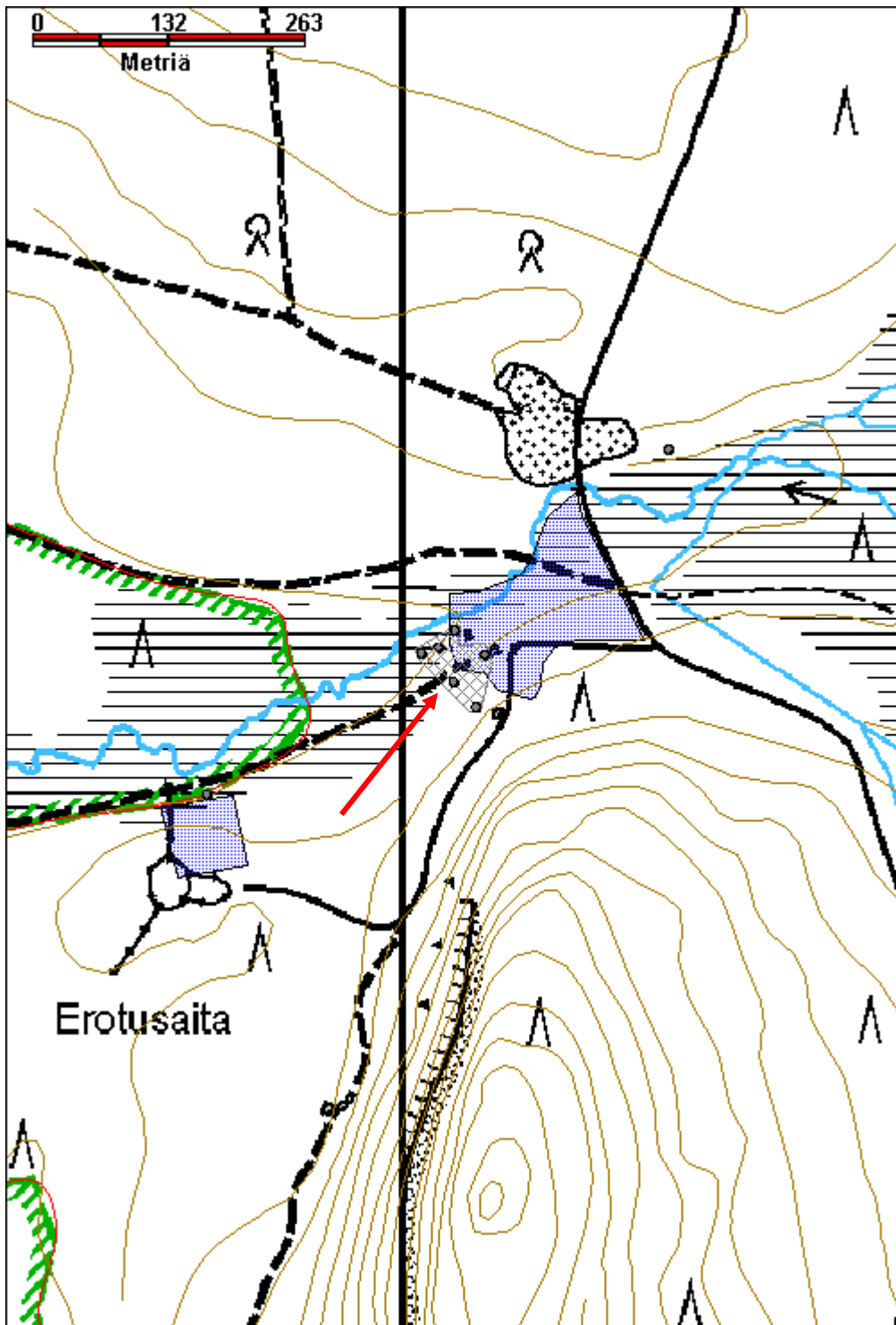

Kämpän 1 kamiina ja Mikko Jokelainen mittakaavana. Kuvattu länteen.

Suuri peltikamiina mahdollisen rakennuksen paikalla kuvattuna itään.

Kohdetyyppi:	1 Asuinpaikat	Copyright:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7450921, Y 3540049, Z 190	Mittakaava:	1:5000

Siuliojoki uittopato jäännös		MH-tunnus: 175048	
Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Haltija:	191 Metsätalous Itä-Lappi
Ajoitus:	7116 Uusi aika	Ylläpitäjä:	191 Metsätalous Itä-Lappi
Rakentamisvuosi:		Kunta:	583 Pelkosenniemi
Lukumäärä:	1		
Koordinaattiselitys:	Keskikoordinaatit	Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7443630, Y 3542481, Z 183	Löydöt:	
<i>Taustatiedot</i>			
Vanha kartta, tammi on merkitty vuoden 1937 hoitoaluekarttaan.			
<i>Ympäristön kuvaus</i>			
Pato sijaitsee Jauratsiselän eteläpuolella, hieman Jauratsioajan laskukohdan alapuolella. Siuliojoki on pieni mutkitteleva joki joka laskee etelässä Vuotosjokeen, se on padon kohdalla noin 5-6 m leveä ja kivinen. Alue on tuoretta kangasta jossa kasvaa tiheästi koivu- ja kuusimetsää, padon päällä kasvaa heinää ja koivuja.			
<i>Kohteen kuvaus</i>			
Patovalli on joen vieressä noin 5 m leveä ja noin metrin korkea, joen länsipuolen pato on noin 70 m pitkä. Pato on tehty kivistä ja maasta, mitään puurakenteita ei havaittu olevan jäljellä. Pato ei erotu ilmakuvasta, mutta todennäköisesti jatkuu joen itäpuolella olevan joen mutkan sisäpuolisen niemekkeen nokkaan.			
<i>Kohteen rajaus</i>			
Kohde rajautuu havaitun rakenteen perusteella.			
<i>Tulkinta</i>			
Uittopato 1930-luvulta.			
<i>Lisätietoja</i>			
<i>Toimenpiteet</i>			
<i>Tarkastukset</i>			
Tila: 3 Toteutettu		Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus	Tarkastusvuosi: 2014
Tarkastuspvm: 12.6.2014		Tarkastaja: J.-P. Joona	
Kuvaus: KMO kulttuuriperintöinventointi			
Viranomaisrekisterinro:		Kunto:	3 Huono
		Olotila:	2 Ei käytössä

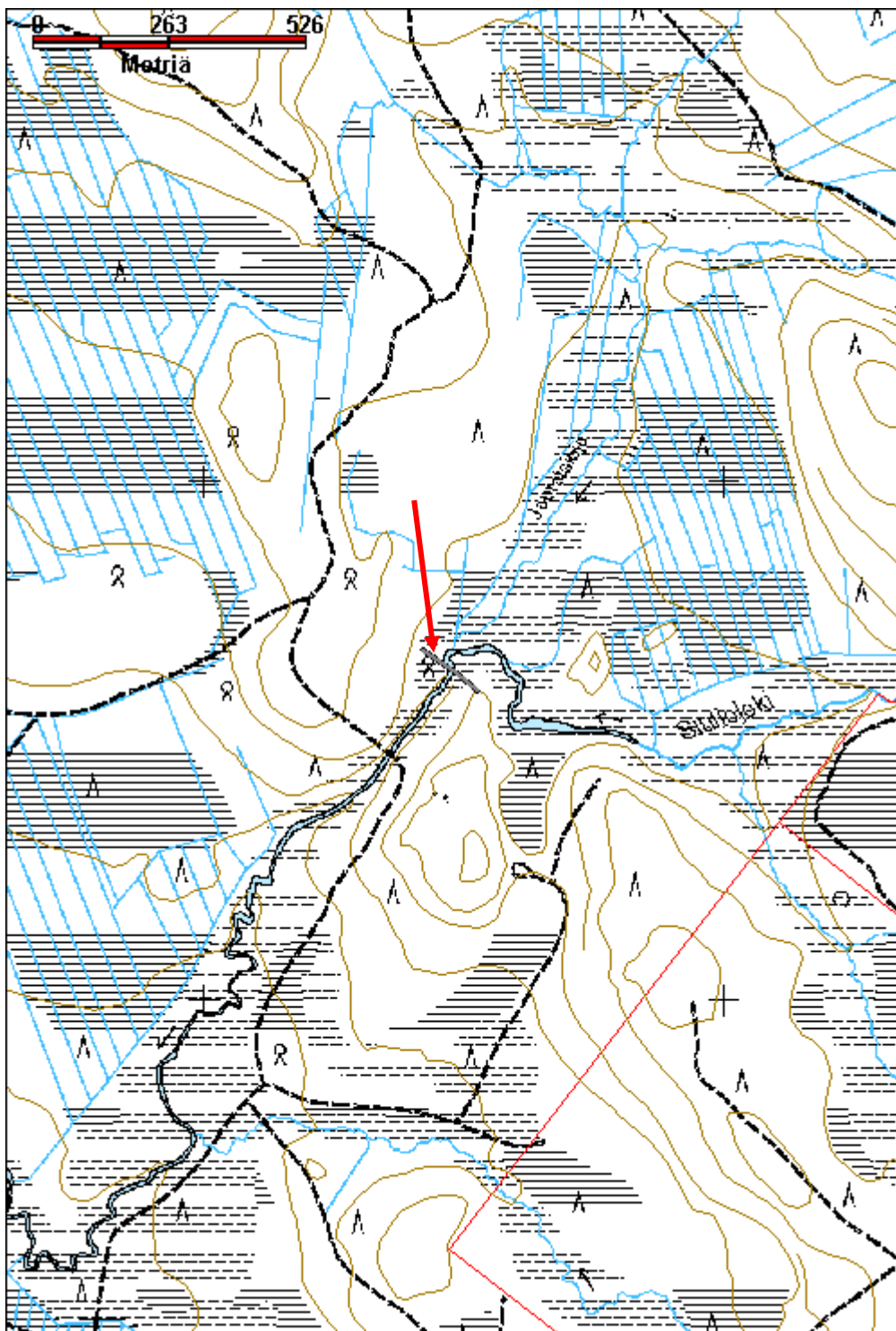

Arvotus:	8 Muu suojeluarvo	Kohteen suojelu:	9 Muu suojeluarvo
Selitys:		Selitys:	
Ympäristön suojelu:	0 Ei määritelty		
Selitys:			

Patovallin päällä kasvaa heinää ja koivuja, kuvattu luoteeseen.

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Copyright:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7443630, Y 3542481, Z 183	Mittakaava:	1:10000

Pyytövaara savottakämpä jäännös		MH-tunnus: 174448	
Kohdetyyppi:	1 Asuinpaikat	Haltija:	191 Metsätalous Itä-Lappi
Ajoitus:	7116 Uusi aika	Ylläpitäjä:	191 Metsätalous Itä-Lappi
Rakentamisvuosi:		Kunta:	583 Pelkosenniemi
Lukumäärä:			
Koordinaattiselitys:	Alueen keskikoordinaatit	Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7453320, Y 3545628, Z 199	Löydöt:	
<i>Taustatiedot</i>			
Vanha kartta, merkitty vuoden 1971 topografiseen karttaan kämppänä.			
<i>Ympäristön kuvaus</i>			
Sijaitsee Pyytövaaran eteläreunassa olevan niemekkeen päässä lähellä suon reunaa, Akanhaaran koillisrannalla, noin 200 m lounaaseen Savukosken kunnanrajasta. Alue on kitumaata, jossa kasvaa sekametsää, kämpän kohdalla lähes pelkästään koivua.			
<i>Kohteen kuvaus</i>			
Suuri itä-länsi suuntainen asuinkämpän pohja, koko 22,5 m x 8,2 m. Jäljellä on vain yksittäiset pelkkahirret reunoissa. Nurkissa on lohenpyrstöliitokset. Itäpäässä on peltikamiina joka on täytetty kivillä ja tiilillä. Länsipäässä on jonkinlainen tuuletushormi, eli laudoista tehty suorakulmainen putki. Seinän kohdalla on lyhyitä hirren pätkiä poikittain seinään nähden, mahdollisesti sisäseinien jäänteitä. Yhdessä on näkyvissä karapuun paikka. Länsipäässä on lautakaton jäänteet, ja lisää kattoa on muutaman metrin päässä kämpästä. Seinän vieressä on ainakin kahdet portaiden jäänteet. Ympäristössä on kuuden pöydän jäännökset, joiden koko on pääosin noin 3 m x 1 m, sekä toisen tuuletushormin jäänteet. X=3545617 Y=7453293			
Kämpän koillispuolella on ladon tai tallin jäännös josta on jäljellä yksittäiset seinähirret ja muutamia sahattuja hirren pätkiä. Koko on 8,3 m x 8,3 m, päällä kasvaa tiheästi koivua. X=3545627 Y=7453306			
Tallista pohjoiseen on käymälä joka on yhä pystyssä, kattokin on lähes ehjä, sen laudat ovat jäljellä, mutta kattuhuopa on kulunut pois. Koko on 2,8 m x 1,4 m, kaksi erillistä osastoa. Seinät pystylautaa. X=3545632 Y=7453344			
<i>Kohteen rajaus</i>			
Kohde rajautuu havaittujen rakenteiden perusteella.			
<i>Tulkinta</i>			
Mahdollisesti 1950-luvulla rakennetun savottakämpän jäännös.			
<i>Lisätietoja</i>			
<i>Toimenpiteet</i>			

Tarkastukset

Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2014
 Tarkastuspvm: 9.6.2014 Tarkastaja: J.-P. Joona
 Kuvaus: KMO kulttuuriperintöinventointi

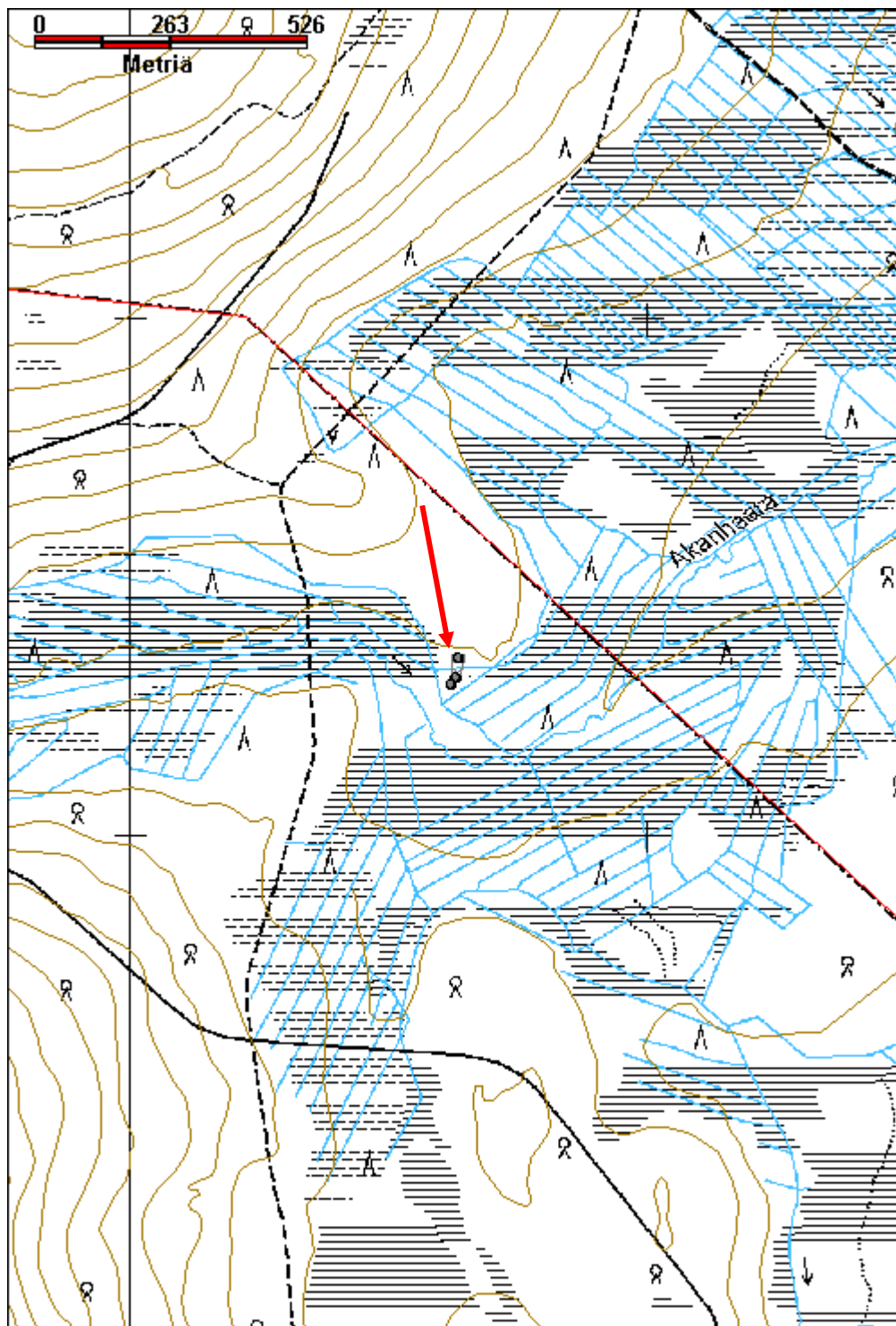
**Viranomais-
rekisterinro:****Kunto:** 3 Huono**Arvotus:** 8 Muu suojeluarvo**Olotila:** 2 Ei käytössä**Kohteen
suojelu:** 9 Muu suojeluarvo**Selitys:****Selitys:****Ympäristön
suojelu:**

0 Ei määritelty

Selitys:

Kämpän pituutta mitataan, Mikko Jokelainen mitan päässä. Kuvattu luoteeseen.

Kohdetyyppi:	1 Asuinpaikat	Copyright:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7453320, Y 3545628, Z 199	Mittakaava:	1:10000

Iso Akanjoki uittopato jäännös		MH-tunnus: 174429	
Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Haltija:	191 Metsätalous Itä-Lappi
Ajoitus:	7116 Uusi aika	Ylläpitäjä:	191 Metsätalous Itä-Lappi
Rakentamisvuosi:		Kunta:	583 Pelkosenniemi
Lukumäärä:			
Koordinaattiselitys:	Kohteen keskikoordinaatit	Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7451192, Y 3548105, Z 201	Löydöt:	
Taustatiedot			
Reiska, tammikämpä (135895 Ritaselkä 2) on Savukosken puolella. Metsuri Erkki Karvosen antamien tietojen mukaan kämpä on rakennettu toisen maailmansodan jälkeen ja purettu 1970-luvulla. Kämpän nimi on ollut Tammi-kämpä nro 2.			
Ympäristön kuvaus			
Kohde sijaitsee aivan Savukosken rajan tuntumassa Ritaselän länsipuolella. Iso Akanjoki virtaa pohjoiseen Kemijokeen. Joen varsi on alavaa ojitettua suota, padon ympärillä lähinnä tuoretta kangasta jossa kasvaa tiheää sekametsää, kuusta, koivua ja mäntyä.			
Kohteen kuvaus			
Tammen alkupiste on aivan Pelkosenniemen ja Savukosken rajan tienoilla. Joen koillispuolella tammen pituus on noin 70 m. Tammi jatkuu joen lounaispuolella jossa sen pituus on noin 165 m, eli padon kokonaispituus on noin 250 m. Noin 70 m jälkeen tammessa on taitos etelään päin. Sen jälkeen pato jatkuu hieman matalampana ja kapeampana. Vallin leveys joen vieressä on noin 6 m ja taitoksen kohdalla noin 4 m, taitoksen jälkeen leveys on 2,5-2 m. Joen lounaispuolella padon alavirran puolella on kaksi teräväkärkistä salvottua hirsiarkkua jotka on täytetty maalla. Niistä jokea lähemmän hirsistä osa on täysin maatunut. Lounaisemman kärjessä on suorakulmaiset koirankaulasalvokset, kahdeksan hirsikertaa joista alimmat ovat varsin maatuneita. Mutta lounaisreunan hirret ovat maatuneet poikki. Arkun hirret on varattu, se on 1,6 m korkea, päältä aluskasvillisuuden peitossa. Taitoksen jälkeen padon alavirran puoleisessa reunassa on pitkittäiset hirret, jotka ovat pitkälle maatuneet. Padon päädyssä niitä tukevat lähes vaakatasossa olevat poikittaiset puut. Lähempänä jokea padon takareunassa on lisäksi pystyssä olevia paaluja ja niitä tukevia viistossa olevia puita. Patovalli päättyy korkeampaan maahan. Valli muodostuu maasta ja kivistä.			
Kohteen rajaus			
kohde rajautuu havaittujen rakenteiden perusteella.			
Tulkinta			
1940-luvun lopulla rakennettu uittopato.			
Lisätietoja			
Toimenpiteet			

Tarkastukset

Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2014
 Tarkastuspvm: 11.6.2014 Tarkastaja: J.-P. Joona
 Kuvaus: KMO kulttuuriperintöinventointi

Viranomais-
rekisterinro: **Kunto:** 2 Kesinkertainen

Arvotus: 8 Muu suojeluarvo **Olotila:** 2 Ei käytössä
Kohteen
suojelu: 9 Muu suojeluarvo

Selitys: **Selitys:**

Ympäristön
suojelu: 0 Ei määritelty

Selitys:

Patovallia ja kaksi maa-arkkua joen lounaispuolella kuvattuna koilliseen.

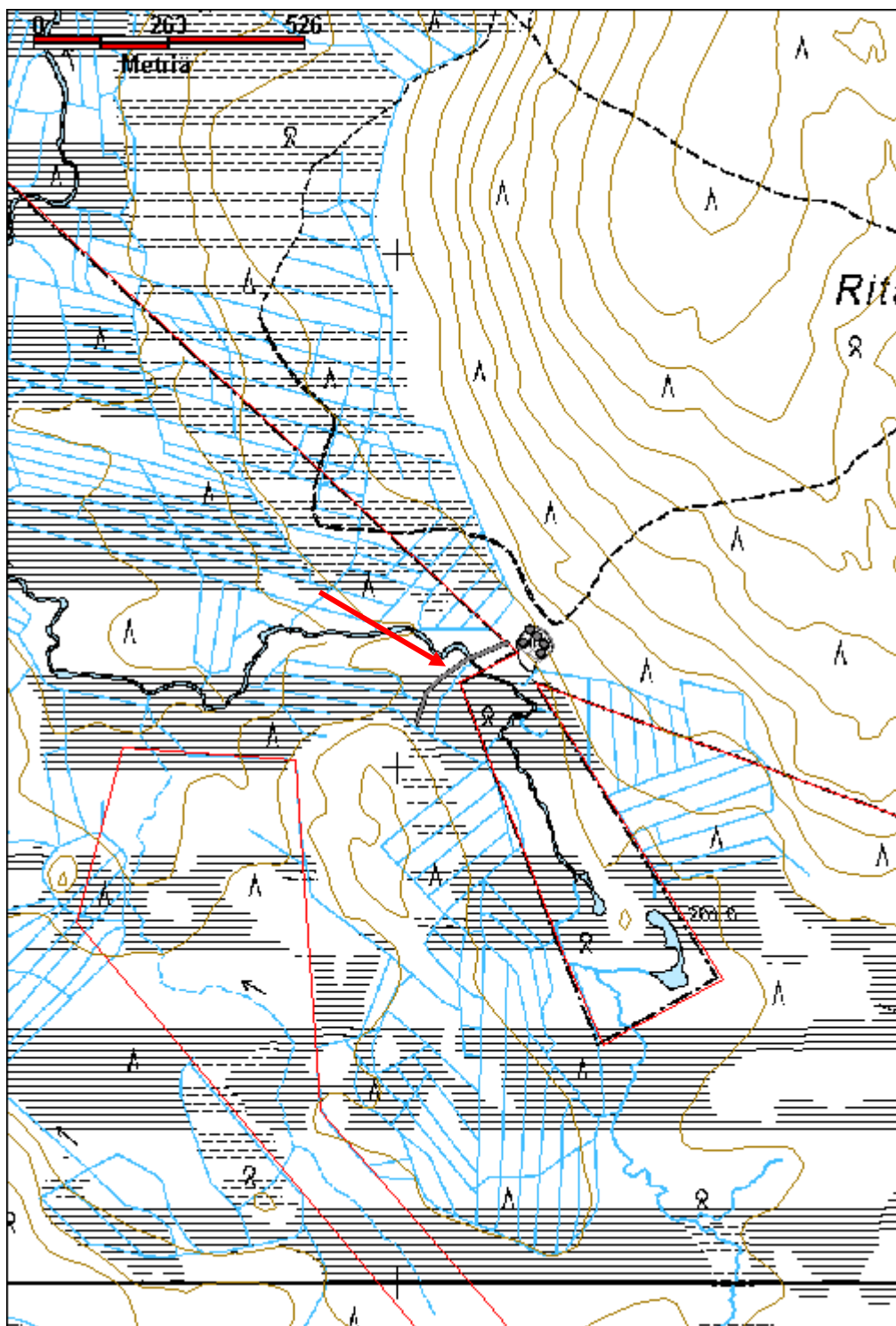
Lounaisemman maa-arkun salvos kuvattuna kaakkoon.

Tukirakenteita padon alavirran puolella lounaispäässä. Kuvattu pohjoiseen.

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Copyright:	© <i>Metsähallitus</i> 2008 © <i>Maanmittauslaitos</i> 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7451192, Y 3548105, Z 201	Mittakaava:	1:10000

Liittoharju 4 savottakämpä jäännös		MH-tunnus: 175009	
Kohdetyyppi:	1 Asuinpaikat	Haltija:	191 Metsätalous Itä-Lappi
Ajoitus:	7116 Uusi aika	Ylläpitäjä:	191 Metsätalous Itä-Lappi
Rakentamisvuosi:		Kunta:	583 Pelkosenniemi
Lukumäärä:	2		
Koordinaattiselitys:	Alueen keskikoordinaatit	Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7449272, Y 3552904, Z 229	Löydöt:	
Taustatiedot			
Vanha kartta, merkitty vuoden 1971 topografiseen karttaan kämppänä.			
Ympäristön kuvaus			
Sijaitsee Liittoharjun eteläreunalla olevan pienen nimettömän lammen pohjoisrannalla, noin 200 m pohjoiseen on Savukosken kunnanraja ja metsäautotie. Lammen rantaan johtaa tieura. Tasainen terassi jossa on kaksi kämpän pohjaa. Päällä kasvaa tiheää taimikkoa; kuusia ja koivuja.			
Kohteen kuvaus			
Suuri kämpän pohja, koko 17,5 m x 8 m. Jäljellä seinähirsiiä ja kattorakenteita, joista osa on pitkälle maatuneita. Alarinteen puoleiset seinähirret ovat paksun aluskasvillisuuden alla. Seinähirret ovat kirveellä veistettyjä pelkkahirsiiä jotka on varattu. Jäljellä on mahdollisesti myös laverien tukipuita. Osa katon rakenteista on seinälinjan ulkopuolella. Piisiä ei havaittu eikä myöskään kamiinan jäännöstä. X=3552894 Y=7449278			
Pienempi kämpän jäännös rantaan johtavan tielinja itäpuolella, koko 8,7 m x 8,5 m. Yksittäiset seinähirret sekä kattorakenteita jäljellä, suuria pyöröhirsiiä, vähemmän puuta kuin kämpässä 1. Kämpän eteläpään päältä kulkee polku, päällä kasvaa koivuja ja kuusia. Pohjoispäässä on mahdollisesti metsäaurauksen yhteydessä tehty maakasa, sekä hirsiiä kasassa. Mahdollisesti kämpä on ollut alun perin hieman suurempi ja tuhoutunut osin aurauksessa. X=3552914 Y=7449269			
Kohteen rajaus			
Kohde rajautuu havaittujen rakenteiden perusteella.			
Tulkinta			
Savottakämpä.			
Lisätietoja			
Toimenpiteet			
Tarkastukset			
Tila: 3 Toteutettu	Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus	Tarkastusvuosi: 2014	

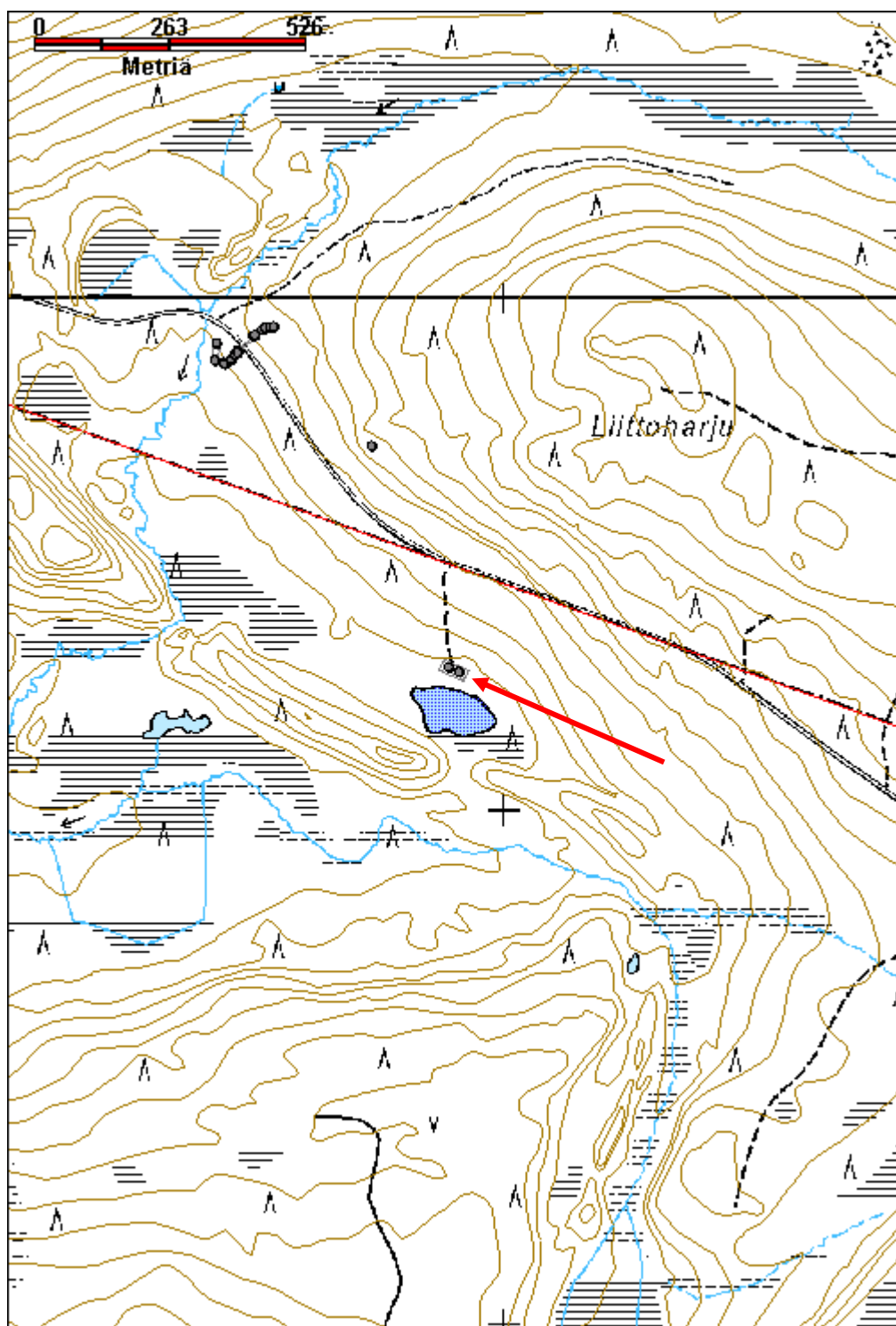
Tarkastuspvm: 16.6.2014 Tarkastaja: J.-P. Joonas
 Kuvaus: KMO kulttuuriperintöinventointi

Viranomais- rekisterinro:		Kunto:	3 Huono
Arvotus:	8 Muu suojeluarvo	Olotila:	2 Ei käytössä
Selitys:		Kohteen suojaus:	9 Muu suojeluarvo
Selitys:		Selitys:	
Ympäristön suojaus:	0 Ei määritelty		
Selitys:			

Kämpä 1, sisäosan hirsä kuvattuna itään.

Kohdetyyppi:	1 Asuinpaikat	Copyright:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7449272, Y 3552904, Z 229	Mittakaava:	1:10000

Käyläselkä 3 savottakämppeäalue jäännös**MH-tunnus: 174989**

Kohdetyyppi:	1 Asuinpaikat	Haltija:	191 Metsätalous Itä-Lappi
Ajoitus:	7116 Uusi aika	Ylläpitäjä:	191 Metsätalous Itä-Lappi
Rakentamisvuosi:		Kunta:	583 Pelkosenniemi
Lukumäärä:	7		

Koordinaattiselitys:	Alueen keskikoordinaatit	Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7448708, Y 3548739, Z 210	Löydöt:	

Taustatiedot

Vanha kartta, merkitty vuoden 1971 topografiseen karttaan kämppänä.

Ympäristön kuvaus

Sijaitsee Käyläselän keskiosan pohjoisreunassa, vanhan tieuran päässä. Paikalla on ollut ruohikkoinen kenttä, joka on osin kasvanut umpeen. Ympäristössä on koivu- ja kuusivaltaista sekametsää.

Kohteen kuvaus

Kämpän pohja sijaitsee paikalle johtavan tieuran päässä. Se on itä-länsi suuntainen ja kooltaan 13,5 m x 7,4 m. Kämppä on loivassa rinteessä ja siitä on jäljellä on maapenkki, joka on alarinteen puolella noin puoli metriä korkea mutta ylärinteen puolella lähes maan tasalla. Maapenkin päällä on pari hirsikertaa, hirsien päät on kavennettu ja niissä on sahalla tehdyt matalat kaksipuoliset salvokset. Jäljellä on myös sahattuja lattialautoja ja tukihirsiä. Keskellä on syvät kuopat, joista maa otettu. Koillisnurkassa on pienen suorakulmaisen kamiinan jäännös. X=3548760 Y=7448692

Kämpästä pari kymmentä metriä pohjoiseen on puiden alla useita kamiinoita ja vieressä myös rakennuslautoja ja lankkuja.

Kämpästä lähes pohjoiseen noin 30 m päässä on pienen rakennuksen jäännös josta on jäljellä sammalien ja pajujen peittämät lattiarakenteet. Suunnilleen pääilmansuuntien mukainen, koko 3,7 m x 3,6 m. Jäljellä on yksittäiset seinähirret ja useita poikittaisia hirsii, joista ainakin osa on sahattuja pelkkahirsii. Myös lattialaudat ovat osin jäljellä. Sahalla tehdyt salvokset. Luoteisnurkassa on suuri piisikiveys, sen kivien alla on näkyvissä peltirakennetta. Rakennelaman päällä kasvaa taimia. Ilmeisesti sauna. X=3548751 Y=7448730

Edellisestä muutaman metrin päässä länteen on mahdollinen kämpän jäännös. Selvimmin erottuva osuus on piisikiveys, kooltaan 2,7 m x 2,3 m ja 70 cm korkea. Sen päällä on peltisen kamiinan kappaleita. Ei selviä puurakenteita jäljellä, aluskasvillisuuden alta erottuu mahdolliset seinälinjat, luoteisnurkka erottuu parhaiten. Koko on arviolta 7 m x 5,5 m. Päällä kasvaa koivuja ja pajuja. Rakennelma vaikuttaa muita vanhemmalta. X=3548740 Y=7448732

Matalan rinteen reunassa on kellarin jäännös, jonka katto on sortunut. Jäljellä on laakea kuoppa johon on työnnetty käymälä. Kellarin oviaukko on osittain säilynyt, sen reunoissa on kiviä ja puut. Myös oven osa on jäljellä. Kuopan halkaisija on noin 4 m. X=3548722 Y=7448716

Paikalle siirretty käymälä, koko n. 4,5 m x 2 m. Päässä on erillinen osasto, suurempi osa on

riukutyypinen, molempiin osiin on ikkunat. Seinissä on vaakasuuntainen limilaudoituus.

Rakennuksen pohja josta erottuvat yksittäiset seinähirret ja muutamia poikittaisia hirsiiä. Koko 12 m x 8,5 m. Päällä kasvaa tiheä taimikko ja hirret ovat sammalien peitossa. Vieressä on pöydän jäänteet. X=3548714 Y=7448702

Kaivo, kuopan koko noin 1,5 m x 1,5 m. Seinissä on pyöröhirret joita on kymmenen hirsikertaa näkyvässä. Sen päälle on laitettu kaksi pöytää, joista toisen kansi on maatonut ja tippunut kaivoon. Kuoppa on vaarallinen ja pitäisi peittää/täyttää. X=3548761 Y=7448682

Kohteen rajaus

Kohde rajautuu havaittujen rakenteiden lähiympäristöön.

Tulkinta

Savottakämppeäalue.

Lisätietoja

Toimenpiteet

Tarkastukset

Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2014
Tarkastuspvm: 11.6.2014 Tarkastaja: J.-P. Joona
Kuvaus: KMO kulttuuriperintöinventointi

**Viranomais-
rekisterinro:**

Kunto: 3 Huono

Arvotus: 8 Muu suojeluarvo

Olotila: 2 Ei käytössä

**Kohteen
suojelu:** 9 Muu suojeluarvo

Selitys:

Selitys:

**Ympäristön
suojelu:**

0 Ei määritelty

Selitys:

Kämpän 1 luoteisnurkka kuvattuna itään.

Käymälä on osittain kellarin kuopassa. Kuvaussuunta koilliseen.

Kämpä 2 kuvattuna lounaaseen.

Kaivo on peitetty kahdella pöydällä, kuvattu etelään.

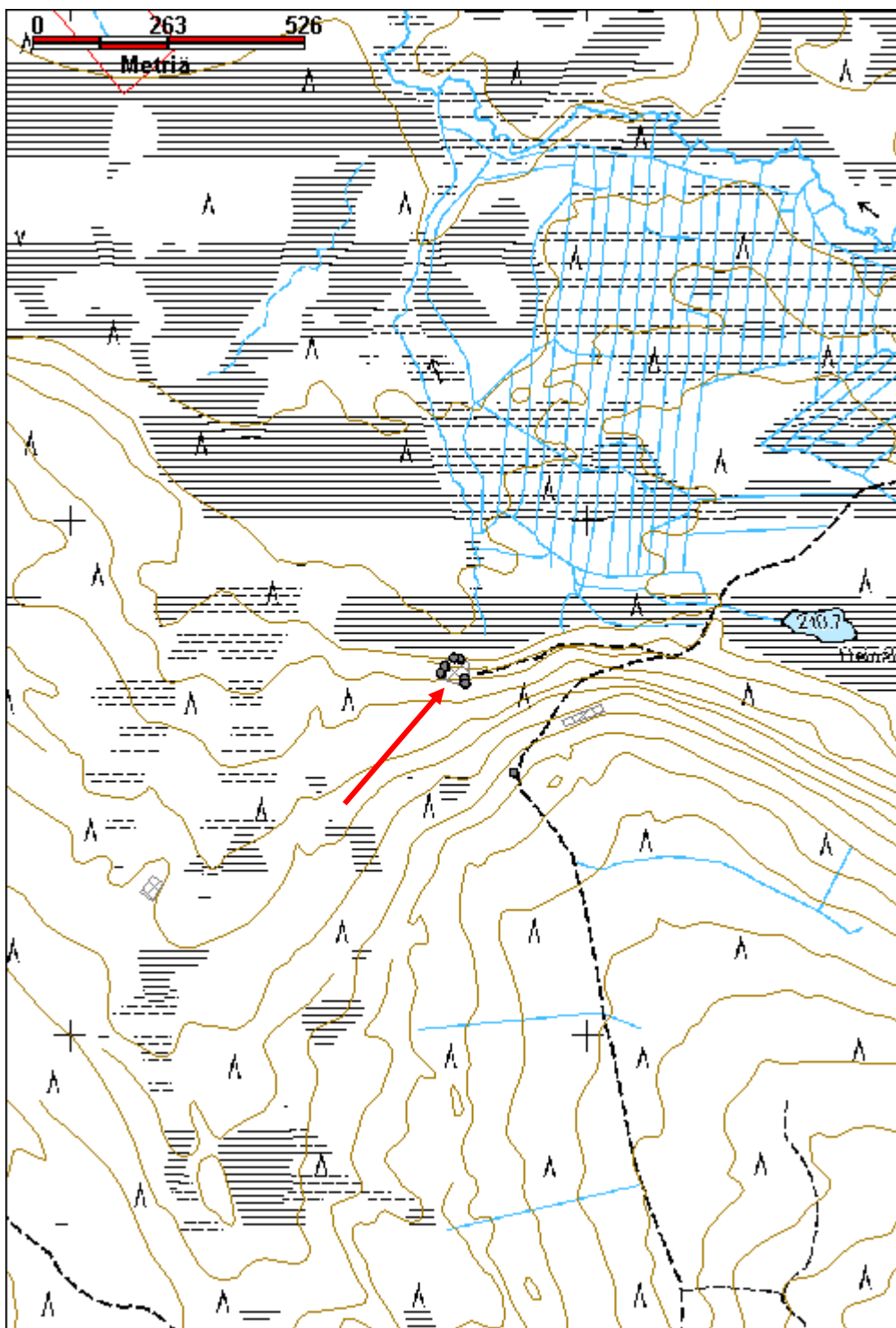

Maakellarin oviaukko ja käymälä kuvattuna etelään.

Kaivo sisältä.

Kohdetyyppi:	1 Asuinpaikat	Copyright:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7448708, Y 3548739, Z 210	Mittakaava:	1:10000

Käyläselkä 1 kivilatomus		MH-tunnus: 174853	
Kohdetyyppi:	17 Kivi- ja maarakenteet	Haltija:	191 Metsätalous Itä-Lappi
Ajoitus:	7116 Uusi aika	Ylläpitäjä:	191 Metsätalous Itä-Lappi
Rakentamisvuosi:		Kunta:	583 Pelkosenniemi
Lukumäärä:	12		
Koordinaattiselitys:	Alueen keskikoordinaatit	Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7448621, Y 3548989, Z 237	Löydöt:	
<i>Taustatiedot</i>			
Sutigis havainto, pitkä rivi erikokoisia kivilatomuksia.			
<i>Ympäristön kuvaus</i>			
Sijaitsee Käyläselän pohjoispuolen rinteessä, Ritaselkä-Käyläselkä -tien yläpuolella. Tuore kangas jossa tiheäkasvuista kuusivaltaista sekametsää. Maaperä on kivinen.			
<i>Kohteen kuvaus</i>			
<p>Paikalla on 12 erikokoista ja muotoista kivilatomusta. Ne ovat rinteeseen suuntaisena, noin 70 m pitkänä rivinä länsilounas-itäkoillinen suuntaisesti. Kasoista kahdeksan on neliön tai suorakaiteen muotoisia. Kivet on aseteltu paikoilleen huolellisesti ja reunat ovat lähes pystysuorat, päältä latomukset ovat varsin tasaisia. Kaksi kasoista on pientä ja muodoltaan lähinnä pyöreitä, halkaisija noin 1,5 m. Kolme kasaa poikkeaa muista muodoltaan. Niiden tarkempi kuvaus on alla.</p> <p>Useimpien latomusten reunat ovat lähes pystysuorat, eli ne on tehty varsin huolellisesti. Osa on hieman huonommin kasattuja. Maassa ei havaittu kuoppia joista kivet olisi otettu, joten ilmeisesti kivet on kerätty paikalta laajemmalla alueella. Latomuksissa on kiviä kaikkiaan noin 60 m³. Latomusten päällä kasvavan sammal- ja jäkäläkasvuston perusteella, sekä vieressä kasvavien puiden perusteella, jotka eivät varmaankaan ole kasvaneet paikalla kasoja tehtäessä, rakennelmat ovat vähintään useita vuosikymmeniä vanhoja. Latomukset voisivat olla rakennuskiviä, jotka on kasattu kesällä ja tarkoitettu vietäväksi pois talvella. Kuitenkin niiden vaihtelevat muodot ja huolellinen rakennustapa eivät vaikuta tarpeellisilta ominaisuuksilta rakennuskivelle. Mahdollisesti latomukset ovat valtauspaseja eli kaivostippejä.</p> <p>Latomus 1 on muodoltaan suorakaide joka on hieman leveämpi alarinteestä. Koko 3 m x 2-2,3 m ja 80 cm korkea. Kivet on aseteltu huolellisesti paikoilleen ja rakenne on varsin tukeva. Latomus on päältä tasainen, ja päällä kasvaa sammalia. Kivet ovat kooltaan varsin pieniä.</p> <p>Latomus 2 sijaitsee edellisestä viistosti alarinteeseen noin 3 m päässä. Sen koko on 2 m x 2 m ja korkeus n. 90 cm. Latomus on muodoltaan neliömäinen ja päältä hieman kupera. Kivissä kasvaa jäkälää ja päällä hieman sammalia.</p> <p>Latomus 3 on muodoltaan lähinnä suorakaiteenmuotoinen ja kooltaan 2 m x 1,5 m, korkeus 80 cm. Se levenee hieman alarinteeseen päin. Sijaitsee noin 2 m päässä latomuksesta 1.</p> <p>Latomus 4 on kooltaan 3 m x 2 m ja noin 90 cm korkea, muodoltaan suorakaide ja päältä tasainen. Koostuu osin varsin suurista kivistä, reunat ovat lähes pystysuorat.</p>			

Latomus 5 on pitkä ja kapea, siinä on ylärinteeseen suuntautuva sakara. Pituus rinteeseen suuntaisesti on 5,4 m, leveys 1-1,2 m, ja sakaran kohdalta 2,3 m, 80-90 cm korkea. Reunat ovat pystysuorat.

Latomus 6, sijaitsee hieman viistosti alarinteeseen edellisestä noin 3 m päässä. Pieni, muodoltaan pyöreä latomus, noin 70 cm korkea.

Latomus 7 on suurin piirtein neliömäinen muodoltaan, koko 2,3 m x 2 m ja korkeus n 70 cm. On osin sortunut alarinteen puolelta.

Latomus 8 sijaitsee aivan edellisen vieressä. Matala ja muodoltaan suorakaiteenmuotoinen latomus, päältä tasainen. Koko 4,7 m x 3,6 m ja noin 60 cm korkea. Reunat eivät ole aivan pystysuorat. Sijaitsee samassa linjassa latomusten 7 ja 9 kanssa etäisyydet niihin alle 2 m. Päällä kasvaa sammalia. Osa kivistä on varsin suuria.

Latomus 9 on suuri ja monimutkaisen muotoinen. Itäpäässä on suorakaiteenmuotoinen osa, kooltaan 4,8 m x 1,9 m ja korkeus noin 80 cm. Sen lounaisnurkasta jatkuu kapea, ja hieman kaareva, osa jossa on ylärinteeseen suuntautuva sakara. Kokonaispituus on 11,5m, eli kapean osan pituus on n 6,7 m, sen leveys on hieman yli metrin. Sakara on noin metrin pituinen ja leveä. Pääosin pystysuorat laidat.

Latomus 10 on 3 m edellisestä. Se on pieni ja neliömäinen, koko n. 1,4 m x 1,4 m ja korkeus 70 cm. Päältä hieman kupera, reunat ovat varsin matalat.

Latomus 11 on muodoltaan neliömäinen latomus, koko 2,2 x 2 m, korkeus 90-100 cm. Yksi kivistä on suuri maakivi joka on nostettu pystyyn.

Latomus 12 on pieni pyöreähkö latomus. Se ei vaikuta yhtä huolellisesti tehdyllä kuin muut. Siinä on suuria kiviä päällekkäin, reunat eivät ole pystysuorat. Koko on n. 1,5 m x 1,5 m ja korkeus 90 cm.

Kohteen rajaus

Kohde rajautuu havaittujen rakenteiden lähiympäristöön. Paikalla kasvavan tiheän metsän vuoksi gps:n tarkkuus oli normaalia huonompi.

Tulkinta

Mahdollisesti valtauspaaseja tai rakennuskiviä.

Lisätietoja

Kohteen länsipäästä noin 140 m etäisyydellä on yksittäinen latomus (Reiska 174988).

Toimenpiteet

Tarkastukset

Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2014
Tarkastuspvm: 11.6.2014 Tarkastaja: J.-P. Joona
Kuvaus: KMO kulttuuriperintöinventointi

Viranomais- rekisterinro:		Kunto:	1 Hyvä
Arvotus:	8 Muu suojeluarvo	Olotila:	2 Ei käytössä
Selitys:		Kohteen suojaus:	9 Muu suojeluarvo
		Selitys:	
Ympäristön suojaus:	0 Ei määritelty		
Selitys:			

Latomus 1 kuvattuna etelään.

Latomus 3, taustalla latomukset 2 ja 1, kuvattu pohjoiseen.

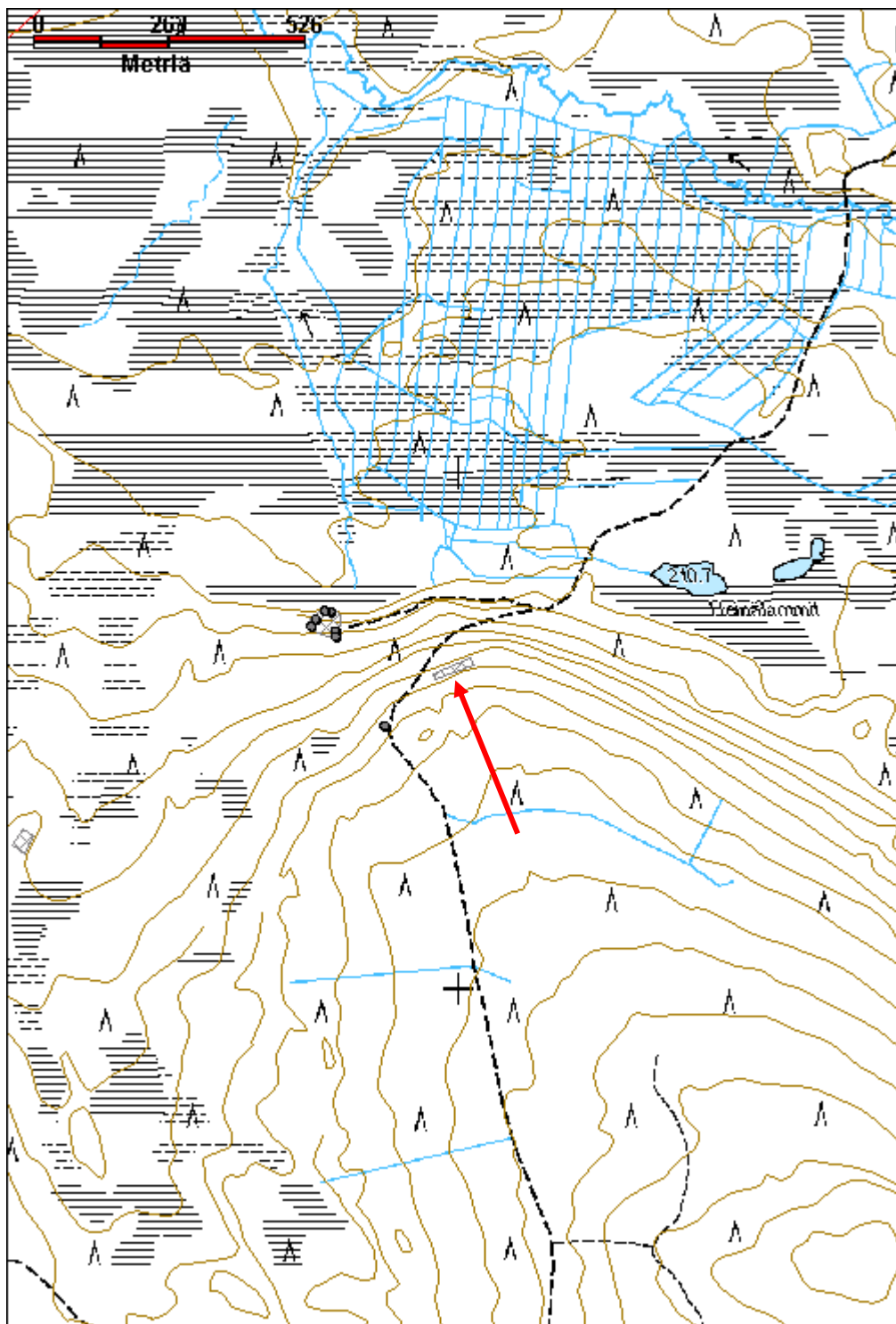

Latomus 5 ja sen ylärinteeseen suuntautuva sakara kuvattuna luoteeseen.

Pitkä latomus 9 kuvattuna lounaaseen.

Kohdetyyppi:	17 Kivi- ja maarakenteet	Copyright:	© <i>Metsähallitus</i> 2008 © <i>Maanmittauslaitos 1/MML/08</i>
Koordinaatit:	X 7448621, Y 3548989, Z 237	Mittakaava:	1:10000

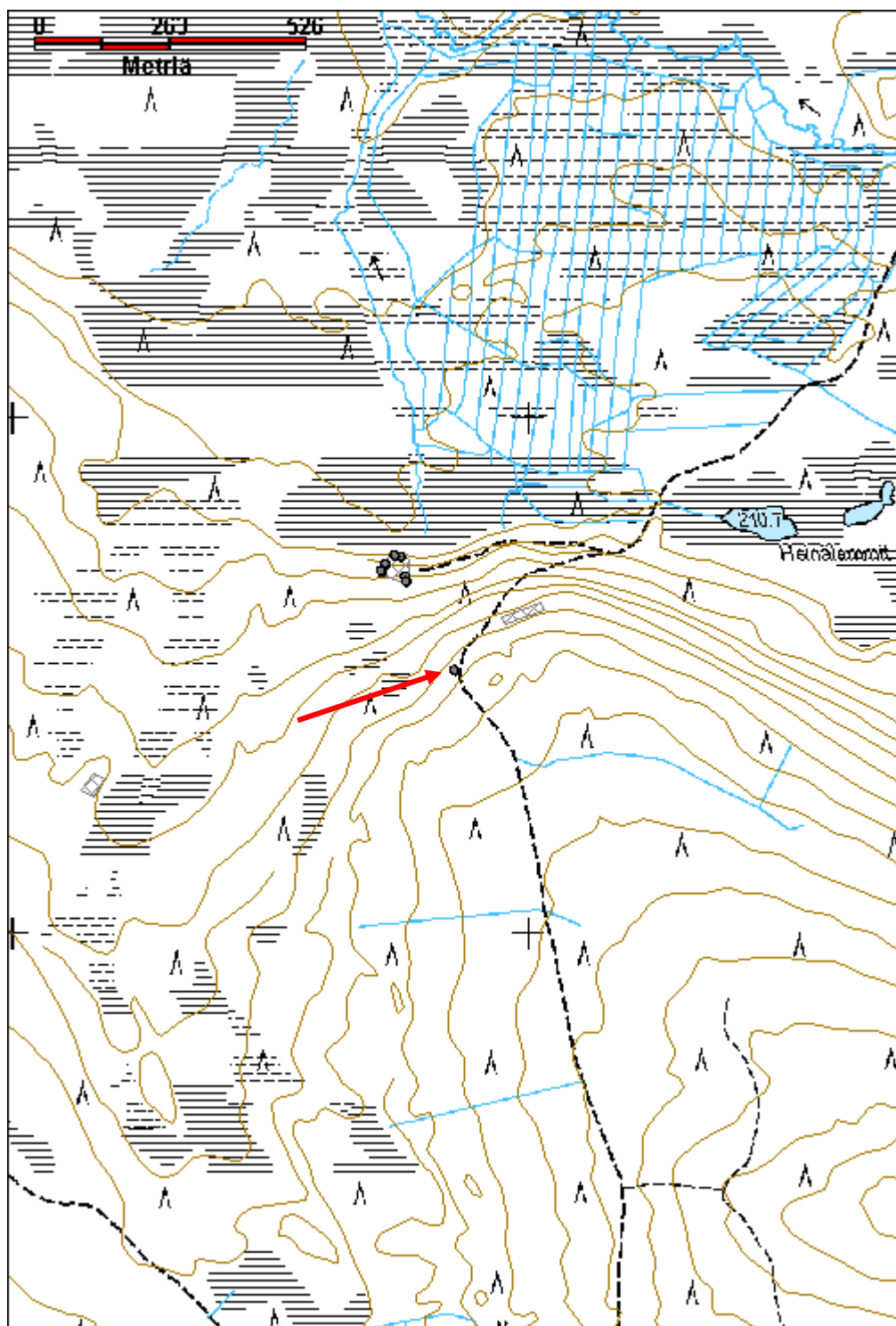
Käyläselkä 2 kivilatomus		MH-tunnus: 174988	
Kohdetyyppi:	17 Kivi- ja maarakenteet	Haltija:	191 Metsätalous Itä-Lappi
Ajoitus:	7116 Uusi aika	Ylläpitäjä:	191 Metsätalous Itä-Lappi
Rakentamisvuosi:		Kunta:	583 Pelkosenniemi
Lukumäärä:	1		
Koordinaattiselitys:	Keskikoordinaatit	Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7448510, Y 3548856, Z 242	Löydöt:	
Taustatiedot			
Uusi löytö.			
Ympäristön kuvaus			
Kohde sijaitsee Käyläselän pohjoispuolen rinteessä, Ritaselkä-Käyläselkä -tien yläpuolella. Tuore kangas jossa kasvaa kuusivaltaista sekametsää.			
Kohteen kuvaus			
Yksittäinen latomus erillään muista, 140 m lounaaseen kohteesta Käyläselkä 1. Pieni ja lähinnä suorakaiteen muotoinen latomus, ei kovin huolellisesti rakennettu. Koko 1,4 m x 1,2 m ja 60 cm korkea. Sijaitsee vanhan polkutien länsipuolella.			
Kohteen rajaus			
Kohde rajautuu pistemäisesti.			
Tulkinta			
Valtauspaasi tai rakennuskiviä.			
Lisätietoja			
Toimenpiteet			
Tarkastukset			
Tila: 3 Toteutettu		Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus	
Tarkastuspvm: 11.6.2014		Tarkastusvuosi: 2014	
Tarkastaja: J.-P. Joonas			
Kuvaus: KMO kulttuuriperintöinventointi			
Viranomaisrekisterinro:		Kunto:	1 Hyvä
Arvotus:	8 Muu suojeluarvo	Olutila:	2 Ei käytössä
Selitys:		Kohteen suojele:	9 Muu suojeluarvo
		Selitys:	

Ympäristön suojelu:	0 Ei määritelty
Selitys:	

Pieni latomus on erillään muista. Kuvattu koilliseen.

Kohdetyyppi:	17 Kivi- ja maarakenteet	Copyright:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7448510, Y 3548856, Z 242	Mittakaava:	1:10000

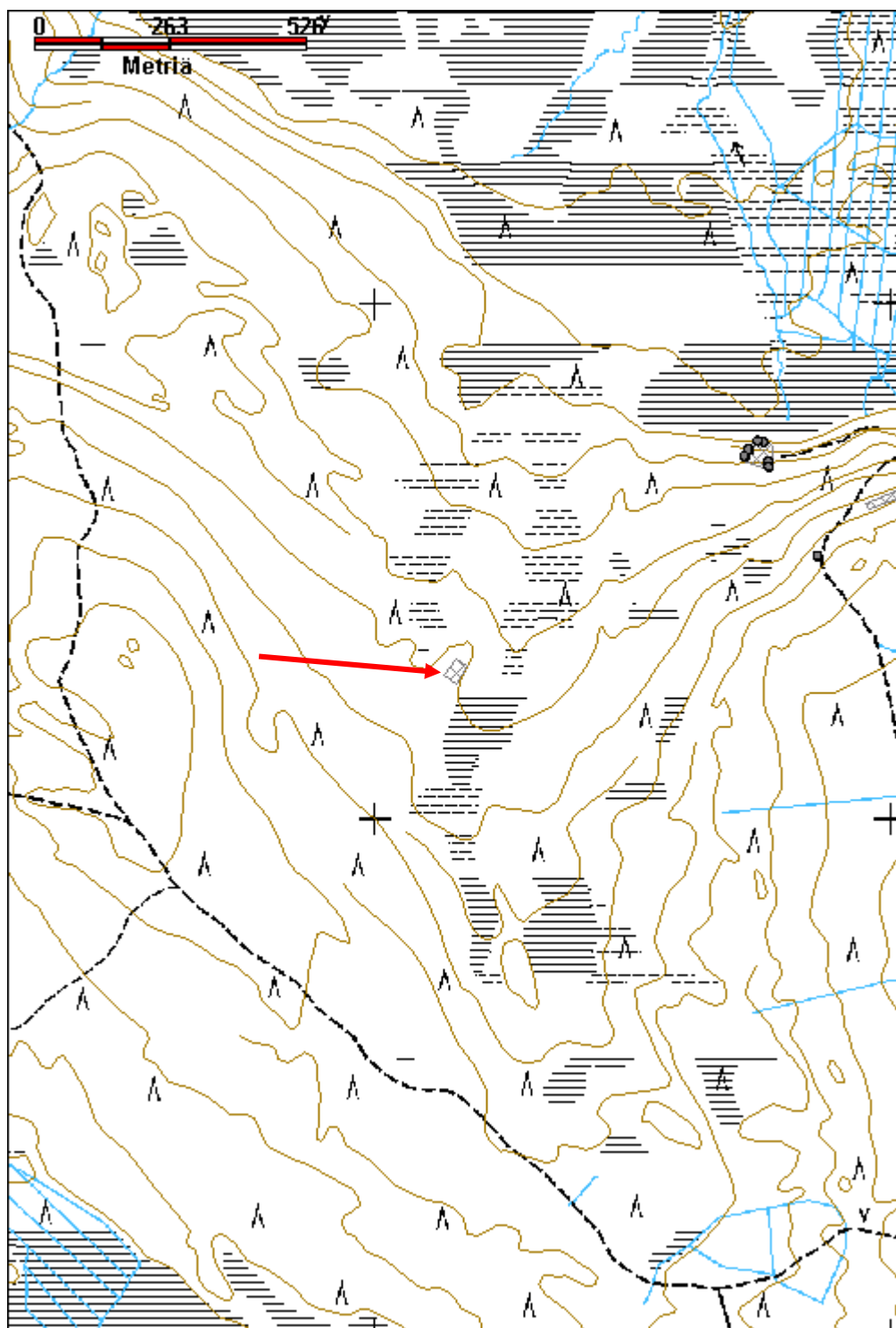
Käyläselkä 4 kämpä jäännös		MH-tunnus: 174996	
Kohdetyyppi:	2 Asuinpaikat?	Haltija:	191 Metsätalous Itä-Lappi
Ajoitus:	7116 Uusi aika	Ylläpitäjä:	191 Metsätalous Itä-Lappi
Rakentamisvuosi:		Kunta:	583 Pelkosenniemi
Lukumäärä:			
Koordinaattiselitys:	Alueen keskikoordinaatit	Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7448286, Y 3548154, Z 230	Löydöt:	
<i>Taustatiedot</i>			
Sutigis, vanha kämpän paikka. Vuoden 1937 hoitoaluekarttaan on merkitty kämpä Käyläselkään, mahdollisesti kämpä on tämä vaikka karttaa ei saatu sen epämääräisyyden vuoksi asemoitua kohdalleen.			
<i>Ympäristön kuvaus</i>			
Sijaitsee Käyläselän länsiosassa pienen heinäsuon vieressä. Maasto on tasaista tuoretta kangasta jossa kasvaa sekametsää.			
<i>Kohteen kuvaus</i>			
Mahdollinen kämpän pohja jonka nurkkien paikat juuri erottuvat möykkyinä aluskasvillisuudessa, koko on arviolta 7 m x 7 m. Vieressä on suorakulmainen kuoppa, kooltaan 3 m x 2 m. Piha-alue erottuu osin avoimena kenttänä. X=3548148 Y=7448277			
Noin 20 m koilliseen on toinen mahdollinen kämpän paikka. Se erottuu vähäisen aluskasvillisuuden alueena, mitään rakenteita ei ole jäljellä eikä kokoa voida määrittää. Ainoa merkki ihmisen toiminnasta on läheltä havaittu reenjalaksen pohjarauta. X=3548159 Y=7448297			
<i>Kohteen rajaus</i>			
Kohde rajautuu havaittujen rakenteiden perusteella.			
<i>Tulkinta</i>			
Savottakämpän paikka 1930-luvulta?			
<i>Lisätietoja</i>			
<i>Toimenpiteet</i>			
<i>Tarkastukset</i>			
Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2014			
Tarkastuspv: 11.6.2014 Tarkastaja: J.-P. Joona			
Kuvaus: KMO kulttuuriperintöinventointi			
Viranomais-		Kunto:	3 Huono

rekisterinro:		Olotila:	2 Ei käytössä
Arvotus:	99 Ei suojeluarvoa	Kohteen suojelu:	99 Ei suojeluarvoa
Selitys:		Selitys:	
Ympäristön suojelu:	0 Ei määritelty		
Selitys:			

Mahdollinen rakennuspohja kuvattuna kaakkoon.

Kohdetyyppi:	2 Asuinpaikat?	Copyright:	© <i>Metsähallitus</i> 2008 © <i>Maanmittauslaitos 1/MML/08</i>
Koordinaatit:	X 7448286, Y 3548154, Z 230	Mittakaava:	1:10000

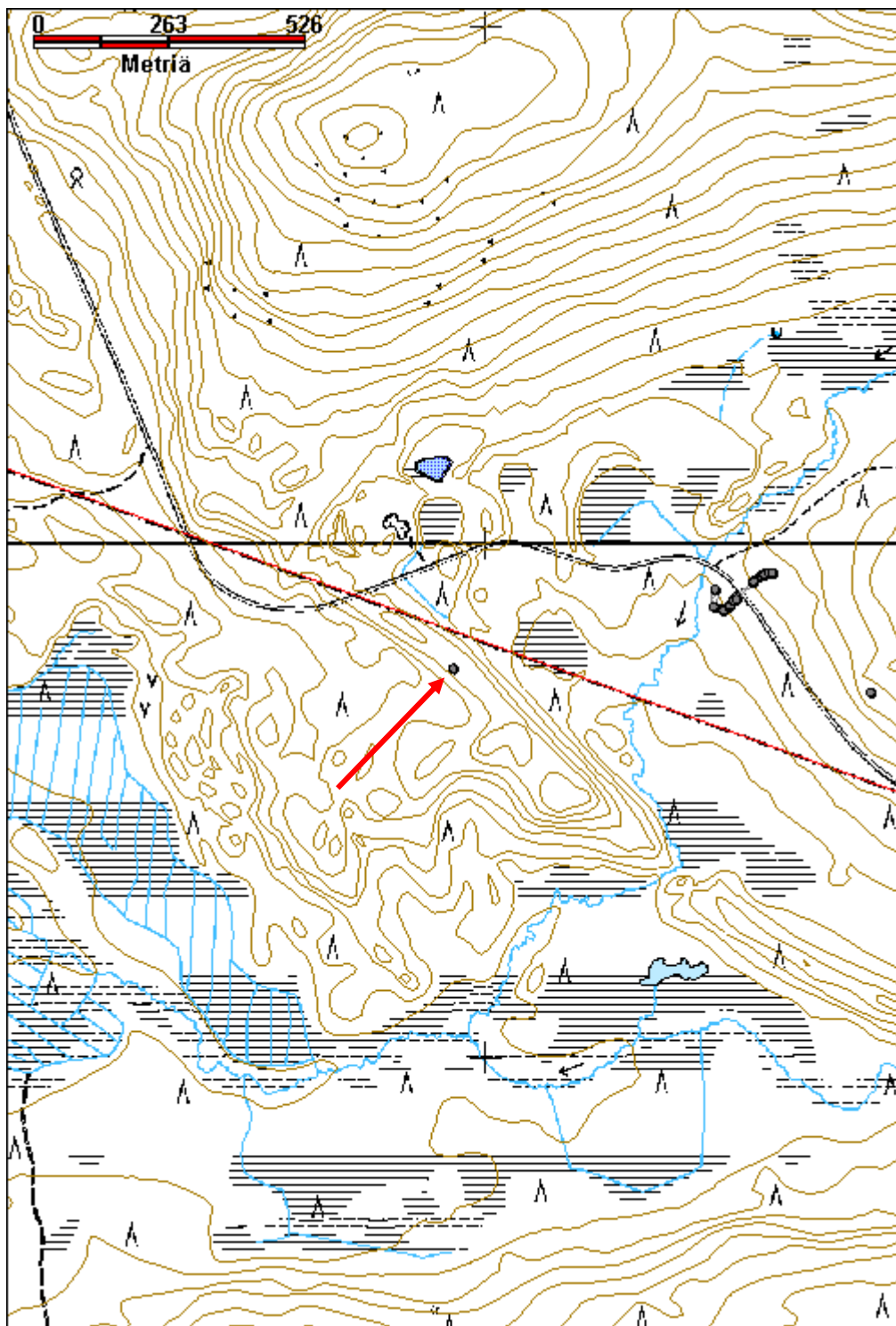
Akanvaara 4 potero jäännös		MH-tunnus: 175008	
Kohdetyyppi:	5 Puolustusvarustukset	Haltija:	191 Metsätalous Itä-Lappi
Ajoitus:	7119 Toinen maailmansota	Ylläpitäjä:	191 Metsätalous Itä-Lappi
Rakentamisvuosi:		Kunta:	583 Pelkosenniemi
Lukumäärä:	1		
Koordinaattiselitys:	Keskikoordinaatit	Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7449754, Y 3551934, Z 255	Löydöt:	
Taustatiedot			
Uusi löytö.			
Ympäristön kuvaus			
Sijaitsee Akanvaaran eteläosassa, noin 70 m Savukosken kunnanrajasta etelään, luode-kaakko suuntaisen moreeniharjanteen päällä. Lounaispuolella harju laskee varsin jyrkästi, koillispuolella loivemmin. Alue on tiheähkösti mäntyjä kasvava kuivahko kangas.			
Kohteen kuvaus			
Yksittäinen potero, pieni pyöreä kuoppa jonka halkaisija on noin 1 m ja syvyys 40-60 cm. Koillisreunalla on kivistä ja puista tehty valli, kuopan pohjalla myös kiviä, ampumasuunta koillinen.			
Kohteen rajaus			
Kohde rajautuu pistemäisesti.			
Tulkinta			
Toisen maailmansodan aikainen potero. Siitä noin 500 m koilliseen Savukosken puolella on 13 poterosta muodostuva ja kaakkoon suuntautuva puolustuslinja (Reiska 136427) sekä 800 m itään yksittäinen potero (Reiska 136611). Siten potero olisi puolustuslinjan sivuvarmistus.			
Lisätietoja			
Toimenpiteet			
Tarkastukset			
Tila: 3 Toteutettu		Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus	Tarkastusvuosi: 2014
Tarkastuspvm: 16.6.2014		Tarkastaja: J.-P. Joona	
Kuvaus: KMO kulttuuriperintöinventointi			
Viranomaisrekisterinro:		Kunto:	2 Keskinertainen
		Olotila:	2 Ei käytössä

Arvotus:	8 Muu suojeluarvo	Kohteen suojelu:	9 Muu suojeluarvo
Selitys:		Selitys:	
Ympäristön suojelu:	0 Ei määritelty		
Selitys:			

Potero kuvattuna pohjoiseen.

Kohdetyyppi:	5 Puolustusvarustukset	Copyright:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7449754, Y 3551934, Z 255	Mittakaava:	1:10000

Kunkuttama 1 potero jäännös		MH-tunnus: 175013	
Kohdetyyppi:	5 Puolustusvarustukset	Haltija:	191 Metsätalous Itä-Lappi
Ajoitus:	7119 Toinen maailmansota	Ylläpitäjä:	191 Metsätalous Itä-Lappi
Rakentamisvuosi:		Kunta:	583 Pelkosenniemi
Lukumäärä:	9		
Koordinaattiselitys:	Alueen keskikoordinaatit	Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7445806, Y 3552490, Z 267	Löydöt:	
<i>Taustatiedot</i>			
Sutigis, juoksuhautoja ja poteroita.			
<i>Ympäristön kuvaus</i>			
Poterot sijaitsevat Kunkuttaman lounaispäässä, Siuliojoen pohjoispuolella, nykyisen tien eteläpuolella. Rakenteet ovat harjanteen päällä, josta maasto laskeutuu jokea reunustavalle suolle. Tuore kangas jossa kasvaa kuusta, koivua ja mäntyä.			
<i>Kohteen kuvaus</i>			
Alueella on yhdeksän poteroa, ja niistä lähteviä ryömintähautoja, jotka osin yhtyvät. Haudan reunat ovat sen verran maatuneet että rakenne ei ole aivan uusi, mahdollisesti sodanaikainen. Asema on suuntautunut etelään päin.			
Potero 1. Suorakulmainen potero, koko 1 m x 0,6 m ja syvyys 0,8 m. Poterosta lähtee taaksepäin hauta joka kääntyy itään ja jatkuu kolme metriä viereiseen pieneen painanteeseen, joka on ilmeisesti luontainen. Hauta on matala ja kapea, 20-30 cm syvä ja 30-40 cm leveä ja siinä on pari taitosta.			
Potero 2. Toinen suorakulmainen potero, koko 1 m x 0,6 m, syvyys 90-100 cm. Kapea ja matala poistumishauta suuntautuu itään n. 5 m samaan painanteeseen kuin edellisenkin. Poteron yhdessä reunassa on suuri kivi. Hauta on kapea ja matala, 30-40 cm syvä, 40-70 cm leveä. Potero sijaitsee noin 7 m etelälounaaseen edellisestä.			
Poterot 3 ja 4. Kaksi poteroa vierekkäin harjanteen reunalla, poistumishaudat yhtyvät ja jatkuvat pois päin törmästä, itään päin. Poterot ovat kooltaan samanlaisia kuin edelliset, myös hauta, mutta aiempia pidempi. Poteroiden väli on 3 m, haudan koko pituus poterosta 4 on noin 6 m.			
Potero 5, pieni neliömäinen kuoppa, koko 70 cm x 70 cm ja syvyys 70 cm. Poistumishauta on tosi matala, vain metrin pituinen ja yhtyy poteron 6 hautaan.			
Potero 6 on samanlainen kuoppa kuin edellisessä ja sijaitsee siitä noin 4 m etelään. Kuopan reunoissa on puuta. Hauta on matala ja kapea, se suuntautuu länteen ja on 12 m pitkä. poteroiden ympärillä on vallit			
Potero 7, kuten edelliset eli neliömäinen, vallit ympärillä, matala poistumistie pohjoiseen.			
Potero 8 on hieman muita suurempi potero. Se sijaitsee noin 3 m itään 7sta ja sen			

poistumishaudan vieressä ja hauta yhtyy siihen. Kuoppa on epämääräisen muotoinen, koko ehkä 1,2 m x 0,8 m, reunoissa on puita.

Potero 9 sijaitsee noin 10 m itään edellisestä. Siihen ei johda hautaa, koko 90 cm x 60 cm ja syvyys 60 cm. Mahdollisesti keskeneräinen?

Kohteen raja

Kohde rajautuu havaitujen rakenteiden lähiympäristöön.

Tulkinta

Rakenteita on tien molemmin puolin, eli ne ovat tietä vanhempia. Tietä ei ole merkitty vuonna 1971 painettuun ja 1966 kartoitettuun topografiseen karttaan, joten poterot ovat sitä vanhempia ja mahdollisesti sodan aikaisia.

Lisätietoja

Puolustusrakennelma on jatkunut tien luoteispuolella (Reiska 175028) Noin neljä kilometriä pohjoiseen päin Savukosken puolella on lisää puolustusasemia (Reiska 136427 ja 136611) sekä Pelkosenniemen puolella yksittäinen potero (Reiska 175008).

Toimenpiteet

Tarkastukset

Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2014
Tarkastuspvm: 27.5.2014 Tarkastaja: J.-P. Joona
Kuvaus: KMO kulttuuriperintöinventointi

Viranomais-
rekisterinro:

Kunto: 2 Keskinertainen

Arvotus: 8 Muu suojeluarvo

Olotila: 2 Ei käytössä

Kohteen
suojelu: 9 Muu suojeluarvo

Selitys:

Selitys:

Ympäristön
suojelu:

0 Ei määritelty

Selitys:

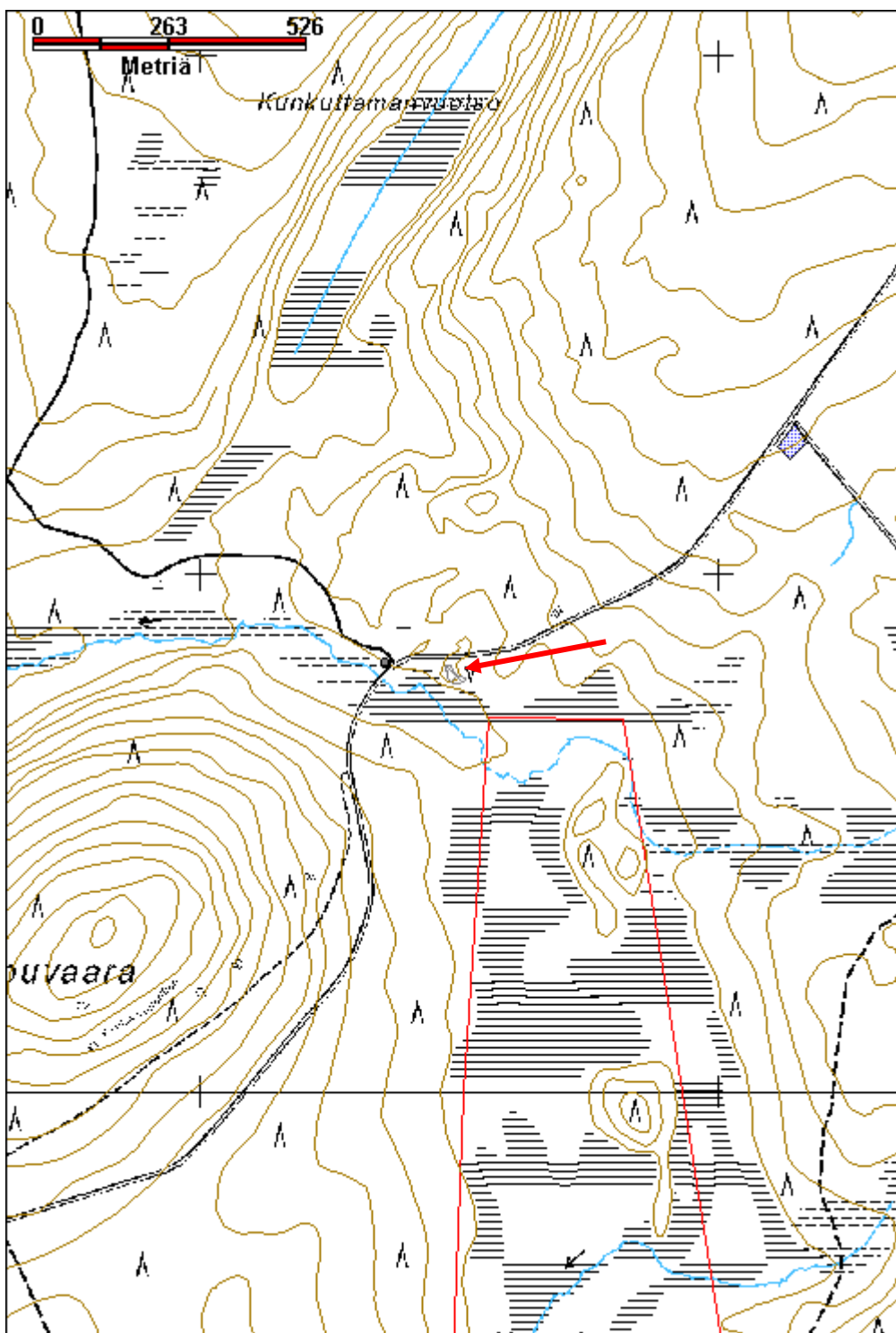

Poterot 3 ja 4 kuvattuna länteen.

Potero 5, taustalla Siuliojokea ympäröivä suoalue. Kuvattu lounaaseen.

Kohdetyyppi:	5 Puolustusvarustukset	Copyright:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7445806, Y 3552490, Z 267	Mittakaava:	1:10000

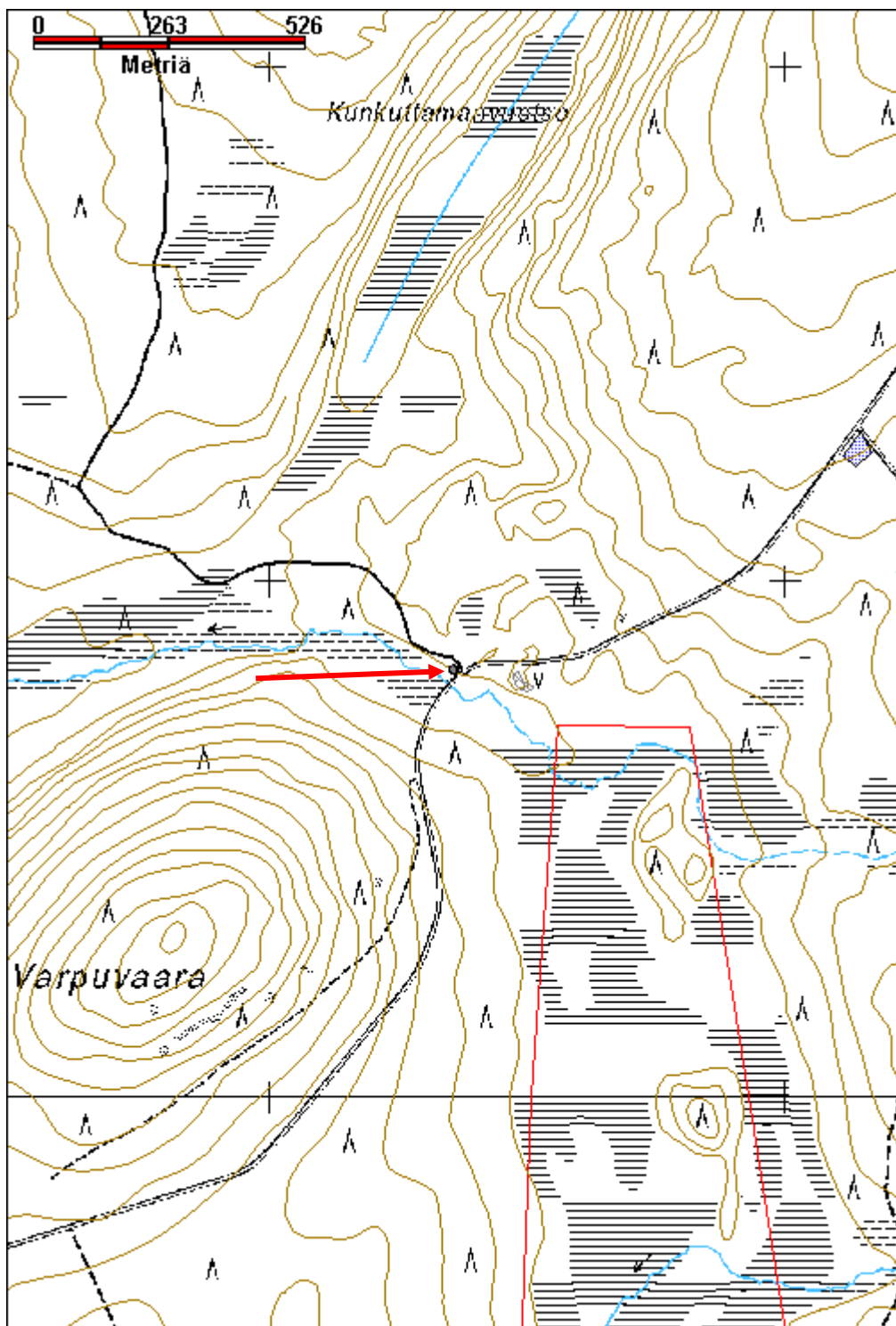
Kunkuttama 2 potero jäännös		MH-tunnus: 175028	
Kohdetyyppi:	5 Puolustusvarustukset	Haltija:	191 Metsätalous Itä-Lappi
Ajoitus:	7119 Toinen maailmansota	Ylläpitäjä:	191 Metsätalous Itä-Lappi
Rakentamisvuosi:		Kunta:	583 Pelkosenniemi
Lukumäärä:	2		
Koordinaattiselitys:	Keskikoordinaatit	Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7445828, Y 3552354, Z 265	Löydöt:	
<i>Taustatiedot</i>			
Sutigis.			
<i>Ympäristön kuvaus</i>			
Kohde sijaitsee Kunkuttaman lounaispäässä, Siuliojoen viereisen törmän päällä, metsäautotien luoteispuolella.			
<i>Kohteen kuvaus</i>			
Kaksi poteroa jotka ovat vierekkäin parin metrin välein. Niistä toinen on suorakaiteenmuotoinen ja toinen neliömäinen, ne suuntautuvat lounaaseen. Niistä lähtee poistumishaudat, jotka yhtyvät ja suuntautuvat koilliseen. Hautaa on viitisen metriä, ja siinä on yksi taitos. Puolustusrakennelma on selvästi rakennettu ennen tien valmistumista, ja se on luultavasti jatkunut kahden kohteen välillä.			
<i>Kohteen rajaus</i>			
Kohde rajautuu havaittujen rakenteiden lähiympäristöön.			
<i>Tulkinta</i>			
Rakenteita on tien molemmin puolin, eli ne ovat tietä vanhempia. Tietä ei ole merkitty vuonna 1971 painettuun ja 1966 kartoitettuun topografiseen karttaan, joten poterot ovat sitä vanhempia ja mahdollisesti sodan aikaisia.			
<i>Lisätietoja</i>			
Kohteesta noin 120 m itään on lisää poteroita (Reiska 175013). Lisäksi noin neljä kilometriä pohjoiseen päin Savukosken puolella on lisää puolustusasemia (Reiska 136427 ja 136611) sekä Pelkosenniemen puolella yksittäinen potero (Reiska 175008).			
<i>Toimenpiteet</i>			
<i>Tarkastukset</i>			
Tila: 3 Toteutettu	Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus	Tarkastusvuosi: 2014	
Tarkastuspvm: 27.5.2014		Tarkastaja: J.-P. Joonas	
Kuvaus: KMO kulttuuriperintöinventointi			

Viranomais- rekisterinro:		Kunto:	2 Keskinertainen
Arvotus:	8 Muu suojeluarvo	Olotila:	2 Ei käytössä
Selitys:		Kohteen suojaus:	9 Muu suojeluarvo
		Selitys:	
Ympäristön suojaus:	0 Ei määritelty		
Selitys:			

Poterot Siuliojoen varrella kuvattuna lounaaseen.

Kohdetyyppi:	5 Puolustusvarustukset	Copyright:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7445828, Y 3552354, Z 265	Mittakaava:	1:10000

Pikkutunturi 1 vankikämppä jäännös		MH-tunnus: 175068	
Kohdetyyppi:	2 Asuinpaikat?	Haltija:	191 Metsätalous Itä-Lappi
Ajoitus:	7119 Toinen maailmansota	Ylläpitäjä:	191 Metsätalous Itä-Lappi
Rakentamisvuosi:		Kunta:	583 Pelkosenniemi
Lukumäärä:	1		
Koordinaattiselitys:	Keskikoordinaatit	Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7466417, Y 3532411, Z 198	Löydöt:	
<i>Taustatiedot</i>			
<p>Mainittu esitteessä Itä-Lappi talvi- ja jatkosodassa. "Nivatunturin saksalaistie, saksalaisten ottamat neuvostosotavangit tekivät vuosina 1942-1944 Nivatunturin laitaa tien kohti Tanhuan kylää. Tieura kulkee Materoseljän porokämpältä Nivatunturin laitaa ja on paikoin vielä maastopyörällä ajettavassa kunnossa. Paikoin tieuran päälle on rakennettu metsäautoteitä."</p> <p>Vuoden 1970 topografiseen karttaan on merkitty Pp.tie joka kulkee Materoselästä pohjoiseen Pelleivaaran ja Nivatunturin länsireunassa.</p>			
<i>Ympäristön kuvaus</i>			
<p>Sijaitsee Nivatunturin Pikkutunturin länsirinteellä aivan lehtojensuojelualueen reunassa. Toisen maailmansodan aikaisen saksalaisten venäläisillä sotavangeilla teettämän tielinjan vieressä. Ylärinteen puolella, idässä, on moderni varsitie. Lehtomainen kangas, kämpän päällä kasvaa koivuja ja kuusia, ympäristössä runsaasti haapaa, aluskasvillisuus sammalia, mustikkaa suopursua.</p>			
<i>Kohteen kuvaus</i>			
<p>Suuri ja huonosti säilynyt rakennuksen pohja, suunnilleen pohjois-etelä suuntainen. Jäljellä on yksittäiset seinähirret jotka ovat lähes kokonaan aluskasvillisuuden peittämiä ja varsin maatuneita. Lähinnä erottuvat poikittaisten hirsien päät, kämpässä on kolme väliseinää eli neljä huonetta. Hirret on katkaistu sahalla tai kirveellä, sahalla tehdyt salvokset. Kämpän pituus on noin 30 m ja leveys 7,5 m.</p>			
<i>Kohteen rajaus</i>			
<p>Kohde rajautuu havaitun rakenteen lähiympäristöön.</p>			
<i>Tulkinta</i>			
<p>Vankikämppä.</p>			
<i>Lisätietoja</i>			
<p>Itä-Lappi talvi- ja jatkosodassa. Kemijärven, Sallan, Savukosken, Pelkosenniemen ja Alakurtin sotahistoriallisia kohteita. Samankokoinen ja -tyyppinen rakennuksen jäännös on esimerkiksi saksalaisten metsätyöleirillä Sodankylän Kannusvaarassa (Reiska 163532).</p>			
<i>Toimenpiteet</i>			

Tarkastukset

Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2014
 Tarkastuspvm: 17.9.2014 Tarkastaja: J.-P. Joonas
 Kuvaus: KMO kulttuuriperintöinventointi

**Viranomais-
rekisterinro:**

Kunto: 3 Huono

Arvotus: 8 Muu suojeluarvo

Olotila: 2 Ei käytössä

**Kohteen
suojelu:** 9 Muu suojeluarvo

Selitys:

Selitys:

**Ympäristön
suojelu:**

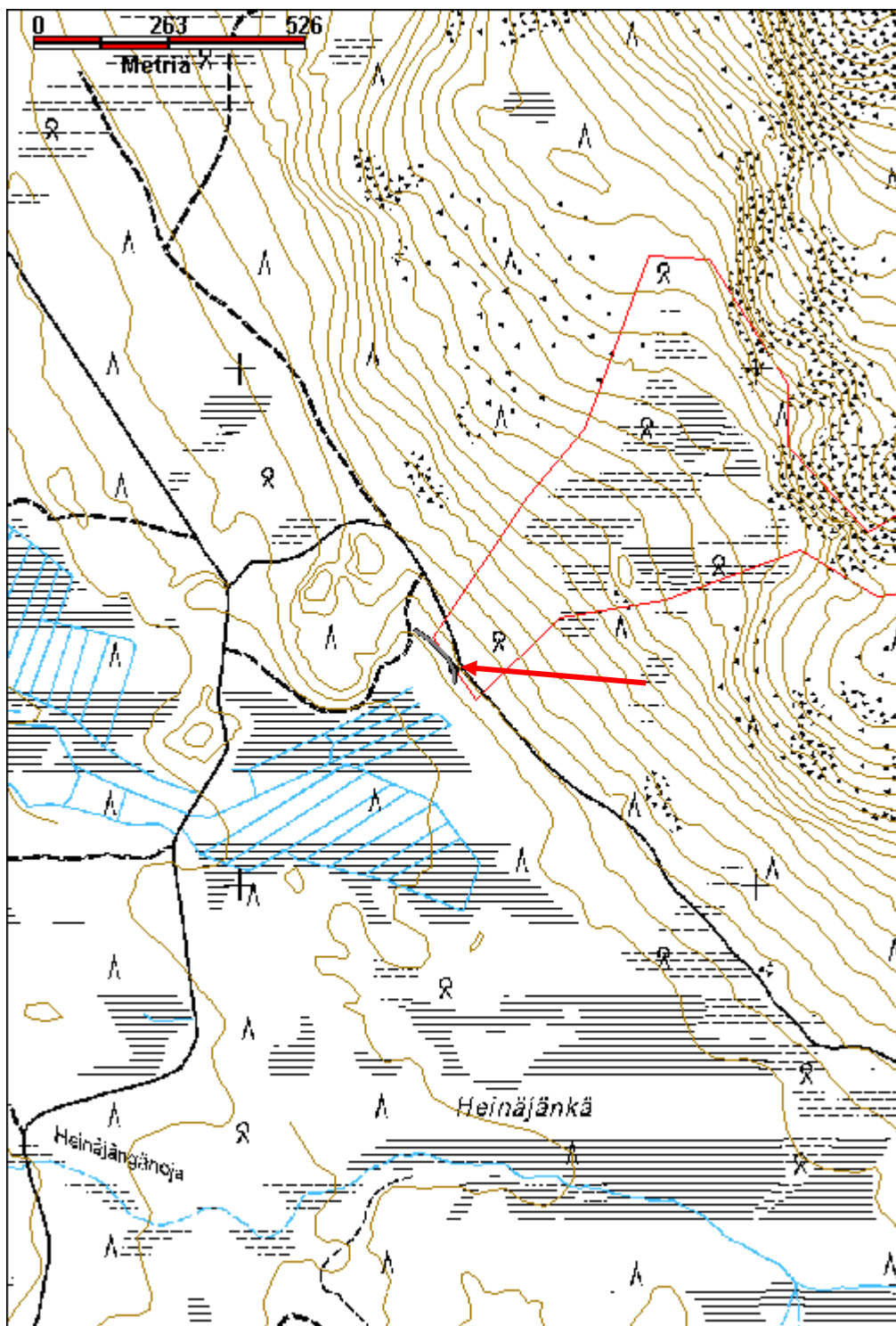
99 Muu suojeluarvoa sisältävä alue

Selitys:

Kämpän luoteisnurkka ja osa länsiseinää kuvattuna itään.

Kohdetyyppi:	2 Asuinpaikat?	Copyright:	© <i>Metsähallitus 2008</i> © <i>Maanmittauslaitos 1/MML/08</i>
Koordinaatit:	X 7466417, Y 3532411, Z 198	Mittakaava:	1:10000

Pikkutunturi 2 tieura jäännös		MH-tunnus: 175069	
Kohdetyyppi:	13 Liikennekohteet	Haltija:	191 Metsätalous Itä-Lappi
Ajoitus:	7119 Toinen maailmansota	Ylläpitäjä:	191 Metsätalous Itä-Lappi
Rakentamisvuosi:		Kunta:	583 Pelkosenniemi
Lukumäärä:	1		
Koordinaattiselitys:	Keskikoordinaatit	Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7466440, Y 3532400, Z 196	Löydöt:	
<i>Taustatiedot</i>			
<p>Mainittu esitteessä Itä-Lappi talvi- ja jatkosodassa. "Nivatunturin saksalaistie, saksalaisten ottamat neuvostosotavangit tekivät vuosina 1942-1944 Nivatunturin laitaan tien kohti Tanhuan kylää. Tieura kulkee Materoseljän porokämpältä Nivatunturin laitaa ja on paikoin vielä maastopyörällä ajettavassa kunnossa. Paikoin tieuran päälle on rakennettu metsäautoteitä."</p> <p>Vuoden 1970 topografiseen karttaan on merkitty Pp.tie joka kulkee Materoselästä pohjoiseen Pelleivaaran ja Nivatunturin länsireunassa.</p>			
<i>Ympäristön kuvaus</i>			
<p>Sijaitsee Nivatunturin Pikkutunturin länsirinteellä aivan lehtojensuojelualueen reunassa ja osittain sen alueella. Ylärinteen puolella on moderni varsitie. Pohjoisosassa kuivahkoa mäntyvaltaista sekametsää, pieniä männyn taimia kasvaa uralla, aluskasvillisuus sammalia ja varpuja. Eteläosassa lehtomainen kangas jossa kasvaa haapoja, koivuja ja kuusia.</p>			
<i>Kohteen kuvaus</i>			
<p>Saksalaisten venäläisillä sotavangeilla teettämä tieura, merkitty vanhaan topografiseen karttaan pp.tienä, eli polkupyörätienä. Tie on pääosin luode-kaakko suuntainen, mutta eteläpäässä kääntyy etelään päin. Se erottuu kapeana hakattuna aukeana jossa on ajettu traktorilla, eli siinä on kaksi kapeaa uraa noin 2 m etäisyydellä. Niistä toinen erottuu selvempänä polkuna. Alkuperäinen tieura vaikuttaa olevan n. 1,5 m leveä, tarvittaessa rinteeseen pengerrytetty, tasoitettu ura, joka erottuu maastossa jo varsin huonosti. Suunnilleen alkuperäiskuntoisena tietä on jäljellä noin 130 m pätkä. Luoteispuolella ura on tuhoutunut hakkuualueella. Kämpän eteläpuolella maasto on ojan ympäristössä pehmeää ja tiellä on syvät traktorin jäljet, jotka ovat tuhonneet tien alkuperäisen luonteen. Luoteispään koordinaatit: X=3532338 Y=7466494, eteläpään koordinaatit: X=3532412 Y=7466395</p>			
<i>Kohteen rajaus</i>			
<p>Kohde rajautuu tieuran ja sitä reunustavien puiden ulkopuolelle.</p>			
<i>Tulkinta</i>			
<p>Saksalaisten neuvostosotavangeilla teettämä polkupyörätie.</p>			
<i>Lisätietoja</i>			
<p>Itä-Lappi talvi- ja jatkosodassa. Kemijärven, Sallan, Savukosken, Pelkosenniemen ja Alakurtin sotahistoriallisia kohteita.</p>			

Toimenpiteet**Tarkastukset**

Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2014
 Tarkastuspvm: 17.9.2014 Tarkastaja: J.-P. Joona
 Kuvaus: KMO kulttuuriperintöinventointi

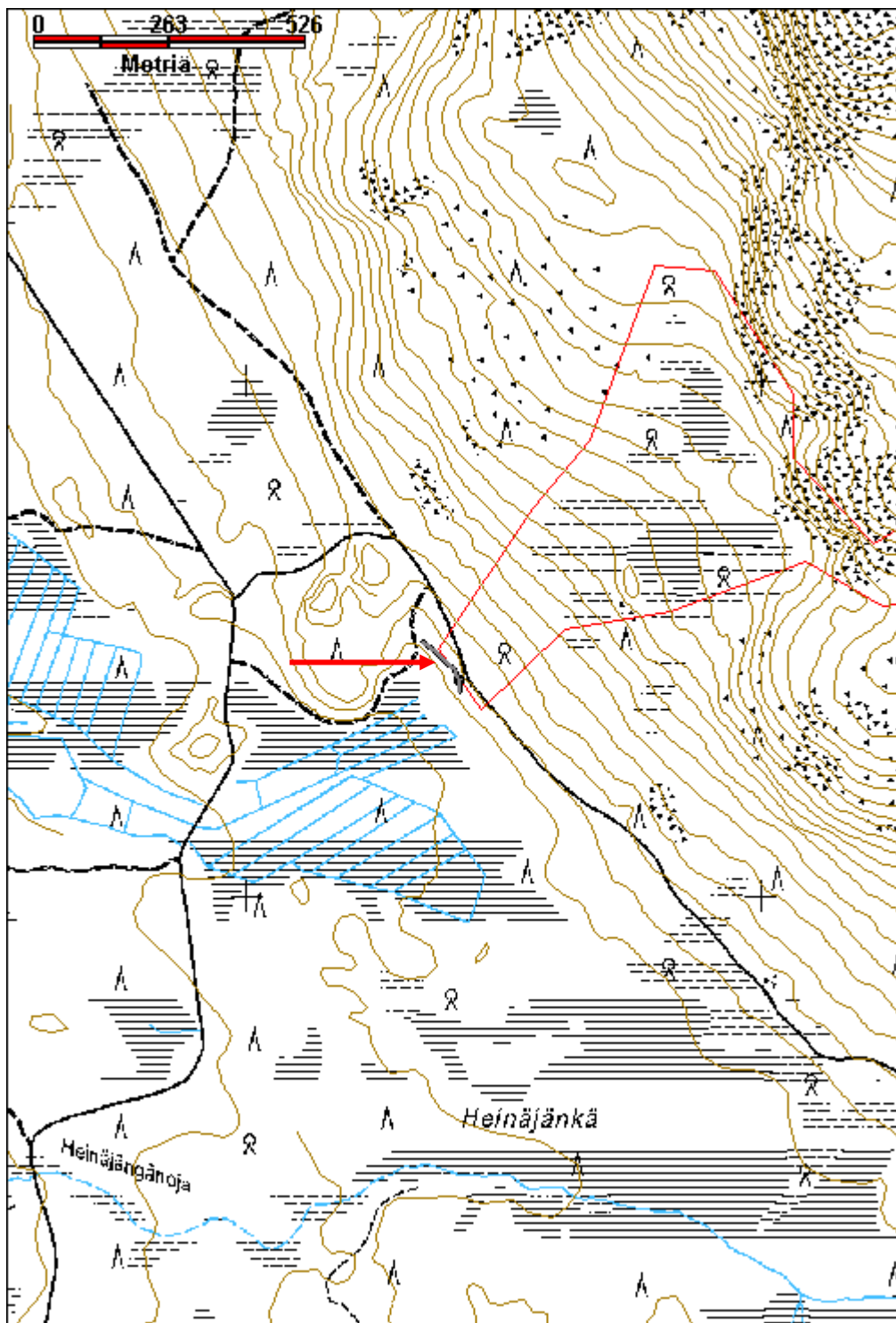
**Viranomais-
rekisterinro:****Kunto:** 2 Keskinertainen**Arvotus:** 8 Muu suojeluarvo**Olotila:** 2 Ei käytössä**Kohteen
suojelu:** 9 Muu suojeluarvo**Selitys:****Selitys:****Ympäristön
suojelu:**

99 Muu suojeluarvoa sisältävä alue

Selitys:

Tieura ja kämpä kuvattuna kaakkoon.

Kohdetyyppi:	13 Liikennekohteet	Copyright:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7466440, Y 3532400, Z 196	Mittakaava:	1:10000

Pikkutunturi 3 tieura jäännös		MH-tunnus: 175216	
Kohdetyyppi:	13 Liikennekohteet	Haltija:	191 Metsätalous Itä-Lappi
Ajoitus:	7119 Toinen maailmansota	Ylläpitäjä:	191 Metsätalous Itä-Lappi
Rakentamisvuosi:		Kunta:	583 Pelkosenniemi
Lukumäärä:	1		
Koordinaattiselitys:	Keskikoordinaatit	Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7465329, Y 3533786, Z 223	Löydöt:	
<i>Taustatiedot</i>			
<p>Mainittu esitteessä Itä-Lappi talvi- ja jatkosodassa. "Nivatunturin saksalaistie, saksalaisten ottamat neuvostosotavangit tekivät vuosina 1942-1944 Nivatunturin laitaa tien kohti Tanhuan kylää. Tieura kulkee Materoseljän porokämpältä Nivatunturin laitaa ja on paikoin vielä maastopyörällä ajettavassa kunnossa. Paikoin tieuran päälle on rakennettu metsäautoteitä."</p> <p>Vuoden 1970 topografiseen karttaan on merkitty Pp.tie joka kulkee Materoselästä pohjoiseen Pelleivaaran ja Nivatunturin länsireunassa.</p>			
<i>Ympäristön kuvaus</i>			
<p>Tieura jatkuu aivan Nivatunturin/Pikkutunturin eteläosassa. Kuivahko kangas, erirakenteinen mäntymetsä, suon puolella kasvaa myös koivuja.</p>			
<i>Kohteen kuvaus</i>			
<p>Pieni pätkä tieuraa on säilynyt kohdassa jota ei ole hakattu, ura katoaa hakkuualueelle luoteen puolella. Se erottuu puuttomana urana jossa on polku. Muutaman metrin matkalta on tieuralta raivattu pois suuria kiviä jotka on siirretty alarinteen puolelle. Tieura on noin 1,5 m leveä, se laskeutuu rinnettä loivasti mutkitellen Heinäjängän ojalle päin, kunnes katoaa modernin ajouran alle joka ylittää ojan. Säilyneen tien pituus on noin 90 m. Polkupyörätie on jatkunut Pelleinvaaran puolella ja siellä on yhä havaittavissa mönkijäurana joka noudattaa suunnilleen topografiseen karttaan merkittyä tietä. Ura päättyy Pelleinvaarasta Ukonvaaraan johtavaan tiehen. Pohjoispään koordinaatit X=3533776 Y=7465363, eteläpään koordinaatit X=3533794 Y=7465272.</p> <p>Ojan kahdalla on mahdollisen sillan jäänteet. Paikalla on ainakin viisi pyöröpuuta rinnakkain, poikittain ojaan nähden. Niistä yksi ulottuu vielä puron yli, muut ovat vain länsirannalla. Puut eivät ole täsmällisesti rinnakkain eivätkä ne näytä muodostavan mitään selkeää rakennetta. Pisin puu on noin 8 m pitkä, muut noin 3,5 m. Puiden päällä kasvaa heinää. Vieressä kulkee moderni ajoura puron yli. Mahdollisesti kyseessä on tieuraan liittyvä silta. X=3533819 Y=7465242</p> <p>Joen länsirannalle on merkitty sutigisin luontotauluun kämpän jäännös, mutta sellaista paikalta ei havaittu.</p>			
<i>Kohteen rajaus</i>			
<p>Kohde rajautuu tieuran ja sitä reunustavien puiden mukaan.</p>			

Tulkinta

Saksalaisten neuvostosotavangeilla teettämä polkupyörätie.

Lisätietoja

Itä-Lappi talvi- ja jatkosodassa. Kemijärven, Sallan, Savukosken, Pelkosenniemen ja Alakurtin sotahistoriallisia kohteita.

Toimenpiteet***Tarkastukset***

Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2014
 Tarkastuspvm: 17.9.2014 Tarkastaja: J.-P. Joona
 Kuvaus: KMO kulttuuriperintöinventointi

**Viranomais-
rekisterinro:**

Kunto: 2 Keskinertainen

Arvotus: 8 Muu suojeluarvo

Olotila: 2 Ei käytössä

**Kohteen
suojaus:** 9 Muu suojeluarvo

Selitys:

Selitys:

**Ympäristön
suojaus:**

0 Ei määritelty

Selitys:

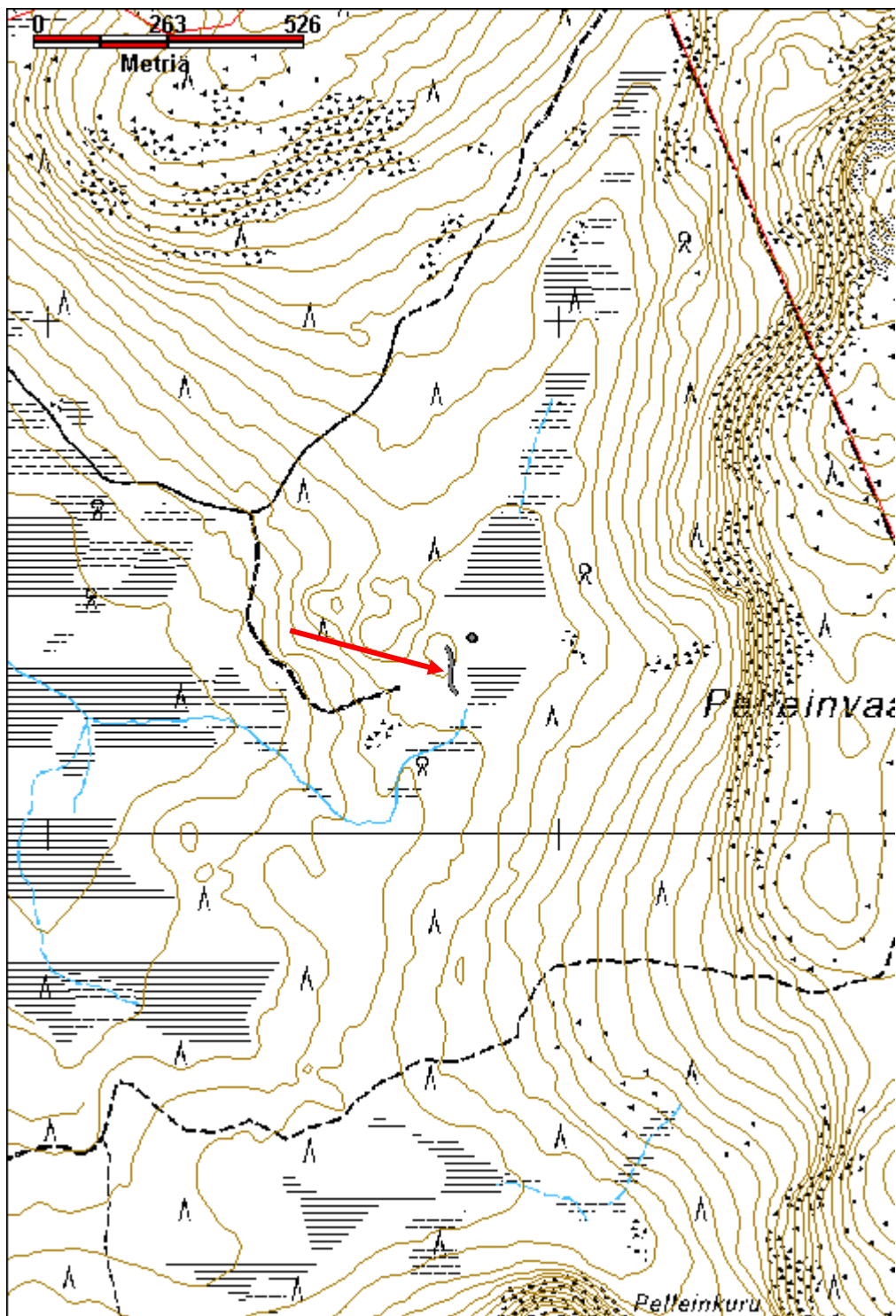

Tieuralta raivattuja kiviä kuvassa vasemmalla, ura kaartaa oikealle. Kuvussuunta etelään.

Mahdollisen sillan jäännös Heinäjängänojan rannassa kuvattuna kaakkoon.

Kohdetyyppi:	13 Liikennekohteet	Copyright:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7465329, Y 3533786, Z 223	Mittakaava:	1:10000

Pikkutunturi 4 aitaus jäännös		MH-tunnus: 175219	
Kohdetyyppi:	99 Muu/määrittelemätön	Haltija:	191 Metsätalous Itä-Lappi
Ajoitus:	7119 Toinen maailmansota	Ylläpitäjä:	191 Metsätalous Itä-Lappi
Rakentamisvuosi:		Kunta:	583 Pelkosenniemi
Lukumäärä:	1		
Koordinaattiselitys:	Keskikoordinaatit	Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7465381, Y 3533826, Z 222	Löydöt:	
Taustatiedot			
Uusi löytö.			
Ympäristön kuvaus			
Sijaitsee Nivantunturin Pikkutunturin eteläpäässä pienen heinäsuon reunassa, josta maa nousee välittömästi. Rakenteen nurkissa kasvavat pienet koivut, aluskasvillisuus on heinää ja variksenmarjaa.			
Kohteen kuvaus			
Pieni suorakulmainen rakennelma, kooltaan 4,3 m x 3,4 m. Kehikko, jossa alimpana ovat kelojuurakot, lisäksi pari puuta joita on veistetty kirveellä. Keskellä pitkän akselin suuntaisesti on myös pari puuta. Hyvin vähän rakenteita jäljellä, ehkä ei alun perinkään ole ollut kovin paljoa. Mahdollisesti rakenne on jonkinlainen tilapäinen eläinten aitaus, joka liittyy viereiseen saksalaisten polkupyörätiehen.			
Kohteen rajaus			
Kohde rajautuu havaitun rakenteen mukaan.			
Tulkinta			
Sodanaikainen polkupyörätiehen liittyvä rakennelma, mahdollisesti eläinten aitaus.			
Lisätietoja			
Toimenpiteet			
Tarkastukset			
Tila: 3 Toteutettu		Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus	Tarkastusvuosi: 2014
Tarkastuspvm: 28.5.2014		Tarkastaja: J.-P. Joona	
Kuvaus: KMO kulttuuriperintöinventointi			
Viranomaisrekisterinro:		Kunto:	3 Huono
		Olotila:	2 Ei käytössä

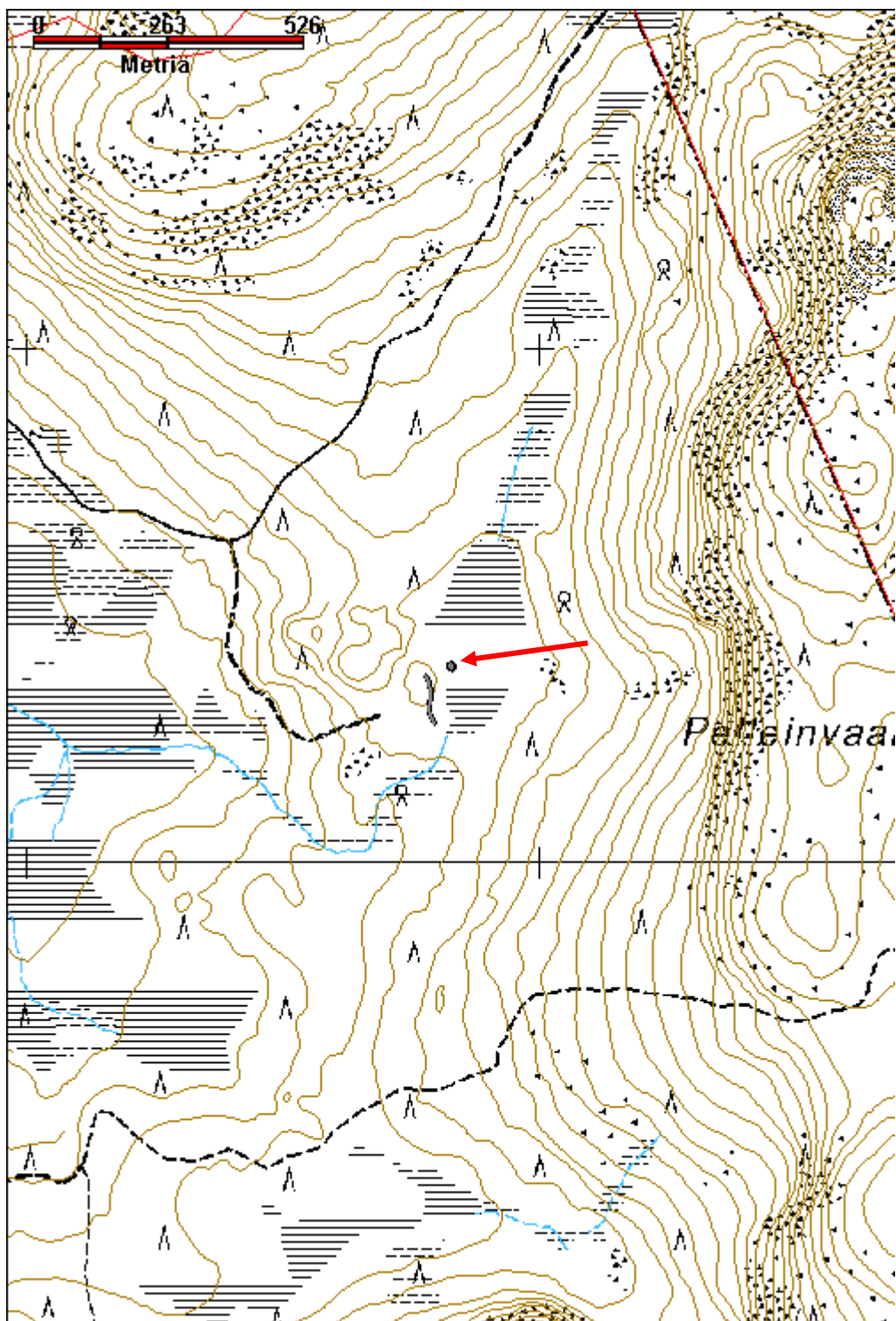

Arvotus:	8 Muu suojeluarvo	Kohteen suojelu:	9 Muu suojeluarvo
Selitys:		Selitys:	
Ympäristön suojelu:	0 Ei määritelty		
Selitys:			

Mahdollinen aitaus kuvattuna luoteeseen.

Kohdetyyppi:	99 Muu/määrittelemätön	Copyright:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7465381, Y 3533826, Z 222	Mittakaava:	1:10000

Rahkavaara 1 kenttälainnoite jäännös**MH-tunnus: 175260**

Kohdetyyppi:	5 Puolustusvarustukset	Haltija:	191 Metsätalous Itä-Lappi
Ajoitus:	7119 Toinen maailmansota	Ylläpitäjä:	191 Metsätalous Itä-Lappi
Rakentamisvuosi:		Kunta:	583 Pelkosenniemi
Lukumäärä:	18		

Koordinaattiselitys:	Alueen keskikoordinaatit	Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7472330, Y 3504336, Z 250	Löydöt:	

Taustatiedot

Kohteen länsipuolella, Sodankylän puolella, on vuoden 2013 inventoinnissa havaittu useita poteroryhmiä.

Ympäristön kuvaus

Poterot sijaitsevat Rahkavaaran länsipäässä, lähellä Sodankylän kuntarajaa ja Sodankylään vievän tien pohjoispuolella. Kivikkoinen vaara, maaperä on vaihtelevan kokoista kiveä. Mäntyvaltaista sekametsää.

Kohteen kuvaus

Alueella on 11 kappaletta tuliasemia itäkaakko-länsiluode suuntaisessa rivissä. Niissä on kivistä tehdyt vallit, osa valleista on suorina ja osa U-muotoisia. Yhdessäkään ei ole kaivettua kuoppaa.

Sijaitsevat Rahkavaaran länsipäässä, lähellä Sodankylän kuntarajaa ja Sodankylään vievän tien pohjoispuolella. Kivikkoinen vaara, itä-länsi suuntainen, maaperä vaihtelevan kokoista kiveä, sekametsä, pääasiassa mäntyä.

Alueella on 11 kappaletta tuliasemia itäkaakko-länsiluode suuntaisessa rivissä. Niissä on kivistä tehdyt vallit, osa valleista on suorina ja osa U-muotoisia. Yhdessäkään ei ole kaivettua kuoppaa.

Pesäkkeet 1-6 itäpäässä, idästä länteen. Pesäkkeet 7-18 lännestä itään päin.

Pesäke 1. Läntisin pesäke Rahkavaaran päässä, lähellä metsäautotietä. Pienistä kivistä kasattu lyhyt ja suora valli joka suuntautuu länteen. Valli on osin sortunut. Sen päässä kasvaa puu ja mahdollisesti valli on jatkunut puun eteläpuolella. Valli on 1,5 m - 2,5 m pitkä.

Pesäke 2. Sijaitsee edellisestä noin 120 m itään. Puoliympyrän muotoinen kivivalli, 2,5 m leveä ja 2 m pitkä, 50 cm korkea. Muodostuu pienistä kivistä.

Pesäke 3. Puoliympyrän muotoinen kivivalli, joka on tehty suuren luonnonkiven päälle. Sijaitsee edellisestä 3 m itään. Sen eteläpuolella on jyrkkä kivikkoinen rinne. Leveys 2,5 m, pituus 1,6 m, sisältä koko 1,5 m x 1,2 m. Vallissa pienehköjä kiviä muutama kerros. Maaperä on erittäin kivikkoinen.

Pesäke 4. Lyhyt, suora kivivalli suuren männyn vieressä. Pituus 1,4 m ja korkeus 40 cm, osin sortunut. Vieressä on kaksi muuta rakennetta.

Pesäke 5. Sijaitsee muutaman metrin itään edellisestä. Suora ja korkea kivivalli joka on tehty suuren maakiven ympärille, useita kerroksia suurehkoja kiviä. Selvästi muita rakenteita tukevampi. Pituus 2,3 m, korkeus 80 cm ja paksuus vaihtelee 40-90 cm välillä.

Pesäke 6. Sijaitsee muutaman metrin itään edellisestä. Suorakulmainen U-muotoinen kivivalli, jonka toisessa reunassa on luonnonkivi. Kivien takana on matala luontainen painanne. Tehty varsin pienistä kivistä, 2,1 m leveä, 1,6 m pitkä ja 30-40 cm korkea.

Pesäke 7. Matala valli noin 20 m itään edellisestä. Matala kuoppa maassa muutaman maakiven takana, niiden päälle on rakennettu matala valli pienistä kivistä. Kuoppa on todennäköisesti luontainen. Nykyisin vallissa kiinni kasvaa suurehko mänty. Rakennelman koko on 1,8 x 1,8 m, kuoppa on 90 cm leveä ja hieman yli metrin pitkä.

Pesäke 8. Pieni vallin pätkä jossa on liuskekiviä pystyssä, niiden takana matala luontainen kuoppa, jonka länsireunassa on suuri maakivi. Vallin leveys on noin 1,8 m ja korkeus 60 cm. Sen takana ja osin alla on pitkälle maatonun puun rungon pätkä. Kuoppa on 90 cm leveä ja 1,2 m pitkä.

Pesäke 9. Pari metriä edellisestä itään suuren männyn vieressä on matala loivasti kaartuva valli. Itäreunassa on suuri maakivi, vallin kivet ovat osin pystyyn asetettuja liuskekiviä. Kaaren leveys on 2,4 m ja korkeus 30 cm.

Pesäke 10. Edellisestä 4 m itään päin on suuren maakiven viereen kasattu lyhyt valli. Sen takana on luontainen kuoppa. Vallin pituus on 1,5 m, maakiven kanssa lähes 3 m, korkeus 70 cm.

Pesäke 11. Loivasti kaareutuva valli jossa on suurehkoja maakiviä ja pystyyn nostettuja kivilevyjä, pituus 2,4 m.

Kohteen rajaus

Kohde rajautuu havaittujen rakenteiden perusteella.

Tulkinta

Paikalla on mahdollisesti toisen maailmansodan aikaisia poteroita. Rakenteet voivat olla jatkosodan tai Lapin sodan aikaisia saksalaisten tekemiä rakennelmia. Suunnilleen nykyisen tien kohdalla on ollut polku, jota on alettu muuttaa tieksi vuonna 1935, mutta se on jäänyt kesken. Vuoden 1936 hoitoaluekarttaan on merkitty tie nykyisen maantien kohdalle, mutta mahdollisesti se on lisätty siihen myöhemmin. Paikallisilla ei ole tietoa alueella olleista sotien aikaisista puolustusvarustuksista. Poterot voivat liittyä myös armeijan sotaharjoituksiin, tarkemmin asia selviäisi luultavasti arkistotutkimuksella.

Lisätietoja

M. Piltz 2009, Selvitys Seitajärven tien museoarvosta, s. 28.

Toimenpiteet

Tarkastukset

Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2014
Tarkastuspvm: 26.5.2014 Tarkastaja: J.-P. Joona
Kuvaus: KMO kulttuuriperintöinventointi

Viranomais- rekisterinro:		Kunto:	1 Hyvä
Arvotus:	8 Muu suojeluarvo	Olotila:	2 Ei käytössä
Selitys:		Kohteen suojaus:	9 Muu suojeluarvo
Selitys:		Selitys:	
Ympäristön suojaus:	0 Ei määritelty		
Selitys:			

Pesäke 3 vasemmalla ja pesäke 2 oikealla. Kuvattu lounaaseen.

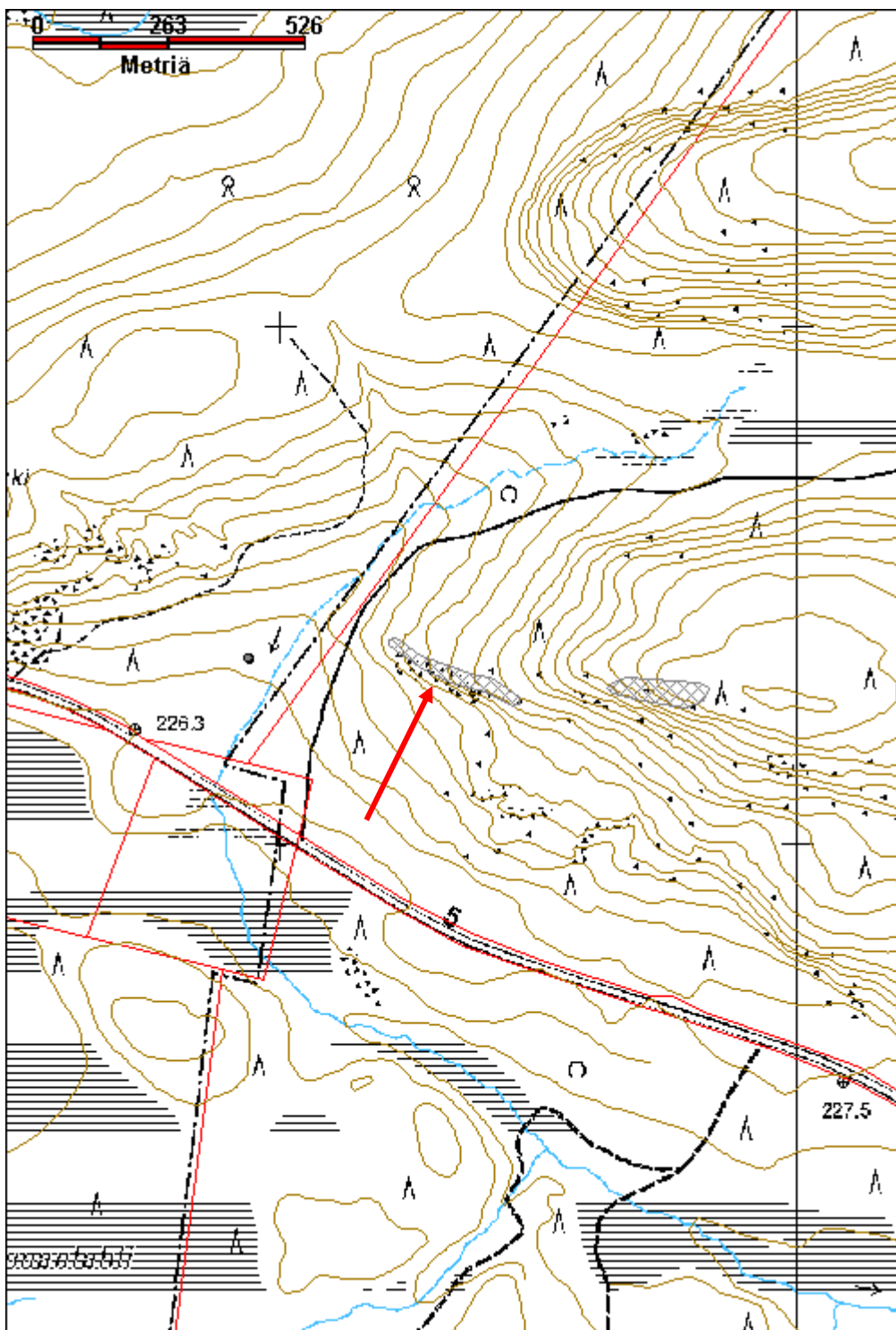

Pesäke 4 on huomattavasti vaatimattomanpi rakenne, kuvattu etelään.

Pesäkkessä 5 on muita tukevampi rakenne, kuvattu etelään.

Kohdetyyppi:	5 Puolustusvarustukset	Copyright:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7472330, Y 3504336, Z 250	Mittakaava:	1:10000

Rahkavaara 2 kenttälainne jäännös**MH-tunnus: 175344**

Kohdetyyppi:	5 Puolustusvarustukset	Haltija:	191 Metsätalous Itä-Lappi
Ajoitus:	7119 Toinen maailmansota	Ylläpitäjä:	191 Metsätalous Itä-Lappi
Rakentamisvuosi:		Kunta:	583 Pelkosenniemi
Lukumäärä:	7		

Koordinaattiselitys:	Alueen keskikoordinaatit	Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7472292, Y 3504730, Z 295	Löydöt:	

Taustatiedot

Kohteen länsipuolella, Sodankylän puolella, on vuoden 2013 inventoinnissa havaittu useita poteroryhmiä.

Ympäristön kuvaus

Poterot sijaitsevat Rahkavaaran länsipäässä, lähellä Sodankylän kuntarajaa ja Sodankylään vievän tien pohjoispuolella. Kivikkoinen vaara, maaperä on vaihtelevan kokoista kiveä. Mäntyvaltaista sekametsää.

Kohteen kuvaus

Rahkavaaran länsipäässä on seitsemän kivirakenteista pesäkettä. Ne sijaitsevat rinteiden taitoksessa, jossa rinne muuttuu loivammaksi lähellä lakea. Pesäkkeet on kuvailtu idästä länteen.

Pesäke 1. Pienistä kivistä kasattu lyhyt suora valli, sijaitsee noin 20 m länteen edellisestä ja sitä hieman alempana rinteessä. Vallin leveys on 1,5 m ja korkeus 40 cm, sen toisessa päässä on suurehko maakivi.

Pesäke 2. U-muotoinen kivivalli, 1,8 m leveä ja 1,4 m pitkä, vallin korkeus 50 cm. Valli koostuu pienistä kivistä, sen takana on matala kuoppa.

Pesäke 3. Kapea V-muotoinen kivivalli, sijaitsee noin 15 m länteen edellisestä. Muodoltaan kolmikulmainen, suorat reunat. Leveys takareunasta 1,3 m, pituus 1,8 m. Vallit koostuu varsin kookkaista kivistä joita on kaksi tai kolme kerrosta. Sijaitsee rinteiden taitoksessa.

Pesäke 4. Puoliympyrän muotoinen kivikaari joka on noin 2,5 m leveä ja 1,5 m pitkä, vallin edessä on suuria maakiviä. Sijaitsee aivan rinteiden reunalla. Sisällä on kasvanut puu, jonka tuuli on äskettäin kaatanut, päällä on myös kaatunut kelo.

Pesäke 5. Pieni, suora kivivalli, jonka takana ei ole monttua. Leveys on noin 1,5 m, enimmillään kolme kivikertaa. Sijaitsee noin 4 m korkean rinteiden päällä josta on 20 m varsinaiseen rinteeseen.

Pesäke 6. U-muotoinen kivivalli jonka leveys on 1,8 m, pituus 2,1 m ja vallin suurin korkeus 50 cm ja se on hieman vino. Kivet ovat varsin pieniä, niitä on 2-4 kerrosta. Ei kaivettua kuoppaa, sisällä on rautalangalla toisiinsa sidottuja riukuja. Pesäke sijaitsee aivan jyrkän törmän reunalla.

Pesäke 7. Muutama kivi on aseteltu suuren kiven viereen ja päälle suoraksi valliksi. Ei kovin selkeä rakenne. Edessä tasaista maastoa rinteeseen saakka joka on noin 30 m päässä etelään.

Kohteen rajaus

Kohde rajautuu havaittujen rakenteiden mukaan.

Tulkinta

Paikalla on mahdollisesti toisen maailmansodan aikaisia poteroita. Rakenteet voivat olla jatkosodan tai Lapin sodan aikaisia saksalaisten tekemiä rakennelmia. Suunnilleen nykyisen tien kohdalla on ollut polku, jota on alettu muuttaa tieksi vuonna 1935, mutta se on jäänyt kesken (Piltz 2009, 28). Vuoden 1936 hoitoaluekarttaan on merkitty tie nykyisen maantien kohdalle, mutta mahdollisesti se on lisätty siihen myöhemmin. Paikallisilla ei ole tietoa alueella olleista sotien aikaisista puolustusvarustuksista. Poterot voivat liittyä myös armeijan sotaharjoituksiin, tarkemmin asia selviäisi luultavasti arkistotutkimuksella.

Lisätietoja

M. Piltz 2009, Selvitys Seitajärven tien museoarvosta, s. 28.

Toimenpiteet

Tarkastukset

Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2014
Tarkastuspvm: 26.5.2014 Tarkastaja: J.-P. Joonas
Kuvaus: KMO kulttuuriperintöinventointi

Viranomais- rekisterinro:		Kunto:	2 Keskinertainen
Arvotus:	8 Muu suojeluarvo	Olotila:	2 Ei käytössä
Selitys:		Kohteen suojelu:	9 Muu suojeluarvo
		Selitys:	

Ympäristön suojelu:	0 Ei määritelty
Selitys:	

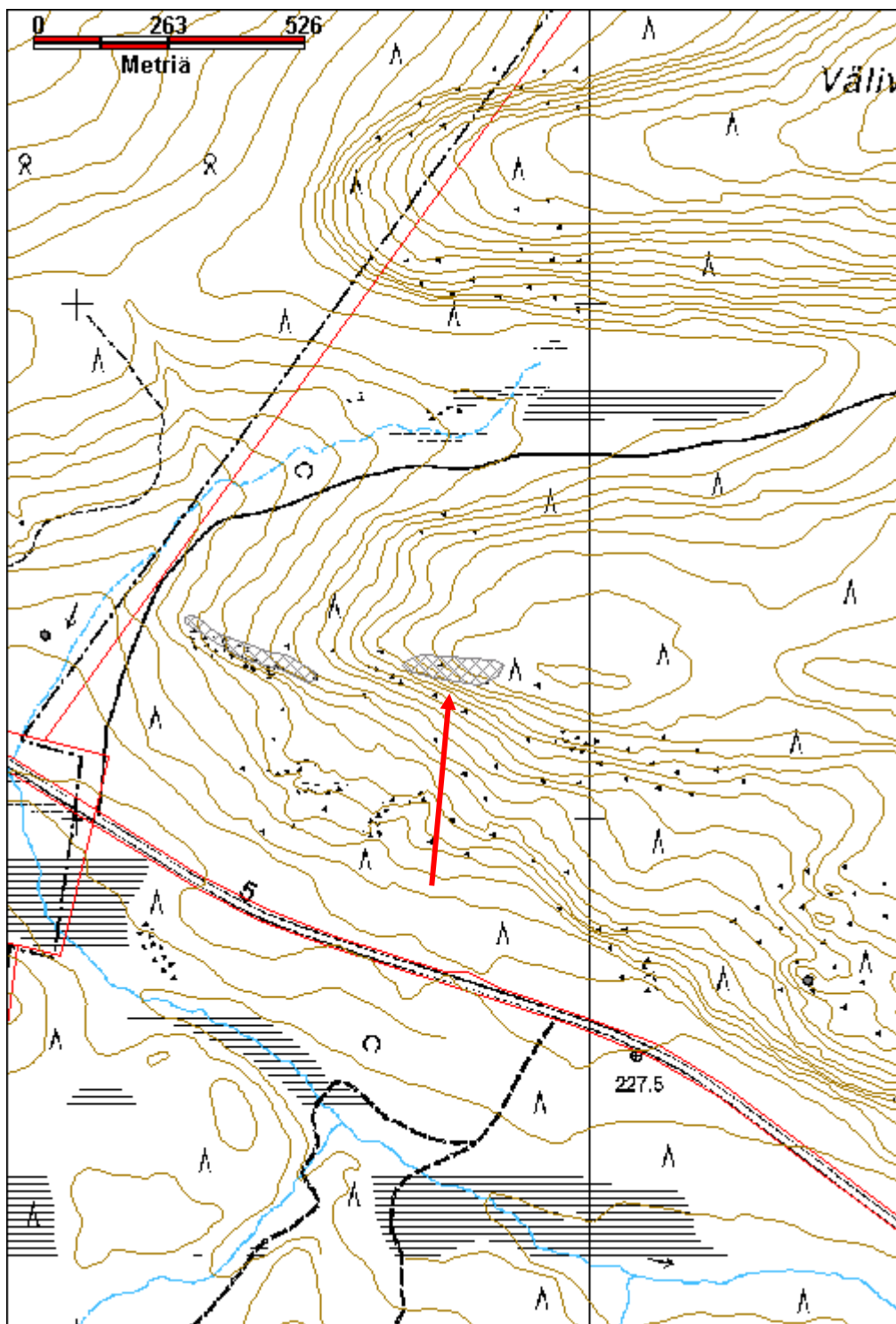

Pesäke 2 kuvattuna lounaaseen.

Pesäke 3 on muodoltaan muista poikkeava. Kuvattu etelään.

Kohdetyyppi:	5 Puolustusvarustukset	Copyright:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7472292, Y 3504730, Z 295	Mittakaava:	1:10000

Rahkavaara 3 kivikirjaimet		MH-tunnus: 176609	
Kohdetyyppi:	12 Taide/muistomerkit?	Haltija:	191 Metsätalous Itä-Lappi
Ajoitus:	7116 Uusi aika	Ylläpitäjä:	191 Metsätalous Itä-Lappi
Rakentamisvuosi:		Kunta:	583 Pelkosenniemi
Lukumäärä:	1		
Koordinaattiselitys:	Keskikoordinaatit	Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7471686, Y 3505420, Z 282	Löydöt:	
Taustatiedot			
Uusi löytö.			
Ympäristön kuvaus			
Kohde sijaitsee Rahkavaaran luoteisreunalla, noin 250 m koilliseen Pelkosenniemi-Sodankylä tiestä. Kirjaimet sijaitsevat rinteestä jyrkästi kohoavan kallionnyppylän päällä. Erirakenteinen metsä, vanhoja mäntyjä ja taimia, karu aluskasvillisuus.			
Kohteen kuvaus			
Kallion päällä on pienistä kivistä aseteltu kirjaimia kahdessa rivissä. Ylemmässä selvästi erottuvat TAA, niiden alla epäselvempiä kirjaimia; mahdollinen T, ja toinen kirjain josta ei saa selvää. Kivet ovat jäkälöityneet ja kallion päällä kasvaa runsaasti jäkäliä, niin että pienet kivet ovat ainakin pari senttiä syvissä kuopissa.			
Kohteen rajaus			
Kohde rajautuu pistemäisesti.			
Tulkinta			
Nimikirjaimet? Kohteesta noin 900 m luoteeseen on kivrakenteisia poteroita, jotka voivat olla sodanaikaisia tai sitä uudempia. Mahdollisesti rakennelma liittyy niihin.			
Lisätietoja			
Toimenpiteet			
Tarkastukset			
Tila: 3 Toteutettu		Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus	Tarkastusvuosi: 2014
Tarkastuspvm: 26.5.2014		Tarkastaja: J.-P. Joona	
Kuvaus: KMO kulttuuriperintöinventointi			
Viranomaisrekisterinro:		Kunto:	2 Keskinertainen
		Olotila:	2 Ei käytössä
Arvotus:	8 Muu suojeluarvo	Kohteen	9 Muu suojeluarvo

Selitys:	suojelu: Selitys:
Ympäristön suojelu:	0 Ei määritelty
Selitys:	

Kirjaimet kallion reunalla ylhäältä kuvattuna.

Kohdetyyppi:	12 Taide/muistomerkit?	Copyright:	© <i>Metsähallitus</i> 2008 © <i>Maanmittauslaitos</i> 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7471686, Y 3505420, Z 282	Mittakaava:	1:10000

